

6/180

282/61/80

BŁAWATEK

KALENDARZYK DAMSKI

na rok **1909**

WŁÓDZIMIR

KSIĘGARNIA

GUBRYNO WYJCZA i SCHMIDT A

WE LWOWIE

poleca największą wypożyczalnię książek i nut

uzupełnianą bezprzerwanie w najnowsze dzieła polskie, francuskie, niemieckie i angielskie, powieściowe i popularno-naukowe, historyczne, podróże i wielki wybór książek dla młodzieży.

Nuty na fortepian i inne instrumenta i do śpiewu.

Wielki zapas książek do modlenia dla młodzieży i dla starszych osób.

Najnowsze wydawnictwa:

Słowacki J. Dzieła pierwsze krytyczne wydanie zbiorowe z 4 portretami i 40 fascymiliami pod kierunkiem Dra Bron. Gubrynowicza 10 tomów	K. 40
Piniński Leon. Przechadzka po muzeach madyckich z 38 ilustracyami	K. 5
Rolle Michał. Z minionych stuleci, szkice histor.	K. 7
Reczyński J. Moja wojaczka 1825—1831	K. 3
Sierawski Napoleon. Pamiętnik z czasów W. Ks. Konstantego	K. 8
Tyniecki Wład. Ogrodnictwo polskie 2 tomy 300 ilustracyami w teksie	K. 10
Sibircew M. Globoznawstwo 2 tomy	K. 12

Katalogi gratis.

KALENDARZ

DLA PAŃ

6118
I cws
„BŁAWATEK” 1909

NA ROK

1909.

Biblioteka Jagiellońska

1003123133

NAKŁADEM
WANDY JAROSŁAWSKIEJ
WE LWOWIE

Z Drukarni J. Eichelbergera, Lwów, Białorego 34.

KALENDARZ ŚWIĄTECZNY POWSZECHNY.

Święta ruchome

według kalendarza rzymsko-katolickiego.

Popielec	24. Lutego
Wielkanoc	11. Kwietnia
Wniebowstąpienie	20. Maja
Zielone święta	30. Maja
Boże Ciało	10. Czerwca

Święta ruchome,

według kalendarza grecko-katolickiego.

Nedila Miasopustna	1. Fewruara
Nedila Syropustna	8. Fewruara
Woskresenije Chrysta	29. Marta
Woznesenije Hospoda	7. Maja
Soszezwie św. Ducha	17. Maja
Wsich Świątych	8. Junija
Konec postu peret św. Petrom i Pawłom	28. Junija

Suchedni.

a) w Środę, Piątek i Sobotę po pierwszej niedzieli postu, t. j. 3. 5. i 6. Marca.

b) w Środę, Piątek i Sobotę po Zielonych Świątkach, t. j. 2. 4. i 5. Czerwca.

c) w Środę, Piątek i Sobotę po podwyższeniu św. Krzyża, t. j. 15. 17. i 18. Września;

d) w Środę, Piątek i Sobotę po święcie św. Łucyi, t. j. 15. 17. i 18. Grudnia.

Posty nakazane.

(podług kalendarza rzymsko-katolickiego).

1) Wielki post, trwający od Środy popielcowej do Wielkanocy.

2) Post adwentowy, w Środę, Piątek i Sobotę po 1-szej Niedzieli adwentowej do Bożego Narodzenia.

(Podług kalendarza grecko-katolickiego)

Pist wetykij, od Nedili syropustnoj do Woskresenija.

Pist pered św. Petrom i Pawłom, od 1 Nedili do Soszezwia św. Ducha do 29. Junija, czerez 2 nedili i 6 dny.

Pist do Uspenija Bohorodycy Diwy, od 2. do 15. Awhusta.

Pist pered Roźdestwom Chrystosowom, od 15. Nowembryja do 25. Dekembryja.

- a. do Zielonych Świątek;
- b. do śś. Apostołów Piotra i Pawła
- c. do Wniebowzięcia Najśw. Maryi Panny;
- d. do Wszystkich Świętych;
- e. do Niepokalanego Poczęcia N. Maryi Panny;
- f. do Bożego Narodzenia.

Wigilia przypadająca w Niedzielę, bywa przenoszona na sobotę poprzedzającą.

Jeżeli uroczystość Bożego Narodzenia przypada w Piątek lub Sobotę, w owych dniach postu nie ma.

Dnie krzyżowe.

W poniedziałek, Wtorek i Środę przed Wniebowstąpieniem Pańskim t. j. 17., 18. i 19. Maja.

KALENDARZ ASTRONOMICZNY.

Obraz ogólny na rok 1909.

Rok 1909 jest pod względem astronomicznym i fizycznym rokiem zwyczajnym, mającym dni 365 i zaczyna się w stosunkach kalendarzowych dnia 1-go stycznia o północy.

Dzieli się na cztery pory astronomiczne, t. j. na wiosnę, lato, jesień i zimą, z których zaczyna się:

Wiosna: dnia 21. Marca o godz. 11 rano, w chwili wstępu słońca w znak Barana, gdzie nastaje zrównanie trwałości światła na widnokręgu z trwałością przyćmienia, czyli wiosenne zrównanie dnia z nocą.

Lato dnia 21. Czerwca o godzinie 1 m. 6 po południu, w chwili wstępu słońca w znak Raka, gdzie zarazem nastaje ubytek trwałości światła na widnokręgu, czyli letnie przesilenie dnia z nocą.

Jesień dnia 23. Września o godzinie 3 m. 45 po południu w chwili wstępu słońca w znak Wagi, gdzie zarazem nastaje powrotne zrównanie trwałości światła na widnokręgu z trwałością przyćmienia czyli jesienne zrównanie dnia z nocą.

Zima dnia 21. Grudnia o godzinie 10 m. 20 w nocy, w chwili wstępu słońca w znak Koziorożca, gdzie zarazem nastaje przybytek trwałości światła na widnokręgu, czyli zimowe przesilenie dnia z nocą.

Panującym planetą w roku 1909 jest Saturn.

O roku 1909 należącym więc do lat pod panowaniem planety Saturna, pouczają długoletnie doświadczenia, iż będzie w ogólności więcej pogodny i suchy. — Prawdopodobnie więc Wiosna będzie wczesna przeplatana nocnymi przymrozkami. — Lato ciepłe, z częstymi burzami. Jesień miernie chłodna. — Zima śnieżna, często ostra. Wogóle urodzaje w tym roku pomyślne.

Zaćmienia przypadające w roku 1909.

W roku 1909 przypadają 2 całkowite zaćmienia księżyca i 2 częściowe zaćmienia słońca.

1. Zaćmienie księżyca dnia 3 Czerwca widziane w Azji wschodniej, w Europie, Afryce, na Oceanie indyjskim i atlantyckim, w południowo-wschodniej części Ameryki północnej w Ameryce południowej i na południowo-wschodniej części Oceanu spokojnego: rozpoczyna się o g. 1 20 m. 43 rano, kończy się o godz. 2 m. 14. popoł.

II. Zaćmienie słońca plerścieniowe dnia 17. Czerwca, widzialne w Ameryce północnej, w północno-wschodniej części Azji i w północnej Europie; rozpoczyna się o godzinie 8 rano, kończy się o godzinie 1 minut 36 po południu.

III. Zaćmienie księżyca dnia 26. Listopada, widzialne w północno-zachodniej Europie na północno-zachodnim wybrzeżu Afryki na Oceanie atlantyckim, w Ameryce, na Oceanie spokojnym i w północno-zachodniej Azji, rozpoczyna się o godz. 6 minut 11 po południu kończy się o godz. 9 m. 38 wieczór.

IV. Zaćmienie słońca dnia 12. grudnia widzialne na południowym Morzu lodowatym i w południowej części Nowej Zelandyi, rozpoczyna się o godz. 4 m. 56 rano, kończy się o godz. 8 m. 32 rano.

Dwanaście znaków Zwierzyńca Niebieskiego.

1. Baran	2. Byk	3. Bliźnięta	4. Rak	5. Lew	6. Panna
7. Waga	8. Niedźwiadek	9. Strzelec	10. Koziorożec	11. Wodnik	12. Ryby

Pierwsze 3 znaki są znakami wiosennymi, 3 następujące znakami letnimi, 3 przedostatnie znakami jesiennymi a 3 ostatnie znakami zimowymi. — Konstelacje Zwierzyńca Niebieskiego, które odróżnić trzeba od znaków ekliptyki równej nazwy, zajmują na niebie następnie wyrażone miejsca :

zasięga od do stopnia			zasięga od do stopnia		
	Baran	0 — 30		Waga	180 — 210
	Byk	30 — 60		Niedźwad.	210 — 240
	Bliźnięta	60 — 90		Strzelec	240 — 270
	Rak	90 — 120		Koziorożec	270 — 300
	Lew	120 — 150		Wodnik	300 — 330
	Panna	150 — 180		Ryby	330 — 360

Za pomocą atmosfer astronomicznych (to jest wykazujących położenie planet w zodyaku) i poprzedniej tabelki można bieg księżyca na każdy dzień roku łatwo oznaczyć.

Znaki odmian księżyca.

- Nów Pierwsza kwadra Pełnia Ostatnia kw.

BANK PARCELACYJNY

we Lwowie, gmach własny, ul. Brajerowska I. 11 A.

Nader korzystna lokacya kapitału;

Bank Parcelacyjny przyjmuje wkładki $5\frac{1}{2}\%$
zwyczajne na

i wkładki od 5000 K. składane na czas dłuższy
oprocentowane wyżej aż do 7%
według umowy z Dyрекcyą

Za manipulacyę Bank nie pobiera żadnego
wynagrodzenia.

Podatek rentowy od wkładek opłaca Bank sam.

Bezpieczeństwo wkładek zupełne!

Bank lokuje swe kapitały wyłącznie
na hipotekach, a prócz tego daje
gwarancyę udziałami i poręką człon-
ków, oraz swym funduszem rezer-
wowym.

Szczegółowych informacji udziela Dyрекcyя
Banku w godzinach biurowych od 10-ej
do 1-ej przed południem.

Fabryka chem. „Tlen“ **LWÓW — Zamarstynów.**

poleca Paniom
swe najprzedniejsze, ozdobnie pakowane
Mydła toaletowe.

STYCZEŃ

ma 31 dni

Dnie tygodn.	Ś W I Ę T A		IMIONA SŁOWIAŃSKIE
	rzymsko-katol.	grecko-katol.	
1 P	Nowy rok 1909	19 Wonyfatya	Mieczysław
2 S	Makarego Opata	20 Ihnatyja	Strzeżysław
3 N	C. po N. R.	21 N. pr. Rożd. Hł. 4.	Włastymiła
4 P	Tytusa Biskupa	22 Anastazyi m.	Dobromir
5 W	Telesfora	23 10 Muczen.	Włastybór
6 Ś	Trzech Króli ☸	24 Jewhenyi †	Bojomir
7 C	Walentego bisk.	25 Rożd. Chrysta	Świętosław
8 P	Seweryna opata	26 Sobor Pr. Bohor.	Mściśław
9 S	Marcyanny p.	27 Stefana Mucz.	Władymira
10 N	C. 1 po 3 Kr.	28 N. po Rożd. Hł. 5	Dobrosław
11 P	Higiniusza	29 S. S. Mład.	Krzesimir
12 W	Honoraty p.	30 Anyzyi m.	Czesława
13 Ś	Hilarego b.	31 Mełanyi	Bogomir
14 C	Feliksa z Noli	1 Henwar 1909	Radogost
15 P	Maura opata ☾	2 Sylwestra	Domosław
16 S	Marcelego I. pap.	3 Małachyja pr.	Włodzimierz
17 N	C. 2. po 3 Kr. Im J.	4 N. pr. Boh. S. 70	Rościław
18 P	Pryski panny	5 Fteopenita	Jaropełk
19 W	Ferdynanda	6 Bohojawł. Hosp.	Ratymir
20 Ś	Fabiana i Sebast.	7 Sobor ś. Joana	Sebastyan
21 C	Agnieszki m. ☸	8 Hryhoya Pr.	Jarosława
22 P	Wincentego m.	9 Połyjewkta	Wityśław
23 S	<i>Zaślub. N. P. M.</i>	10 Hryhorya Jep.	Wróciśława
24 N	C. 3 po 3 Kr. Tym.	11 N. 1 po Boh. Hł. 7	Chwalibóg
25 P	Nawr. ś. Pawła	12 Taryanny m.	Miłosz
26 W	Polikarpa	13 Ernyiła i Str.	Skarbimir
27 Ś	Jana Chryzost.	14 S. S. Oteć w S.	Przybysław
28 C	Karola Wielk. ☸	15 Pawła Ft.	Radomir
29 P	Franciszka Sal.	16 Petra Weryly	Zdzisław
30 S	Martyny panny	17 Antonya wł.	Dobrogniew
31 N	C. 4 po 3 Kr. Pawła	18 N. 2. po Boh. Hł. 8	Spitogniew

ST. WRÓŃSKI i SYNOWIE

Lwów, ul. Teatralna l. 5

polecają olbrzymi zapas podróżnych futer.

LUTY

ma 28 dni

Dnie tygodn.	Ś W I Ę T A		IMIONA SŁOWIAŃSKIE
	rzymsko-katol.	grecko-katol.	
1 P	Ignacego B.	19 Makarya	Żegota
2 W	C. NMP. Gromn.	20 Ewfymija W.	Miłostawa
3 Ś	Błażeja biskupa	21 Maxyma	Błażej
4 C	Weroniki ☽	22 Tymofteya ap.	Witostawa
5 P	Agaty panny	23 Kłymentyja m.	Dobrochna
6 S	Doroty panny	24 Xenyi prep.	Bohdana
7 N	C. Starozap. Rom.	25 N. o obł. syn. Hł. 1	Sulisław bł.
8 P	Jana z Malty	26 KsenoŃonta	Gniewomir
9 W	Apoloni p. m.	27 Joana Chryz.	Gorysław
10 Ś	Scholastyki pan.	28 Jefrema	Tomila bł.
11 C	Łucyana	29 Ihnatya mucz.	Świętochna
12 P	Eulalii p. m. ☾	30 Trech Świat.	Radzyn św.
13 S	Katarzyny	31 Kyra i Joana	Jordan św
14 N	C. Miesop. Walen.	1 Fewr M. Mias.	Niemir
15 P	Faustyna męcz.	2 Stritenie Hosp.	Szczęsław
16 W	Julianny	3 Sym. i Anny	Milada bł.
17 Ś	Konstancyi	4 Izydora	Świętorad
18 C	Flawiusza	5 Ahaftyja m.	Wielostawa
19 P	Konrada pust. ☼	6 Wukoła	Czciśława
20 S	Nicefora m.	7 Parfienija	Ludomił
21 N	C. Zapustna Eleo.	8 N. Syrop. Hł. 3	Onostawa
22 P	Piotra katedry	9 Nykyfora	Wrócisława
23 W	Romany p.	10 Charłampya	Przedzisław
24 Ś	Popielec† Maciej.	11 Własija mucz.	Sławobój
25 C	Anastazyi	12 Meletya	Mirosław
26 P	Wiktora z Ar. ☽	13 Martyniana	Wiarosława
27 S	Aleksandra bisk.	14 Kiryła	Chwalibóg
28 N	C. 1 P. Wstęp.	15 N. 1 Hł. 4	Budzisław

ST. WRÓŃSKI i SYNOWIE

Lwów, ul. Teatralna l. 5.

przyjmują futra do przechowania na lato.

„TLENOL“

wyrób lwowskiej fabryki chem. **„TLEN“**

Woda do ust, pasta do zębów (bez mydła), pro-
szek do zębów — wyborne preparaty dra
Cybulskiego.

Mydło od łupieżu

z fabryki „**TLEN**“

niszcząc łupież, wpływa korzystnie
na porost włosów.

MARZEC

ma 31 dni

Dnie tygodn.	Ś W I Ę T A		IMIONA SŁOWIAŃSKIE
	rzymsko-katol.	grecko-katol.	
1 P	Albina b.	16 Pamfilyja m.	Radosław
2 W	Symplicyusza	17 Fteodora m.	Sławomila
3 Ś	Kunegundy	18 Lwa pap. rym.	Kazimirz
4 C	Kazimierza	19 Archypa	Pakosław
5 P	Fryderyka opata	20 Łeona	Wojosław
6 S	Kolety panny ☺	21 Tymofteja pr.	Bogowit
7 N	2 P. Sucha Tom.	22 N. 2 Post. Hł. 5	Milogost
8 P	Jana Bożego	23 Polykarpa	Mścisława
9 W	Franciszki p.	24 Obr. hł. św. Joan.	Bożesław
10 Ś	40 męczenników	25 Tarasia	Ludosława
11 C	Konstantyna	26 Porfiryja	Swatosz
12 P	Grzegorza Wiel.	27 Prokopia	Niecisław
13 S	Rozyny i Rudr.	28 Wasyłyja	
14 N	C. 3 P. Głucha ☹	1 Marta N. 3 P.	Bożenna
15 P	Longina	2 Fteodota m.	Długomir
16 W	Lubina męcz.	3 Jewtropija	Ojcosław
17 Ś	Gerirudy	4 Harasyja	Zbigniew
18 C	Edwarda II. kr.	5 Konona M.	Boguchwał
19 P	Józefa oblub.	6 S. 46 Mucz.	Bohdan
20 S	Joachima i Klaud.	7 Wasyłyja m.	Polemir
21 N	C. 4 P. Srodop. ☹	8 N. 4 Post Hł. 8	Lubomira
22 P	Oktawiana	9 S. 40 Muczen.	Godysław
23 W	Wiktora męcz.	10 Kondrada m.	Zbisław
24 Ś	Gabryela arch.	11 Sofranya	Lubomira
25 C	Zwiastow- NPM.	12 Fteofana	Więczysław
26 P	Emanuela	13 Nykyfora	Świętobój
27 S	Ruperta	14 Wenedykta	Bohdar bł.
28 N	C. 5 P. Czarna ☹	15 N. 5 Post. Hł. 8	Krzesław
29 P	Cyryla dyak.	16 Sawyna m.	Czczimisław
30 W	Kwiryna m.	17 Alesia	Szukosław
31 Ś	Balbiny p.	18 Kiryła	Dobromira

ST. WRÓŃSKI i SYNOWIE

Lwów, ul. Teatralna l. 5.

przyjmują futra do przechowania na lato.

K W I E C I E Ń

ma dni 30

dnie tygodni.	Ś W I E T A		MIONA SŁOWIAŃSKIE
	rzymsko-katol.	grecko-katol.	
1 C	Hugona	19 Chryzanta	Zbigniew
2 P	Franc. z Pauli	20 Prep. Oteć	Sindomir
3 S	Ryszarda biskup.	21 Jakowa	Włatysław
4 N	C. 6 P. Palmow.	22 N. 6 Post. Hł. 1	Mnożyśław
5 P	Wincentego F. ☸	23 Nykona	Bożywój bł.
6 W	Celestyna	24 Zacharya prep.	Świętobór
7 Ś	Hermana W.	25 Błah. P. Bohor.	Przesław
8 C	Wiecz. Pańska	26 Czetwer weł.	Radośław
9 P	Wielki Piątek	27 Piątek wełyki	Dobrosława
10 S	Wielka Sobota	28 Subota Welyka	Goryśław
11 N	C. Wielkanoc	29 Woskr. Hosp.	Jaromir
12 P	Poniedziałek W.	30 Poned. Woskr.	Lubosław
13 W	Justyny ☸	31 Wtorok Woskr.	Drzemysław
14 Ś	Waleryana	1 Ap. Maryi	Myślimir
15 C	Ludwiny	2 Nikity	Wacław bł.
16 P	Lamberta	3 Josyfa	Nosisław
17 S	Rudolfa	4 Fteodyła m.	Krasisław
18 N	C 1 po Wielk.	5 N. 1. Antyp. Hł. 1	Gościśław
19 P	Emmy wd. ☸	6 Ewtychia	Włodzimierz
20 W	Agnieszki Pol.	7 Hrehorya Mel.	Czesław m.
21 Ś	Anzelma	8 Jrydiona	Drogomir
22 C	Sotera i Kajusza	9 Jewpsychia	Strzeżymir
23 P	Wojciecha bisk.	10 Terentya	Wojciech św.
24 S	Jerzego męcz.	11 Antypy	Jerzy św.
25 N	C. 2 po W. Marka	12 N. 2 Myron Hł. 2	Jarosław
26 P	Kleta i Marcel. ☸	13 Artemona op.	Spitymir
27 W	Peregryna wyz.	14 Martyna	Bogufał
28 S	Witalisa m.	15 Arystarcha	Żywisław
29 C	Piotra męcz.	16 Ahapii m.	Sogosław
30 P	Katarzyny Sen.	17 Symeona	Chwalisława

ST. WRONSKI i SYNOWIE

Lwów, ul. Teatralna l. 5.

przyjmują futra do przechowania na lato.

„TLEN“

„TLEN“

Woda kolońska

Lwowska fabryka „Tlen“ posiada znakomity przepis i destyluje wodę kolońską, w niczem nie ustępującą sprowadzanej z Niemiec.

„TLEN“

„TLEN“

Kąpiele z kwasem węglowym

leczą skutecznie reumatyzm, astmę, cierpie-
nia nerwowe, wady serca, rozedmę płuc,
bronchitę, przypadki nerwowej niemocy płcio-
wej i t. p.

MAJ

ma dni 31

dnie tygodn.	Ś W I E T A		IMIONA SŁOWIAŃSKIE
	rzymsko-kat.	grecko-kat.	
1 S	Filipa i Jakoba	18 Joanna prep.	Lubomir
2 N	C. 3 po W. Zyg.	19 N. 3 Rozst. Hł. 3	Witymir
3 P	Znal. św. krzyża	20 Fteodora	Świętosław
4 W	Floryana m. ☿	21 Januaria	Więńczysł.
5 Ś	Piusa V.	22 Fteodora Syk.	Chocisław
6 C	Jana w Oleju	23 Heorhyja	Gościwit bł.
7 P	Domiceli p.	24 Sawwy M.	Ludomiła
8 S	Stanisława b.	25 Marka Jewang	Stanisław ś.
9 N	C. 4 po W. Grz.	26 N. 4 Samar Hł. 4	Bożerad bł.
10 P	Izydora	27 Symeona	Cierpimir
11 W	Beatryksy panny	28 Jasona ap.	Ludowid
12 S	Pankracego	29 9 Mucz.	Wszemił
13 C	Serwacego ☾	30 Jakowa ap.	Cichosław
14 P	Bonifacego	1 Maja. Jeremi	Dobiesław
15 S	Zofii i 3 córek	2 Aftanazyja m.	Strzeżysław
16 N	C. 5 po W. Jana N.	3 N. 5 Slipor Hł. 5	Więńczysł.
17 P	Paschalisa <i>Dzie</i>	4 Pełarhyi m.	Sławomir
18 W	Feliksa Pp. <i>krzyż.</i>	5 Iryny mucz.	Wszesław
19 Ś	Piotra Cel. ☿	6 Jowa Mnoch.	Krzesomyśl
20 C	Wniebowstap. P.	7 Wozn. Hosp.	Bonimir
21 P	Heleny król.	8 Joana Boh.	Przesława
22 S	Julli p.	9 Jsaji prep.	Wisława bł.
23 N	C. 6 po W. Dez.	10 N. 6 S. S. Ot. Hł. 6	Budziwoj
24 P	Joanny wdowy	11 Mokyja m.	Tomira
25 W	Grzegorza	12 Jepyfantya	Borysława
26 Ś	Filipa Ner. ☿	13 Hryhoryi mucz.	Więcymił
27 C	Jana pap.	14 Izydora m.	Rusław
28 P	Wilhelma	15 Pachomyja wet.	Jaromir
29 S	Maksyma wyz.	16 Subota zadusz.	Bogusława
30 N	C. Zielone Sw.	17 S. 4 Ducha Hł. 7	Sulimir
31 P	Pon. Ziel. Świąt	18 Pon. Sosz.	Bożesława

ST. WRÓŃSKI I SYNOWIE

Lwów, ul. Teatralna l. 5.

przyjmują futra do przechowania na lato.

CZERWIEC

ma dni 30

dnie tygodn.	S W I Ę T A		IMIONA SŁOWIAŃSKIE
	rzymsko-kat.	grecko-kat.	
1 W	Nikodema męcz.	19 Patryka	Świętopelk
2 S	Erazma b.	20 Ftałateja	Ratysław
3 C	Klotyldy ☽	21 Konstantyna	Branmiła
4 P	Kwiryna	22 Wasylska	Litomił
5 S	Bonifacego	23 Mychaila	Dobromir
6 N	C. 1 po S. S. Trój.	24 N. 1 W. S. S. Hł. 8	Cichomir
7 P	Roberta	25 Obr. hł. św. Joan.	Wisław
8 W	Medarda	26 Karpa ap.	Wyszostaw
9 S	Felicyana i Prima	27 Fteraponta	Sławój
10 C	Boże Ciało ☼	28 Nykyty	Bogumił
11 P	Barnaby apost.	29 Fteodozyi	Radomił
12 S	Onufre o	30 Izaakija	Wyszomir
13 N	C. 2 po Sw. An.	31 N. 2 Tił. Chr. Hł. 1	Chotymir
14 P	Bazylego	1 Jun. Justyn.	Przedzimir
15 W	Wita i Modesta	2 Nykyfora	Witołd
16 S	Franciszka Reg.	3 Łukytyana m.	Budzimir
17 C	Adolfa bisk. ☼	4 Mytrofana m.	Drogomysł
18 P	Marka i Marc	5 Dorofteja	Długosław
19 S	Gerwazego i Pr	6 Wysyriona	Borzysław
20 N	C. 3 po Sw. Pyl.	7 N. 3 po S. Hł. 2	Bogna św.
21 P	Paulina	8 Fteodota	Domysław
22 W	Paulina bisk.	9 Kyryła arch.	Broniwoj
23 S	Zenona biskupa	10 Wymoftea	Wanda
24 C	Jana Chrziciela	11 Warftołomeja	Janisław
25 P	Prospera bisk. ☽	12 Onufrya prep.	Włastymił
26 S	Jana i Pawła	13 Akilyny	Rozmysław
27 N	C. 4 po Św. Wł.	14 N. 4 po S. Hł. 3	Włatysław
28 P	Leona II. pap. †	15 Amosa pr.	Zbroisław
29 W	Piotra i Pawła	16 Tychona	Wyszomir
30 S	Wsp. św. Pawła	17 Manuilla	Cichosław

ST. WRONSKI i SYNOWIE

Lwów, ul. Teatralna l. 5.

przyjmują futra do przechowania na lato.

Mydło teatralne

wyrobu lwowskiej fabryki „**Tien**“

poleca się Paniom z bardzo delikatną cerą twarzy.

Lwowska Fabryka chemiczna

„TLEN“

wyrabia i poleca

kąpiele z kwasem węglowym (Nauheimskie, jodowo-
bromowe, balsamiczno-sosnowe, siarczane
i borowinowe).

LIPIEC

ma dni 31

dnie tygodn.	S W I Ę T A		IMIONA SŁOWIAŃSKIE
	rzymsko-kat.	grecko-katol.	
1 C	Teobalda Op.	18 Łeontyja	Bogusław
2 P	Na .N. P. M. ☿	19 Judy ap.	Ojcomit
3 S	Heliodora	20 Meftodya	Miłosław
4 N	C. 5 po św. Józ.K.	21 N. 5 po S. Hł. 4	Welisław
5 P	Filomeny	22 Jewsewyja ap.	Prokop
6 W	Izajasza pror.	23 Ahrypiny	Izasław
7 S	Pulcheryi	24 Rożd. św. Joana	Krasnoroda
8 C	Elżbiety kr.	25 Fewronyi	Chwalimir
9 P	Cyryla bisk. ☿	26 Dawyda Ftes.	Strachota
10 S	Amalii panny	27 Samsona †	Radziwój
11 N	C. 6 po Sw. J. z D.	28 N. 6 po S. Hł. 5	Olga św.
12 P	Henryka	29 Petra i Pawła	Tolimir bł.
13 W	Małgorzaty p.	30 Sobor SS. 12 A.	Radomiła
14 S	Bonawentury	1 Juł. Kosmy i D.	Dobrogost
15 C	Rozesłanie Ap.	2 Położ. Ryzy Bo.	Radosław
16 P	NOM. Szkapł.	3 Jankynfta	Dzierzysław
17 P	Aleksego	4 Andreja	Dzierżykraj
18 N	C 7 po Sw. Sz.	5 N. 7 po S. Hł. 6	Unisław
19 P	Wincentego a P.	6 Syzona weł.	Wodzisław
20 W	Czesława i Kas.	7 Tomy prep	Stosław i D.
21 S	Praksedy	8 Prokopya	Bolesława
22 C	Maryi i Magd.	9 Pankratya	Zelisław
23 P	Apolinarego	10 SS. 45 mucz.	Lubomira
24 S	Krystyny ☿	11 Jewtymyja	Sławosz
25 N	C. 8 po Sw. Jak.	12 N. 8 po S. Hł. 7	Miroslawa
26 P	Anny	13 Sobor. ś. Hawr.	Wszebor
27 W	Natalii panny	14 Akyły Ap.	Czesław
28 S	Inocentego pap.	15 Kyraka	Świętomir
29 C	Marty panny	16 Aftynohena	Cierpiśława
30 P	Abdona i Penny	17 Martyny m.	Zdobyśław
31 S	Ignacego Lojoli	18 Jemyłana	Ludomir

ST. WRÓŃSKI i SYNOWIE

Lwów, ul. Teatralna l. 5
polecają wierzchy na futra.

SIERPIEŃ

ma dni 31

dnie tygodn.	Ś W I E T A		IMIONA SŁOWIAŃSKIE
	rzymsko-kat.	grecko-kat.	
1 N	C. 9 po Sw. ☸	19 N. 9. po S, H. 8	Bolislaw
2 P	NMP. Anielskiej	20 Ilyi pr.	Świętosława
3 W	Znal. św. Szczep.	21 Symeona preb.	Letosław
4 Ś	Dominika wyz.	22 Maryi Mahdał.	Ostromir
5 C	NPM. Śnieżnej	23 Trofyma	Stanisław ś.
6 P	Przem. Pańskie	24 Chrystyny	Chlebosław
7 S	Kajetana wyz. ☸	25 Uszenie	Oleh św.
8 N	C. 10 po Św. Cyr.	26 N. 10 po S. Hł. 1	Niezamyśl
9 P	Romana i Sek.	27 Pantalejmona	Borys i Chl.
10 W	Wawrzyńca m.	28 Prochora i Nik.	Wawrzyniec
11 S	Zuzanny p.	29 Kałynyka	Włodzimira
12 C	Kiary panny	30 Syty ap.	Sława bł.
13 P	Hipolita męcz. †	31 Jewdokima	Rosław
14 S	Euzebiusza	1 Awh. Prois. ś.Kr.	Dobrowój
15 N	C. 11 po Sw.	2 N. 11 po S. Hł. 2	Jaśław św.
16 P	Liberta opata	3 Izakija pr.	Domorad
17 W	Heleny szwedz.	4 7 Otrok w Efez.	Miron św.
18 Ś	Benigny	5 Jewsyhnia	Bronisława
19 C	Stefana Króla	6 Preob. Hosr.	Bolesław
20 P	Joanny Fremiot	7 Dometya	Sobiesław
21 S	Filiberta opata	8 Jemyłjana	Kazimira
22 N	C. 12 po Św Fil.	9 N. 12 po S. Hł. 3	Radomił
23 P	Filipa b. ☸	10 Ławrentyja m.	Cichomił
24 W	Bartłomieja ap.	11 Jewpła	Cieszymir
25 Ś	Ludwika kr.	12 Fotya m.	Namysław
26 C	Zefiryny	13 Maksyma	Włastymiła
27 P	Przen. św. krzyż.	14 Mycheja	Przedziśław
28 S	Augustyna bisk.	15 Uszenie Bohor.	Wyszomił
29 N	C. 13 ho Sw.	16 N. 13 po S. Hł. 4	Racibór bł.
30 P	Róży z Lim. ☸	17 Myrona m.	Śczęsny św.
31 W	Rajmunda wyz.	18 Flora i Ławra	Świętosław

ST. WRÓŃSKI i SYNOWIE

Lwów, ul. Teatralna l. 5.
polecają wierzchy na futra.

Atramenty

z fabryki chemicznej

„TLEN“

nie ustępują niemieckim. Spróbujcie!

Niezawodny środek do wytępienia myszy polnych,
domowych i szczurów!!!

TOKSOL wyrobu fabryki „**TLEN**“

Lwów, Zamarstynów

Cenniki i próbki na żądanie wysyła fabryka darmo.

WRZESIEŃ

ma dni 30

dnie tygodn.	Ś W I E T A		I MIONA SŁOWIAŃSKIE
	rzymsko-katol.	grecko-katol.	
1 Ś	Idziego Op.	19 Andreja Str.	Dzierżysław
2 C	Juſta biskupa	20 Samuila	Czcibóg
3 P	Bron. i Izabeli	21 Ftadeja	Przeſława ś.
4 S	Rozalii panny	22 Ahaſtonika	Roſciſław
5 N	C. 14 po Sw. W.	23 N. 14 po S. Hł. 5	Wodziſław
6 P	Zacharyasza ☉	24 Łuppa mucz.	Drogowił
7 W	Reginy panny	25 Warftołomeja	Domoſława
8 Ś	Narodzenie NMP.	26 Anryana	Radoſława
9 C	Gorgoniuſza	27 Tymona	Sobiebór
10 P	Mikołaja z Tol.	28 Mojſeja	Władybój
11 S	Jacka i Prota	29 Uſik. kł. s. Joana	Łciſław
12 N	C. 15 po Sw.	30 N. 15 po Hł. 6	Radzimir
13 P	Tobiasza	31 Położ. Poj. P.B.	Chroniſław
14 W	Podwyższ. ś.† ☉	1 Sep. Symeona	Ziemomysł
15 Ś	Nikodema 15	2 Mamanta	Budzimił
16 C	Such. Ludmili	3 Anſtyma	Sędziſław
17 P	Lamberta bisk.	4 Wawyły	Drogosław
18 S	Tomasza z W.	5 Zacharya	Dobrowit
19 N	C. 16 po Sw.	6 N. 16 po S. Hł. 7	Krzepimir
20 P	Euſtachiuſza	7 Sozanta	Myſliſław
21 W	Mateuſza ap.	8 Roz P. Bohor.	Bożydar
22 Ś	Maurycego m. ☉	9 Joakima	Zelimir
23 C	Tekli p. m.	10 Mikołaja 2 T.	Boguſława
24 P	Gerarda biskup.	11 Fteodory prep.	Homir
25 S	Aureli p.	12 Awtemona	Świętopełk
26 N	C. 17 po Sw.	13 N. 17 po S. Hł. 8	Władyſław
27 P	Koſmy i Dam.	14 Wozn. cz. Kres.	Damian
28 W	Wacława król.	15 Nykyty	Wacław ś.
29 S	Michała arch. ☉	16 Jozafata	Dadzibóg
30 C	Heronima wyz.	17 Sofwi m.	Imiſław

ST. WRONSKI i SYNOWIE

Lwów, ul. Teatralna l. 5.

polecają osobny dział garniturów w wielkim wyborze.

PAŹDZIERNIK

ma 31 dni

Dnie tygodn.	S W I Ę T A		IMIONA SŁOWIAŃSKIE
	rzymsko-katol.	grecko-katol.	
1 P	Remigiusza	18 Ewmenya pr.	Znatysław
2 S	Leodegara	19 Trofyma mucz	Stanimir
3 N	C. 18 ro S. Kan.	20 N. 18 po Sosz.	Sieman
4 P	Franciszka Seraf.	21 Kondrata	Bratysław
5 W	Placyda męcz. ☾	22 Foky mucz.	Zasław
6 Ś	Brunona wyz.	23 Zac. Joan	Bronisław
7 C	Justyny panny	24 Ftekły	Rosława
8 P	Brygidy wdowy	25 Jewrosyi	Wojysława
9 S	Wincentego K.	26 Joana Boh.	Dogomost
10 N	C. 19 po Sw. F.	27 N. 19 po Sosz.	Tomil
11 P	Placydy m.	28 Charytona pr.	Dobromila
12 W	Maksymiliana	29 kyriaka	Grzmisław
13 Ś	Edwarda kr.	30 Hryhoria	Ziemisław
14 C	Kaliksta	1 Okt. Pokr. P.B.	Dzierzymir
15 P	Jadwigi i Teresy	2 Kypriana	Długosława
16 S	Gawła op.	3 Dyonyisia	Radzisław
17 N	C. 20 po Sw. L.	4 N. 20 po Sosz.	Zastysława
18 P	Łukasza ew.	5 Charytyny	Bratumił
19 W	Piotra z Alkan.	6 Ftomy ap.	Ziemowit
20 Ś	Felicyana	7 Serhya	Budysława
21 C	Urszuli p. m. ☾	8 Pelahii	Daromira
22 P	Korduli panny	9 Jakowa ap.	Przemysława
23 S	Jana Kapistrana	10 Jewłampia	Wlastymir
24 N	C. 21 po Sw. R.	11 N. 21 po Sosz.	Siemisław
25 P	Kryspina	12 Prowa m.	Samomysł
26 W	Ewarysta pap.	13 Karpa mucz.	Lutosław
27 Ś	Sabiny	14 Nazarya i Par.	Witomił
28 C	Szymona i J. ☾	15 Jewtymyja	Władybóg
29 P	Narcyza biskup.	16 Łonhyna m.	Damelit
30 S	Klaudyusza †	17 Osyi pror.	Przemysław
31 N	C. 22 po Sw.	18 N. 22 po Sosz.	Godzłmir

ST. WRÓŃSKI i SYNOWIE

Lwów, ul. Teatralna l. 5.

polecają olbrzymi zapas futer.

Zamiast niemieckich wyrobów proszę spró-
bować do czyszczenia włosów

Bay-Rum z fabryki „**TLEN**“.

35 dni po 60 - 21 fl.

stempel

Rolaj -

	42	
	5	2
	47	2
	60	74
	47	86
1 dzień	47	20
		20%

in didei 2 ant.

	42	2
	5	6
	47	8

Na choroby skórne!

Mydła lecznicze fabryki „**TLEN**“

Dostanie we wszystkich aptekach.

LISTOPAD

ma dai 30

dnie tygodn.	S W I Ę T A		IMIONA SŁOWIAŃSKIE
	rzymsko-kat.	grecko-kat.	
1 P	Wszystkich Sw.	19 Joita pr.	Warcisław
2 W	<i>Dzień zadusz.</i>	20 Artemija	Witymir
3 S	Huberta b.	21 Ilaryona pr.	Chwalisław
4 C	Karola Bor. ☾	22 Awerkyja	Mściwój
5 P	Elżkiety męcz.	23 Jakowa	Sławomir b.
6 S	Leonarda wyzn.	24 Arefty	Wszewład
7 N	C. 23 po Sw.	25 N. 23 po Hł. 6	Żytomir
8 P	4 Koronatów	26 Demetrya m.	Sędziwój
9 W	Teodora męcz.	27 Nestora mucz.	Bogodar
10 S	Andrzeja z Aw.	28 Tetentya mucz.	Ludomir
11 C	Marcina bisk.	29 Anastazyi	Spitosław
12 P	Marcina pap. ☼	30 Zynowija m.	Nowosław
13 S	Eugeniusza	31 Stachyja ap.	Wszerad
14 N	C. 24 po Sw. S.	1 Noj. N. 24 po S.	Wodzimir
15 P	Leopolda w.	2 Akindyna	Przybysław
16 W	Otmara opata	3 Akepsyny	Radomir
17 S	Salomei p.	4 Joannyka prep.	Zbisław
18 C	Ottona Op.	5 Hałaktyona	Stanisław K.
19 P	Erźbiety król.	6 Pawła Archep.	Drogomira
20 S	Feliksa de W. ☾	7 Jerona	Sędzimir
21 N	C. 24 po S. Ofiar.	8 N. 25 po S. Sob.	Sław
22 P	Cecylii p.	9 Onysifora m.	Wszemila
23 W	Klemensa p. ☼	10 Erasta ap.	Miływój
24 S	Emilii i J. od krz.	11 Myny m.	Dorostaw
25 C	Katarzyny panny	12 Joana Myt.	Chwalimira
26 P	Konrada m. ☼	13 Joana Złot.	Lechosław
27 S	Waler. i Wirgil.	14 Fyłypa ap.	Tomir
28 N	C. 1 Adw. Kres.	15 N. 26 po S Hł. 1	Gościśław
29 P	Saturnina	16 Małtefa ap.	Przemysł
30 W	Andrzeja apost.	17 Hryhorya Neok.	Ludosław

ST. WRONSKI i SYNOWIE

Lwów, ul. Teatralna l. 5.
polecają olbrzymi zapas futer.

GRUDZIEŃ

ma 31 dni

Ś W I Ę T A

Dnie
tygodn.

rzymsko-katol.

grecko-katol.

IMIONA
SŁOWIAŃSKIE

1 S	Eligiusza	18 Platona	Samosława
2 C	Bibianny	19 Awdya	Szulisław
3 P	Franciszka	20 Hryhorya	Wislimir
4 S	Barbary pan. ☾	21 Wowed. Bohod	Lubomiła
5 N	C. 2 Adw. Sabby	22 N. 27 po S. Hł. 2	Spitosława
6 P	Mikołaja b.	23 Amfylokija	Jarogniew
7 W	Ambrożego	24 Ekateryny	Ludomyśl
8 Ś	Niep. Pocz. NPM.	25 Klymenta	Boguwoła
9 C	Leokadyi i Wal.	26 Alyppa	Weszlawa
10 P	NPM. Loretar.	27 Jakowa	Radzisława
11 S	Damazego p.	28 Stefana mucz.	Wojmir
12 N	C. 3 Adw. Al. ☼	29 N. 28 p. S. Hł. 3	Wolidar
13 P	Łucyi i Otylii	30 Andreja ap.	Władysława
14 W	Nikazego i Spir.	1 Dek. Nauma	Sławiflor
15 Ś	Fortunata	2 Awakuma	Wolimir
16 C	Adelajdy	3 Sofonia pr.	Zdosława
17 P	Łazarza bisk.	4 Warwary	Żyroslaw
18 S	Gracyana m.	5 Sawwy ośw.	Wszemił
19 N	C. 4 adw. ☾	6 N. 29 po S. Hł. 4	Mścigniew
20 P	Teofila m.	7 Amwrozyja	Bogumiła
21 W	Tomasza ap.	8 Patapia	Tomisław
22 Ś	Zenona m.	9 Zaczat. Bohor.	Drogomira
23 C	Wiktoryi panny	10 Myny Ermoh	Sławomir
24 P	Adama i Ewy †	11 Danyła	Godysława
25 S	Narodzenie Ch. P.	12 Spirydyona	Grzmislawa
26 N	Szczepana m. ☼	13 N. 30 po S. Hł. 5	Wróciwój
27 P	Jana ewang.	14 Ftyrsa m.	Radomyśl
28 W	Młodzianków m.	15 Jejewteryja	Godzisław
29 Ś	Tomasza b.	16 Alihea	Gosław
30 C	Dawida kr.	17 Danyła pror.	Ludomił
31 P	Sylwestra pap.	18 Sewastyona	Lassota

ST. WRÓŃSKI i SYNOWIE

Lwów, ul. Teatralna l. 5

polecają wielki wybór futer do polowania.

Najlepsze mydła do pielęgnowania twarzy i rąk
dla osób o wrażliwej cerze w szczególności dla
Pań są

Mydła Natłuszczone

w 4-ech zapachach z fabryki „**TLEN**“

29/ 50mrocz prosmuono

" "

"

50mrocz na pierniczny stwice (dnie

KALENDARZ ŻYDOWSKI

na rok 1909.

1-go Stycznia 1909	1-go Tebet 5669
3-go " "	10 " Tebet. Post, obl. Jeroz.
24-go " "	1 " Szabat.
22-go Lutego " "	1 " Adar.
6-go Marca " "	13 " Adar. Post Estery.
7-go " " "	14 " " Purim
8-go " " "	15 " " Szusan Purim
24-go " " "	1 Nizan.
7 do 14 Kwietnia	15—22 Nizan Święta Wielkan.
7, 8, 13 i 14 Kwietnia	Święta uroczyste
22 " "	1-go Ijar.
9-go Maja	18-go Ijar (Lag — B'omer)
22-go " "	1-go Siwan.
28 i 29 " "	6 i 7 " Zielone Święta
20-go Czerwca	1-go Tamuz.
6-go Lipca	17-go Tamuz. Zdobyć Sw.
20-go " "	1-go Ab.
28-go " "	3-go Ab. Spalenie Świąt.
17-go Sierpnia	1-go Elul.
16 Września	1-go Tiszri Nowy Rok 5670
17 " "	2-go " Drugie Św. N. R.
18 " "	3-go " Post Gedalija
25 " "	10 Święto pojednania
30 " "	15-go Kuczki
1 " Października	16 Tiszri. Kuczki
6 " "	21 " Święto Palm.
7 " "	22 " Zgrom. cz. k. Kuczek
8 " "	23 " Radość z Prawa
16 " "	1 Marcheswan
15 Listopada	1 Kislew.
9 Grudnia	25 Kislew. Poświęcenie Sw.
15 " "	1 Tebet
24 " "	10 Tebet. Post.

NOWOROCZNIK

„Bławatka“

1909

We Lwowie

przy ulicy Romanowicza 3. parter

(róg ul. Fredry i placu Akademickiego).

Telefon 1020.

Pierwszy w kraju

INSTYTUT ZANDEROWSKI

zaopatrzony

**w słynne, elektrycznością poruszane, aparaty systemu
Dra Zandera w Stockholmie.**

1. najlepszy środek higieniczny dla urzędników
i ludzi pracujących siedząco, zabezpiecza od suchot
i wycieńczenia.

2. leczy: choroby serca i zwapnienie tętnic,
astmę i rozednięcie płuc, atonię kiszek, reumatyzm
i artrytyzm (gicht), otyłość, jakoteż choroby nerwowe,
bezsenność itd.

Osobne godziny dla pań, dzieci i panów.

Obok niego :

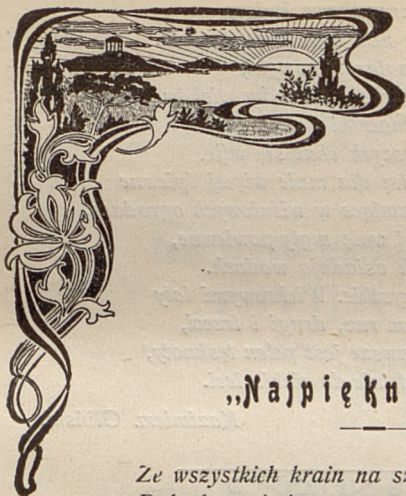
ZAKŁAD ORTOPEDYCZNY

w którym leczy się: wrodzone i nabyte zboczenia
w budowie ciała: garby i skrzywienia kręgosłupa i karku,
krzywe łopatki i biodra, zwichnięcie biodrowe wro-
dzone, zapalenia chroniczne, zeszywnienia i przy-
kurczenia stawów, krzywe kolana i stopy, porażenia
i niedowłady i t. d. za pomocą massażu i odpo-
wiednich przyrządów, jakoteż gorącego powietrza
(system Biera), pod kierunkiem

Docenta Dra GABRYSZEWSKIEGO

**Wyrób najlepszych gorsetów. pasów brzusznych i prze-
puklinowych, jakoteż wszelkich aparatów ortopedy-
cznych.**

**W lecie (lipiec i sierpień)
w Iwoniczu.**

„Najpiękniejsza“.

*Ze wszystkich krain na szerokiej ziemi,
 Dokąd pamięcią gnane myśli płyną —
 Tyś najpiękniejsza między wszystkimi,
 Najdroższa dla mnie, o — droga kraino!
 Widziałem laurów woniejące gaje,
 Niebo Iberyi, piękne Renu brzegi
 I morza one, za któremi wstaje
 Słońce i ciągną złote gwiazd szeregi.
 Widziałem ziemie o gór śnieżnych szczytach,
 Na które ludziom niedostępna droga —
 Igły lodowców tonęły w błękitach
 I byłem pewny, że widziały Boga,
 Słyszałem w Alpach wodospadów grzmoty
 I gondoljerów senną pieśń w Wenecyi —
 Lecz duch mój zawsze jest pełen tęsknoty,
 Że lecąc naprzód, nie do ciebie leci.*

*Nad laurów gaje i strojne granaty
 O liściu wązkim i o kwieciu krwawem—*

*Wolę ja białe czeremchowe kwiaty
 I smutną wierzbę nad błękitnym stawem.
 I nad rzeźbione pałaców portyki,
 Gdzie bluszcz rozrosły szczyrby wieków kryje—
 Wolę ten powój malutki i dziki
 Który u płotu naszych chat się wije.
 Nad pieśń wenecką dla mnie więcej śpiewne
 Dźwięki dum, brzmiące w wiśniowych ogrodach,
 Nad błękit włoski wolę mgły powiewne,
 Które na naszych osiadają wodach.
 Znam ziemie wszystkie. Wichrowymi loty
 Już je przebiegłem raz, drugi i trzeci,
 Lecz duch mój zawsze jest pełen tęsknoty,
 Że, lecąc naprzód, nie do ciebie leci.*

Kazimierz Gliński.

Żony mężów pracujących. ZBYTEK

„A zbytek co się tylko czczym
pozorem chlubił,
Okrasil nas powierzchownie a
w istocie zgubił“.

Krasiński.

Co właściwie zwie się zbytkiem?

Niezmiernie trudno znaleźć na to słowo określenie takie, któreby zarysowało miarę, odgraniczającą wydatki konieczne od zbytkownych, niezbędne od lekkomyślnie czynionych.

Nigdzie też nie jest tak łatwo przekroczyć ową linijkę niewidoczną, zwaną „potrzebą“, jak w zarządzie domowym, w wydatkach drobnych codziennych, nieuniknionych, rozlicznych, które, jak roje komarów uprzykrzonych, ciągle otaczają „panią“ domu, brzęczą przypominaniem, iż trzeba tego do kuchni, tego do bielizny, tego do zapasów kredensu

tego dla dziecka, tego dla męża, tego dla ciepła, tego dla higieny i tak ciągle, tak bez końca, tak zawsze!

O, gdyby to odważyły się wszystkie „panie“ obliczyć z cierpliwością wydatki drobne, groszowe, takie minimalne, na które się nie zwraca uwagi, których się nie bierze wcale w rachubę, jakżeby ze zdumieniem spojrzały w oblicze tej liczby, któraby przed nimi urosła niespodzianie... I wtedy możeby nawet poznały, ile razy grzeszyły zbytkiem, zbytkiem tak ukrywającym się złudnie, iż ani pojęcia o jego istnieniu nie było, a jednak on podkopywał byt domu, on groził ruiną, on na ramiona pracującego męża obalał się ciężarem coraz cięższym.

„Słusznie Naruszewicz przestrzegał:“

„Złoto się samo strzeże, między wstrzymać należy, Czerwony złoty siedzi ale szeląg bieży“.

Bo i tak bywa istotnie.

Nad wydatkiem 10—20 rubli czasem się rozważa i rozmyśla. Na wyrzucenie 10 groszy nie zwraca się uwagi. Lecz gdy się 100 razy wydało bez rozwagi 10 groszy — zrobiono wydatek znaczny na rzecz nie mającą wartości.

— My żyjemy bardzo oszczędnie, — powiada „pani“ — odmawiamy sobie wiele przyjemności, nie chodzimy na bale, nie bawimy się...

Lecz równocześnie, odmawiając sobie wiele, wydaje taka osoba bardzo dużo, bo nie dogląda gospodarstwa domowego, nie wie, ile masła wyszło przez miesiąc, ile jaj zużytkowała kucharka przez tydzień.

I zbytek zakradł się cichaczem do kuchni i on tam straszne spustoszenie czyni, a „pani“ — odmawiając sobie biletu do teatru, lub gazety do czytania, nie wie ile więcej wydała nad to, coby ją były kosztowały tamte wydatki przy dobrym zarządzie domu.

— Czasy są ciężkie — mówi inna dama — ja dobrze to czuję, nie wyjeżdżałam już z dziećmi dwa razy do kąpiel, choć to było dla nich bardzo potrzebne.

Tymczasem, nie wie owa „pani“, iż gdyby była na strojenie swoje i dzieci mniej wydała przez jeden rok, starczyłoby to na poratowanie zdrowia, na wypoczynek przyjemny i na zadowolenie moralne.

Ale wydatki owe robiło się bez planu, bez budżetu, a co najgorsze nieraz i bez potrzeby. Jakiś kapelusik na wystawie wpadł w oko, ładny, zgrabny, kosztował tylko 6

rubli, toż drobnostka, bagatelka, więc kupiono go chociaż Zosia miała dwa kapelusze wyborne. Niespodzianie, nagle dostały dzieci po piątej sukience tej wiosny, ale tak piękna materya zjawiła się w handlu, resztką była, kupiec zniżył cenę znacznie, więc razem wyniosły te sukienki... zaraz 24 ruble szwaczka 8, dodatki... nie wiem dobrze.

Ale gdyby jakiś duszek bardzo rozmiłowany w dodawaniu chodził za taką mamusią ciągle i szeptał jej: — tyle wydałaś, tyle wydałaś! — zbladłaby pewno i ręce załamała, wołając:

— Jakto? — tyle?

Tak, dobre „panie“, — 100, 200 rubli nie wyda się łatwo, ale 2—3—4 złote, to się rzuca bez namysłu i potem nie ma na to, co potrzebne, co konieczne.

Ludzie sądzą zwykle, że zbytek, to brylanty, aksamity, jedwabie, ekwipaż, lokaj, bal i t. d.

A tymczasem i jedno ciastko w cukierni kupione wtedy, kiedy na niego nie było grosza, jest zbytkiem.

Zbytkiem jest każda rzecz lekkomyślnie kupiona, wtedy, kiedy jeszcze nie wszystkie niezbędne rzeczy zostały nabyte.

Zbytkiem jest mieszkanie droższe o 10 rubli miesięcznie, jeśli się je tylko dla tego brało, ażeby mieć balkon. Nie będzie zaś zbytkiem choćby o 30 rubli droższe mieszkanie, jeśli szło o słoneczny pokój dla dzieci. Między potrzebą a grymasem jest zasadnicza różnica.

Nie będzie zbytkiem wiosenna toaleta, gdyż potrzeba zmusza do jej nabycia, ale będzie ona zbytkiem wtedy, jeśli będzie kupiona więcej dla efektu mody, jak dla praktycznego noszenia, bo będzie to już wydatek kaprysu a nie pożytku...

Tak przechodząc szczegóły za szczegółami, moglibyśmy wiele o tem mówić.

Żony urzędników, niezmiernie dużo muszą poświęcić czasu na to, ażeby w wydatkach umiały skreślić pozycye „zbytku“, natomiast powiększyły „potrzeb“ rubryki.

Bo żony urzędników, mieszkające zawsze po miastach, narażane są stokroć łatwiej na wydatki bezpotrzebne, na naśladownictwo częściej mody, na „zbytki“ chociaż drobne, jak owe panie, które mieszkają po wsiach.

Miasto jest, jako otchłań otwierająca sto paszcz żmija na to tylko, by schwycić grosz i porwać go jak najrychlej.

Wszystkie wystawy sklepowe są jako

lep na muchy, wszystkie wabiki nęcące przechodniów po to są tylko, ażeby w zamian za jakąś rzecz chwycić grosz. Dla tego ludzie po miastach mieszkający wiecznie są w gonitwie o pieniądze, a tylko wyjątkowo silne i ostrożne charaktery zdołają utrzymać tu równowagę przychodu z rozchodem.

W jednych domach, wydają za wiele na wikt, więc brakuje im na cele naukowe.

Cóż ważniejsze i korzystniejsze?

W innym domu wydają za dużo na stroje, braknie potem na kuchnię i odżywianie liche wycieńcza organizm.

Gdzież zbytek a potrzeba?

W tym domu wysadzają się na przyjęcie gości, a bielizna jest w opłakanym stanie.

Tam znów używają rozrywek po rautach, koncertach i festynach a w domu zaniedbanie, opuszczenie, meble podarte, nakrycie nieestetyczne.

Czy jeszcze nie wiemy, gdzie granica potrzeby a zbytku?

Wtedy wolno użyć grosza na wydatki upragnione, jeśli wszystkie potrzebne wydatki zostały uczynione.

Wtedy „pani“ domu jest istotnie dobrą szafarką grosza przez męża zapracowanego, jeśli układa budżet całoroczny z początkiem roku ogólny, a szczegółowy każdego miesiąca, jeśli osobną rubrykę ma na odłożone i zaoszczędzone grosze, jeśli na „nieprzewidziane“ zawsze małą sumkę odłoży, jeśli zaś, co najważniejsze, sumy owego planu wydatków nie złamie.

Bo to nic znów łatwiejszego nad chęci dobre, a nic znów trudniejszego nad wytrwanie. Są „panie“ które rade być oszczędne i gospodarne, zaczynają tak dobrze czynić sto razy i sto razy nie wytrwają.

Nicolay, w znakomitem swoim dziele, p. t. „Dzieci źle wychowane“, powiada:

„Jeśli nikt nie zacznie od dania przykładu prostoty i oszczędności, to nigdy nie powściągnie się z bytku, przeciw któremu wszyscy deklamują a nikt nie oddziaływa skutecznym czynem.

„W rzeczywistości tak bywa, iż gdy się znajda dwie lub trzy osoby zamiłowane w zbytkach, pociągną za sobą cały szereg rodzin, co bynajmniej nie przeszkadza, iż ci sami skąpią kawałka chleba nędzaczom.

Istotnie też tak jest. Wśród świata urzędników wytworzył się jakiś dziwny, sztuczny ton „pańskości“ na każdym kroku, jakaś atmosfera zbytkowności, od której zdaje się niepodobnem już jest wycofać się. Na d s t a n życie, to choroba zaraźliwa i niczem jeszcze nie leczona.

Grosz ciężko zapracowany przez mężów i ojców, rozrzucany bywa na wydatki nie mające nawet jednodniowej wartości, a o oszczędzaniu, składaniu grosza na nieznane jutro, mowy niema.

Dwie lub trzy osoby jak powiada Nicolay, pociągnąć zdołają za sobą cały szereg rodzin, lecz nawet więcej, całe miasto nieraz za sobą wloką takie „panie“ które zadają szyku modą, stroją się, flirtują, bawią i zbytkiem, jak ospą zarażają.

Czyż nie zdarza się tak często, iż tej albo tamtej ani śniło się o nowej sukni — raptem „pani“ X zjawiała się w modnej i dziwacznej toalecie. Dalejże pół miasteczka musi mieć takie suknie, rękawy, falbany.

Czy to nie z b y t e k ?

U tej lub owej „pani“ ujrzano „salon“ na nowo tapetowany, ustrojony w jakieś chińsko-japońskie osłony i ozdoby, dalejże starać się czemprowadzej, żeby i u nas coś takiego było...

Lecz niema tej pochoptności w zadaniach poważnych i pożytecznych. Jeśli owa „pani“ zacznie pracować dla oświaty lub otarcia łez biednym, nie palą się serca ogniem naśladownictwa, ale jeśli w tym domu dają herbaty tańczące — rychło muszą być i u innych.

Pamiętam białego, jak mleko dziadunia, który na wszystko, co u nas młodych obaczył, powtarzał zawsze: „Zbytki! zbytki!“ Śmieliśmy się czasem z tego bo, i na jakąś nową potrawę do stołu podaną, rzucał dziadunio wyraz „zbytki“, choć nic tam zbytkownego nie było. Lecz dziś, gdy już patrzę okiem poważnem na otaczające mię życie, poczynam jak białowłosa dziadunio nieraz powtarzać: — „zbytki“ bo widzę i poznaję, ile jest rzeczy zaniechanych i zaniedbanych dlatego, iż lekkomyślnie grosz bywa wyrzucany.

Prawdziwie, okrasza nas niby na zewnątrz forma pewnej estetyki przez zbytek wprowadzonej, wyściela on drogę życia jakoby puchowym dywanem, osłania od zbytnich upałów, od żarów słonecznych, ochrania od wichrów i mrozów a jednak ... obłudnie działającym jest wobec nas duchem, bo niby wiodąc do szczęścia właśnie podwaliny burzy.

Skromność w urządzeniu życia, poztota nie-

wybredna, ubóstwo pełne wdzięku, roztropne kierowanie groszem zapracowanym, są to podstawy spokoju i zadowolenia, do nich całym zarządem domu prowadzić należy

Stokroć miłsze będzie życie temu mężowi który mieć w domu będzie mniej kobierców i portyer, a nie zazna nigdy troski o wyrównanie długu sklepowego, jak temu, który mając dom „na wielką skalę“ musi też i „na wielką skalę procenta opłacać.

Lepsze charaktery wyrabiać się będą utych. dzieci, które nawykną w domu do niewybrednego życia, nauczą się zadawałniać małemi rzeczami, a miast lgnąć do zbytków, będą umiały cenić pracę drugich i ludzi za ich uczciwość a nie za ich bogactwo szanować.

— „Cóż znaczy ustrojenie nóg, ramion i całego ciała w złoto z zaniedbaniem głowy?“ — pyta Trentowski, a z żalem rzecz należy, iż wiele jest „pań“ które właśnie troszczą się o strojenie nóg, ramion i całego ciała. a nie myślą o ubraniu duszy w zasady szlachetne i rozumne.

Przekroczyć miarę wydatków „potrzebnych“ jest nader łatwo, ale wyrównać później ten niedobór, naprawić błąd raz uczyniony, czasem całego życia na to nie starczy.

Zaś żony urzędników muszą o tem pamiętać zawsze, iż nadzwyczajnych dochodów mężowie ich nie miewają, zaś życie często żąda niespodzianych wydatków i na takie chwile potrzeba mieć jaki taki grosik odłożony.

Jadwiga Z. Strokowa.

NINIEJSZEM MAM ZASZCZYT ZAWIA-
DOMIĆ P. T. PANIE, ŻE OTWORZYŁAM
W LOKALU PRZY ul. AKADEMICKIEJ I. 12

MAGAZYN I PRACOWNIĘ

KOMPLETNEJ — — — —
— — — — KONFEKCYI
DLA PANIENEK, CHŁOPCÓW i DZIECI.

Dla wygody Szanownej Klienteli połączyłam
mój magazyn ze składem bielizny, obuwia, wyrobów
pończoszkowych, włóczkowych, kompletnych wyprawek
dla niemowląt itp.

Dokładna znajomość interesu, jak również
odpowiedni zapas gotówki dały mi możliwość za-
opatrzenia mego magazynu w towar pierwszej
jakości.

Prosząc uprzejmie o łaskawe względy i po-
parcie kreślę się

z głębokim szacunkiem

Karolina Szydłowska

Z NOCY LETNICH

Tyle życia co jest w pieśni
Tyle szczęścia co człek prześni

W. Pol.

Człowiek żyje i czyni we dnie, ale sposobi się do życia w marzeniu w śnie.

Sen krzepi ciało ludzkie do życia dnia następnego, zaduma, w jakiej zatonię człowiek, gdy w cichą noc po pracy dnia całego polecą myślą przez świat i życie, jest „dla myśli winem“, jest jej pożywieniem na dobę życia przyszłą, jest snem dla niej powolnym.

Wspomnienie, obraz przed oczu duszy wywołany w nocną godzinę, zapładnia myśl człowieka siłą czynu — który spełniony ma być w dniu działania.

Święta noc — to matka życia wszelkiego.

Święta noc — to lekarz ran, które w dniu życia ciało i dusze ludzkie palą.

Święta noc — cicha noc w domku wiejskim — balsamiczna noc przyrody — gorąca noc miłości — rzewna, serdeczna noc wspomnień — noc w której ciało spoczywa a duszę skrzydlaty anioł myśli, jak matka dziecko huśta — taka noc to chwila szczęścia.

Jeśli masz w domu wizerunki drogich ci osób, takich, którzy już pomarli, albo takich co żyją, lecz błogim snem zdjęci odpoczywają — to wizerunki te w noc cichą, żyć zaczynają i patrzą ze ścian — malowanymi oczyma gromady myśli wypowiadając.

Ci co pomarli, opowiadają ci jakieś czarodziejskie baśnie z minionych dni szczęścia, ci co żyją wołają na ciebie jakąś pieśnią życia i nadziei.

W noc cichą, noc wonną, w bajeczną, czarodziejską noc przyrody, miękłą i tajną serca ludzkie. W noc cichą, czarowną przebaczenie wchodzi w tajne zakamarki ludzkich sumień.

„Przyjdzie święta noc, to pogodzi ludzi moc“ powiadają najmędrsi na świecie ludzie, dzieci przyrody — chłopci.

Trzeba im wierzyć i ufać słowom prostej piosenki, bo pieśń każda chłopska, utaiła w sobie ziarno mądrości, której na próżno od lat wielu już tysięcy szukają mędracy.

Ale mędracy czytują w pisanych księgach i przepatrują myśli tych ludzi co księgi pisali, — a chłopci słuchają głosu matki przy-

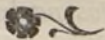
rody i patrzą w myśl Bożą i widzą ją promienną, myśl mądrości wiekuistej. — Widzą ją w słonecznym, życiodajnym blasku i w nocnym cieniu, — słyszą ją w szumie wichru i grzmocie pioruna — czują w sercach ją swoich.

A mędracy jej napróżno szukają od lat tysięcy. Raz tylko, odwieczna, promienna Myśl Boża zjawiała się na świecie wcielona. a zjawiała się też, w Świętą Noc Narodzenia.

A w świętą Noc Zmartwychwstania Myśl Boża zerwała ziemskie okowy, co ją zdławiły dla „racyi stanu“ i odtąd świeci ludzkości wiecznym promieniem.

Ale mędracy wątpią i mędrkują, — a tylko dzieci przyrody wierzą w Bożą Myśl wcieloną i żyją wedle niej, tak jak żyją drzewa, morze i żywioł wszelki i wszelkie stworzenie.

Wł. Tetmajer.

RANKIEM W POLU

*Posrebrzało pole rosą,
 Chodzi zorza stopką bosą,
 Chodzi miedzą, chodzi żytem,
 Sieje perły srebrnem sitem.
 Zaszepotały liściem drzewa,
 Pierwszą nutkę ptaszę śpiewa,
 Dzionek modrą idzie drogą...
 — Zresztą nigdzie nic, nikogo!*

*W sinym jarze wioska drzemie,
 Opar kryje tężne ziemie,
 Wierzby w strugach wodę piją,
 Mgły lekuchną przędzę wiją,
 Gaje mówią w głos pacierze,
 Ślubną suknię brzoza bierze,
 Macierzanki pachną błogo...
 — Zresztą nigdzie nic, nikogo!*

*Z pod zroszonej ziemi grudki
 Wstają jasne niezabudki,
 Roztulają złote oczy
 U zdrojowych wód przeźroczy.*

*Maczek zbudził się zajęczy,
Kropelkami rosy brzęczy,
Za nim bratki, jako mogą...
— Zresztą nigdzie nic, nikogo!*

*Cisza w polu — że aż dzwoni,
Pusto w polu — jak na dłoni!
Przejrzeć można w koniec z końca
Złotniejący świat do słońca,
Czysty lazur ponad światem,
Przetykane błonia kwiatem,
Cienie gruszy ponad drogą...
Zresztą nigdzie nic, nikogo!*

Marya Konopnicka.

Miejska ELEKTROWNIA

wykonuje
BEZPŁATNIE POŁĄCZENIA
— — — DOMÓW — — —

o ile zostaną zgłoszone przed 1.
września 1909;

o ile dom zgłoszony leży przy ulicy
w której ułożone są kable i nie jest więcej
oddalony niż trzy metry od linii regula-
cyjnej;

o ile zgłaszający zobowiąże się
do stałego pobobierania prądu przez
rok jeden.

Zgłoszenia przyjmuje
biuro elektrowni, ul. Wólecka 1. 2.

Telefon nr. 769.

SKOWRONEK.

Z tych wszystkich, którzy za granicę uciekają, on pierwszy powrócił.

Toż zima trwała jeszcze, dopiero się luty skończył i niewiadomo było, co święty Maciej przyniesie, a ty, śpiewaku, już przybyłeś!

Przyleciał do nas wędrowiec, blizki krewniak czubatej dzierlatki, co to z nami zimuje, latuje i za pan brat z wróblami w śmieciach około chat grzebie. Ha, na roli się urodził, a rolnik punktualny być musi!

Cóż z tego, że on tylko śpiewa? Rola także piosnki potrzebuje.

Nie wabią go ogrody, gaje, zarośla, ale przestronne łąny z oziminami, łąki, pastwiska, ugory, — step bodaj, byle miał dużo przestrzeni, gdy w górę wzleci i stamtąd na padoły spojrzy.

Do bryłki ziemi zupełnie podobny. „Niech oraczowi nie będzie smutno, gdy rolę uprawia“! — rzekł Stwórca świata i w przestwory rzucił grudkę ziemi, a ta ożyła i zaczęła śpiewać.

On z ziemi lubi patrzeć w odkryte niebo, z pod nieba — na odkrytą ziemię.

Przycupnął też odrazu na ziemi, cichy, skromny, zapewne swe piosnki układa.

Jednego ranka słońce prześlicznie wzeszło, więc zaraz z pod skibki ziemi wychylił głowę, podskoczył żwawo parę razy i, nucąc począł się w górę wznosić. Ach, jak ciepło, jak dobrze, jak pięknie!... Wiosna!

I jak tu nie śpiewać? To też od wczesnego świtu do późnego zmierzchu pieśniami skowronczym końca niema.

Musi być pełen natchnienia, skoro tak śpiewa a śpiewa. Czyżby zawodził pieśń, gdyby nie miał nic do powiedzenia, gdyby serce jego było puste? O nie, skowronka, tak jak człowieka, uczucie zniewala, zmusza, aby się wypowiedzieć! Śpiewa, więc kocha. Żywe uczucie jest proste; ale kiedy je wygłosić przychodzi, pieśń płynie bez końca, gdyż uczucie jest niewysłowione.

Dziwny twój zawód pieśniarzu — opiewać światu swe szczęście, nadzieję, a mo-

że — niedolę. Uczucie, niby błyskawica, przebiegło przez całą istotność, jego echa rozlegają się po duszy, jego dreszcze przejmują cię całego i to musisz, koniecznie musisz się wypowiedzieć w pieśni...

Przecież on tylko śpiewa, a jednak najpierwszy z pracowników dziennych do pracy spieszy, ostatni na spoczynek idzie. Kocha widać tę sztukę swoją i z całą namiętnością jej się oddaje.

Wzbija się oto po linii, skręconej jak muszla, zatrzymuje się w powietrzu, trzepocze skrzydełkami, coś w rodzaju powietrznych płasów — rozpoczyna swe hymny. Zapala się, wzlatuje wyżej, wisi w błękicie „jako plamka szara“, nareszcie zupełnie znika ze wzroku i tylko dźwięki pieśni jego słyszać.

W tych podobłocznych krainach istny gwar skowrończych pieśni — turniej bardów śpiewaków roli.

Ale wyczerpał się oto, czuje, że mu wkrótce zbraknie sił do pieśni i do górnego lotu.

Opada, zniża się powoli, to lekko spływa, rozpostarłszy skrzydła, to znów przystaje, wydobywa z siebie ostatnie dźwięki. Skończył, wyśpiewał już wszystko, tchu nie czuje w sobie... Zwinął skrzydła i jak ka-

mień martwy całym pędem spadł na niwę swoją. Bo ten poeta-rolnik gospodaruje na swoim: całe pola dzielą się na posiadłości skowroncze, a właściciele pilnie strzegą praw dziedzictwa.

Naturalnie, że na przepisy takie bynajmniej nie zwraca uwagi krogulec, ów straszliwy, przed którym trwoga skowronka nie zna granic.

Ileż to razy zaśpiewany w górnych sferach pieśniarz pada ofiarą swojego zachwyty, gdy go niespodzianie zaskoczy chytry drapieżnik.

O i człowiek, niestety, nie ustępuje w okrucieństwie krogulcowi, gdy pragnie zaopatrzyć swą kuchnię i klatkę.

Adolf Dygasiński.

W noc świętojańską.

Owiana czarem baśń nocnej topieli
 Wyszła, jak złudzeń nieprześnione dziwo,
 Z wyżyn gwiazd srebrne wysnuwa przedziwo
 I niem ustronie cisz drzemiących bieli ..

Błysnęły ognie błędne w leśnej nawie,
 W głębi milczące ktoś poruszył dzwony,
 Dźwięk ich, jak promień samotny, strwożony,
 Ścieli się cicho po liściu i trawie.

Patrzaj!... Paproci kwiat... zerwij ostrożnie
 Dziewczęcą dłonią — podaj mi go w darze...
 Nim sierp zarania w obłokach gwiazd dożnie,

Nim zorza zwieje mroki, my się staniem
 Mistrzami Mocy, co win grozę maże
 I pójdziem światy podbijać — kochaniem.

Kazimierz Króliński

MODLITWA PAŃSKA.

Przyjdź królestwo Twoje....

Przyjechała Eda z Paryża do domu rodziców w sam Wielki Piątek.

Przyjechała na tak zwane święta do miasta rodzinnego, w którym już nie była przeszło lat siedm.

Wyjechała młodem dziewczęciem, rezolutnem, ale z głową pustą; tylko paliła się w tej głowie nie tyle chęć wiedzy, ile chęć wolności i samoistnego, niezależnego bytu.

A przecież tej dziewczynie źle w domu nie było.

Ojciec był współwłaścicielem jednej z mniejszych fabryk, dochody były niezłe, dom utrzymywano na pewnej stopie przyzwoitej, a nawet zbytowej.

Eda była średnią w rodzeństwie. Przed nią były dwie siostry: jedna „wydana“ za dość zamożnego aptekarza, druga właśnie na wydaniu. Edzie pozostawało dodzierać suknie po Mizi i czekać swej kolei, aż Mizia

znów znajdzie jakiego aptekarza, lub coś w tym rodzaju. Wtedy, ona, Eda, miała wejść w świat. W dziewczynie, wieczorami zwłaszczą, gdy ogarki świec, które im matka wydzielala, aby nie czytały romansów, gasły w lichtarzach, robiło się niecierpliwie i głupio. To fabryczne miasto, pełne kominów, dymów i uiluminowanych okien, dławilo ją jak ściany klatki. Czuła, że tu się dzieje dookoła niej coś nieprawidłowego, coś przeciwnego pojęciom, które były w niej, a sformułować ich z powodu braku wykształcenia nie mogła. Czuła się tylko „źle“ pod każdym względem, czuła, że jest na fałszywym gruncie, i chciała się gwałtownie wydostać z tego fałszu i nieprawidłowości.

Siostra jej, Mizia, pytała ją często, widząc jak ona staje na balkonie wieczorem i patrzy milcząc przed siebie.

— Czego tam stoisz? Ciemno! już nikogo nie widać.

Nie odpowiadała nic na to Eda, tylko stała tak otulona włóczkową chusteczką z brwiami ściągniętymi i przepysznymi oczyma, wlepionymi w przestrzeń.

Dławilo ją to, co działo się za temi oknami fabryk, hypnotyzowało po prostu, drażniło w straszny, dziwny sposób, a przecież patrzała, patrzała ciągle... oczu oderwać nie mogła...

I znów Mizia rozespana, cała w papilotach, bo na drugi dzień szła na jakiś raut, pociągnęła ją za suknię.

— Na co się tam patrzysz?

Eda nie odpowiedziała, ale wzrok swój skierowała teraz w głąb pokoju, gdzie na dwóch fotelach siedzieli spokojnie z rękoma założonemi „po napoleońsku” jej rodzice, trawiąc świeżo spożytą wieczerzę.

W jadalnym pokoju służba zbierała zastawę i obrusy. W saloniku lampa płonęła jasno. Ojciec palił dobre cygaro. Obok ojca siedział pan „wspólnik”, człowiek rostry, tęgry, energiczny. Jadł dużo i prędko, mówił także dużo i prędko.

Jego żona, starannie uczesana blondynka, siedziała także pogrążona w jakiejś słodkiej kontemplacyi. Aż biło z tego salonu dobrobytem i doskonale kwitnącym stanem interesów.

I znów oczy Edy pobiegły w stronę jasno oświetlonych okien fabrycznych. Na dole widać było w ciemnicy ulicznej grupy robotników, śpieszących na nocną robotę. Szli prędko, buty ich stukały o flizy. Gdy wchodzili w strugę światła, padającą z latarni, zdawali się prawie wszyscy ułomni, tak byli pochyleni, tak mieli głowy wciśnięte w ramiona.

Mizia widząc, że nie doczeka się odpowiedzi na swe pytania, wzruszyła ramionami.

— Ty, Eda, jesteś zanadto głupia! — zakonkludowała...

Wyszła i drzwi za sobą przymknęła.

Eda uczuła się na pograniczu dwóch światów.

Ci, tam na dole, ciemni, zgarbieni, stanowili dla niej zupełnie odrębny świat, do którego się nigdy dostać nie mogła.

Ci, tu na górze, nasyceni i rozpromienieni, byli tym drugim światem, w którym żyła, ale którego także zrozumieć nie mogła, bo obcą mu była cała swą duszą, chociaż pomiędzy „tymi“ na świat przysła.

Rozterka w niej była.

Coś tam w niej targało, chyliło ją ku tym na dole. Mówiono o nich w domu przy obiedzie lub wieczery, że to gromada zbójów i wyzyskiwaczów. Opowiadano, że każdy z nich ma nóż w cholewie, że jest to zbiorowisko morderców i zbrodniarzy. Nigdy nie mają dosyć... a w dodatku — próżnują i nic robić nie chcą.

Krzyż Pański mam z nimi! — mówił ojciec wzdychając ciężko.

A potem dodawał, popijając herbatę:
— Człowiek życia niepewny!

Matka wtedy wynurzała się z po za samowaru, przy którym rezydowała, i z nieopisaną trwogą składała ręce:

— Stefanie! co ty mówisz!...

Ojciec prostował się i potrząsał tajemniczo głową:

— Tak! tak!... życia nie jestem pewny.

Matka w prośby:

— Stefanie, sprzedaj fabrykę... kup lepiej kamienicę!

Ale ojciec protestował.

— Jeszcze nie teraz... trzeba mieć trochę więcej... odłożonego.

Na to matka chrząkała, aby pokryć słowa ojca.

Mógł kto posłyszeć... po co mają wiedzieć, że się „odkłada“.

Nagle, ni stąd ni zowąd, raz Eda spytała:

— A proszę tatka... czy robotnicy też co odkładają?...

Zapanowało milczenie.

I potem zaraz matka wzruszyła ramionami i wyrzekła.

— Boże! jaka ta Eda głupia!

*

*

*

Tak się to utarło, że Eda jest głupia.

To też, gdy nagle i kategorycznie oświadczyła, że jedzie w świat i że zostanie „kimś“, kim? — jeszcze nie wie dokładnie, ale kimś będzie z pewnością, Mizia zaczęła się tak śmiać, iż sądzono ogólnie, że dostała spazmów. Ale Eda spojrzała na nią tak jakoś dziwnie, że Mizia zaraz się śmiać przestała. We wzroku Edy było coś jakby ironia, jakby politowanie, jakby jakaś pogarda. To wszystko razem śmiech na ustach Mizi zmroziło.

I zadecydowała tylko wyniośle:

— Waryatka!

Ale Eda zwróciła się z upartą prośbą do ojca, tłumacząc, że dwie panienki z Tomaszowa i Łodzi pojechały na studia i teraz mają zostać doktorkami.

Mówiła nawet dużo o zarobku, jaki stąd osiągnąć można, mówiła trochę gorączkowo, jakby sztucznie, ale bardzo lo-

gicznie i bardzo praktycznie. Tem ojcu trafiła do przekonania, bo choć on się do polaków zaliczał, przecież tam coś niemieckiej żyłki przedsiębiorczej było w nim, i Eda tak jedynie mogła od niego uzyskać zgodę i aprobatę. Widoczne było, że aż drży do tego wyjazdu i chodzi po Łodzi jak senna, a jedynie tylko wieczorami, gdy stoi na balkonie płoną jej oczy i policzki różowieją. Patrzy, patrzy na fabryki: na jasno oświetlone okna, na tę wieczystą iluminację, patrzy na dymy rozświetlone snopami iskier, na gromadki czarne i skurczone, do ziemi przyległe, i dusza się jej szarpie niepokojem, pytanie na czole zawisa:

— Czy wszędzie... tak?

Nikt jej nie odpowiada.

Jest sama, pusto dokoła. Zawisła tak wysoko po nad oślizgłymi flizami. Nad nią wyiskrzzone niebo. Smukła, wyniosła, z włosami zaplecionymi w warkocz dziewczęcy, rysuje się powiewnie pod baldachimem gwiazd.

— Czy wszędzie... tak?

Uparcie dusza jej powraca do rzuconego pytania.

I sama ze zmarszczonemi brwiami rzuca słowa postanowienia:

— Muszę się dowiedzieć! przekonać się muszę!...

*

*

*

Po latach, powraca Eda do Łodzi, do ojca, do matki, do fabryki.

Powraca panna Eda docteur en médecine, przeszedłszy studia, urządziwszy sobie gabinet konsultacyjny w popularnej dzielnicy i zyskawszy sobie pacjentów. Jaki ten gabinet — to mniejsza. Mieści się na czwartem piętrze, pacjentki rekrutują się z posługaczek, patysyerek, przekupek i ich dzieci. Są to przeważnie istoty, bojące się szpitala i płacące ile możliwości najmniej za konsultację. Niemniej Eda przyjeżdża do Łodzi, poprzedzona sławą. Od pewnego czasu nie przyjmuje żadnej pomocy od rodziców i tem imponuje niezmiernie tak ojcu, jak matce i siostrze.

Przyjeżdża ubrana modnie, choć dość skromnie, warkocz upięty w zgrabny węzeł na karku dodaje jej powagi. Wogóle ma w sobie wiele majestatu i jakiejś wdzięcznej zadumy. Mówi cicho, zamyśla się często.

Jej siostry śledzą ją ciekawie.

Mizia znalazła dobrze sytuowanego reagenta i obecnie zajmuje wybitne stanowisko w Zakopanem, gdzie jeździ co lato. Nauczyła się patrzeć face à main i ogromnie się tem cieszy. Przez takie wspaniałe face à main przygląda się Edzie. Przedziela je stół, nad którym płonie domowa, pocziwa rodzinna lampa. Jest to Wielki Piątek, i matka, jak prawdziwa matka licznej rodziny, od kilku dni nie wychodzi z kuchni. Święcone zapowiada się wspaniale.

Eda siedzi zamyślona i patrzy na leżącą na stole sukienną, ciemno-zieloną serwetę.

Brwi ma ściągnięte, koło ust zaryso-

wała się brózda. Wygląda jak ktoś, co dużo myślał, dużo przeczuł, i dużo zrozumiał.

Mizia w jasnej, jedwabnej bluzce, upudrowana, dzwoni brelokami od zegarka.

Wreszcie przerywa ciszę:

— No... powiedz-że co o Paryżu!...

Eda podnosi na nią zmęczone i pełne ciężących jakichś myśli tajonych oczy.

— Cóż ci mam powiedzieć? — pyta cicho.

Mizia tylko wzrusza ramionami. Ona gdy przyjedzie z Zakopanego, ma co opowiadać tygodniami całymi. Ale to... ona, a ta Eda... wiecznie ta sama!

Z jaką ochotą powiedziałaaby tak, jak dawniej:

— Głupia!

Ale nie może. *Docteur en médecine!*... Przytem ta powaga! Nawet ojciec kręci głową. Można sobie tylko o tem myśleć... ale mówić!

Zrywa się od stołu zła, zirytowana.

— Pójdę!...

Jest już koło dziewiątej, ściemniło się zupełnie. Mizia boi się iść sama. Zwraca się ku przepaściom kuchennym, w których w tej chwili dzieją się misterya świątecznych awantur.

— Czy nie może mnie kto odprowadzić?

W kuchni powstaje wrzawa.

Lokaj pobiegł po cukierki do ubierania bab, młodsza poszła po mak, panna słująca lukruje mazurki, kucharka jest pogrążona w czeluściach pieca.

Z otwartych drzwi Edę oblewa gorąco, zapach świeżo upieczonych ciast, atmosfera dobrobytu materialnego, starań o zwierzęce zadowolenie rozpanoszonych żołądków.

Po twarzy Edy przesuwają się coś na kształt wstrętu. Karmi się od lat tyłu końskim befsztykiem rzuconym pospiesznie na ruszcie, pod którym płonie gaz, zapomniawszy smaku bab parzonych, podolskich i petynetowych, zapomniawszy zwłaszcza o tem, że może być tyle szmeru, tyle hałasu koło spraw żołądkowych i tyle sił zużytych w tym kierunku.

— Czy może mnie kto odprowadzić?
— pyta Mizia, zarzucając na szyję boa, pachnące zdaleka werwą.

Matka wchodzi do jadalni, zakłopotana i rozpromieniona.

— Udały się! — mówi z tryumfem.

W ręku niesie ostrożnie, z całym szacunkiem, ładną, złoto-rudego koloru, dobrze upieczoną babę. Jeszcze nie przybrana pstroczną cukierków i lukru, ale piękna w swej prostocie i zwłaszcza nadzwyczaj foremna.

Matka zmierza prosto ku Edzie, dla której ma duży respekt i z pewnem zakłopotaniem stawia babę na stole.

— Dla pani doktorki!... — mówi z uśmiechem, w którym koncentruje się wszystko: duma i ból spuchniętych od dreptania po kuchni — chorych nóg.

Mizia podziwiała przez face à main.

— Wcale! wcale!... — mówi z aprobatą zainteresowana jak każda zwyczajna kobieta na widok święconego.

Mówi „wcale“ — bo tak mówią w Zakopanem panowie malarze.

Ona zamówiła w cukierni „ciasto“. Jest to „próchno“, ale ma szyk, którego domowe ciasto nie ma.

Matka wzdycha i nie aprobuje podobnego postępowania.

— Ach! te dzisiejsze gospodynie — mówi — nie szanują nic, nawet tradycyi.

Troska maluje się na jej licu.

Żadna z córek nie wdała się w nią. Najmniej Eda. O czem ona myśli zapatrzona tak przed siebie? Nie rzuciła nawet okiem na babę. O czem ona może myśleć tak ciągle z tą pochyloną trochę smutnie głową!

Ale Mizia stanowczo chce iść do domu.

Nudzi się i denerwuje wtowarzystwie Edy.

— Niechże mama da mi kogo do odprowadzenia choćby do dorożki! — woła. — Ja sama przecież między tymi zbójami iść nie mogę!

Eda podnosi głowę.

— Jakto? zbójce? — pyta — więc nic się tutaj nie zmieniło?

— Zmieniło się — odpowiada urągliwie Mizia — ale na gorsze... Zabijają, łupią, mordują... człowiek na ulicy życia niepewien...

Ale matka troska się ciągle.

— Kto cię odprowadzi?... wszyscy zajęci... chyba Kasprzysiowa.

— Qui est ce? — rzuca córka.

— To posługaczka, wodę nosi, także tam...

— Żeby mnie zabiła! — broni się Mizia, kładąc trójkątny kapelusz ze złotą sprzążką.

Ale matka zwraca się do kuchni.

— Kasprzysiowa! chodźcie, odprowadzicie panią rejentową.

Matka znika, natomiast cicho, jakby obuwie jej było bez podeszew, wsuwa się Kasprzysiowa.

*

*

*

Staje pod ścianą i nie mówi nic a przecież obecność jej nagle zacięża i targa duszą obecnych.

Stoi przecież pod ścianą, nie dotykając kupą łachmanów obicia. Zawinięta w chustkę, robi wrażenie spowitego w szary całun trupa. Żyłaste, czarne ręce przytrzymują chustkę tuż pod brodą. Z fałd bezbarwnych wysuwa się twarz o zapadłych oczach i policzkach. Ta kobieta nie ma wieku, nie ma prawie oczu, nie ma ust. Wszystko rozplywa się, ginie, zatracą w ziemistej barwie. Z czoła spływa jeden kosmyk włosów siwawych, lekko pokręconych. Ten jeden kosmyk włosów, wijących się ładnymi skrętami, przypomina, że w tej kupie łachmanów zagasło piękne i kształtne kobiece ciało.

Mizia rzuca przez ramię:

— Niech poczeka... zaraz pójdziemy — a widząc, że kobieta kieruje się do kuchni, dorzuca. — Nie! nie! frontowymi, schody kuchenne za strome!

Wybiega do salonu szukać rękawiczek.

Eda i Kasprzysiowa pozostają same.

Z uchylonego balkonu wieje chłód, ale

już wiosenny. Z jasnego szlafroka doktorki unosi się dokoła woń delikatna lawendy.

Od łachmanów posługaczki płynie woń piwniczna i świeżo skopanego grobowca.

Eda oczy swe podniosła i utkwiała w twarzy stojącej przy ścianie kobiety.

Nie pyta ją o nic, a czyta w tej twarzy ginącej prawie wśród łachmanów, jak w otwartej księdze.

Dawniej zgadywała, teraz nauczyła się czytać.

Rozumie milczenie, które ma w sobie doniosłość całozyciowej skargi, rozumie trwożliwą nieruchomość zgnębionego ciała.

Pomiędzy brwiami Edy coraz cięższa zarysowuje się bróзда.

Widzi i odczuwa, że tam pod żółtą skórą tego zwiedłego czoła, jest tylko jedna myśl, jedno żądanie:

Najeść się do sytości, raz: najeść się ona i jej bliżsi.

Życie ciężkie, straszne, w pogoni za odrobiną strawy, rozwinęło w Kasprzysiowej pragnienie tylko w tym kierunku.

Za młodości jeszcze tam były błyski bardziej duchowe, czasem miłosna pieśczęta męża, czasem rozmowa serdeczna z córką. Powoli i te cienie zniknęły. Niema już nic, tylko chęć pożywienia zwierzęcia, które w niej lat tyle niezaspokojonym głodem rozrosło się teraz do potęgi, będącej treścią jej istoty.

Eda uczuwa przed tą brutalną prawdą, przed tym „realizmem“ jakiś lęk, zmieszanie, coś bolesnego i trwożliwego, coś, co ją sa-

mą przejmują wstydem, smutkiem, upokorzeniem. Na jedną krótką chwilę spotkały się ich żrenice. Skrzyżowały się, i znów jamy w których szarzało coś na kształt wzroku w twarzy posługaczki, padły na stojącą na stole babkę.

Patrzy w nią, patrzy, napatrzeć się nie może.

Ten wzrok wywołuje ze strony Edy gest czysto kobiecy, odruch jakiejś macierzyńskiej prawie myśli, nagłej i nieobliczonej.

— Weźcie sobie tę babkę! — mówi Eda uprzejmym głosem.

Posługaczka zdaje się nie rozumieć! Jama ust jej otwartych zaciemniała na szarem tle jej twarzy.

— Weźcie tę babkę — powtarza Eda — proszę was!

Posługaczka zrozumiała, zwierzę ucieszone posuwa się ku rzuconej mu wreszcie padlinie. Ręce czarne, przecięte postronkami żył, chwytają szybko ciepłe jeszcze ciasto.

Jest w tym gościu taki brak duszy, tyle czegoś tragicznego w swej szpetocie, że Eda uczuwa coraz więcej smutku, dusza jej w ciemnicę rozpaczki zapada coraz głębiej.

— Nie dziękujcie! — mówi do schylającej się do jej nóg kobiety.

I wzrokiem pełnym zadumy śledzi wychodzącą z pokoju po za Mizią, Kasprzy-siowę, która unosi z sobą babkę, jak wy-

głodniałe długą zimą zwierzę — nagle znalazła zdobycz.

*

*

*

Nazajutrz o tej samej porze, znów w jadalni przed lampą, siedzi Eda w swym jasnym, miękkim szlafroku.

Naprzeciw niej, przedzielona stołem nad którym płonie lampa, dzwoni brelokami Mizia, która „wpadła“ na chwilę zobaczyć święcone i dowiedzieć się, o której godzinie „rodzice spodziewają się najwięcej gości“.

Z siostrą już nic nie mówi, nie ma o czym; zresztą znajduje ją mimo dyplomu i Paryża „nie zajmującą“.

Przez wpół przymknięte drzwi z kuchni dochodzi szmer pomieszanych głosów. Robota wre w całej pełni. Pod ścianami jadalni wspañiale przystrojony „stół“, cały zastawiony mięsiwem i ciastami. Horda zgłodniałych Hunów pożywiłaby się do sytu. A przecież ciągle, ciągle z kuchni wypływają półmiski.

— U nas po dawnemu czei się Zmartwychwstanie Pańskie! — mówi spracowana i upadająca z sił matka.

Ojca niema; wypłaty w fabryce dziś są podobno burzliwe.

Wiadomo, przed świętami ci ludzie zawsze się muszą kłócić. Nie wiadomo czego im się zachciewa:

Eda siedzi w jadalni, jakkolwiek ów gwar kuchenny, owe zapachy stygnących, zwierzęcych trupów, umajonych gałęziami

barwinku, owe kawały zgniecionego zboża, oblanego tłuszczem, które przystrojono w białe i różowe linie, wszystko to działa na nią duchowo i fizycznie w odrażający sposób. Podaje się jednak tej przykrości z całą siłą, nie pojmując dlaczego to czyni. Napawa się wstrętem, jaki ją przejmuje, truje się formalnie i dusza jej tak jest pełna tej goryczy powstałej z krzätänia się dokoła zwierzęcej istoty człowieka, że czara jej, zda się, lada chwila rozleje dokoła siebie to, czego już znieść nie może.

Mizia porwała wieczorne wydanie miejscowego dziennika i przez face á main przebiega je szybko i z pewną pogardą.

Nagle porywa się i zwraca się ku drzwiom kuchennym:

— Mamo!... Mamo!

We drzwiach staje matka, opierając się z trudem o futrynę. Jest blada, krople potu błyszczą się na jej czole.

— Czego chcesz Miziu?

— Wiemama dlaczego Kasprzysiowa nie przysła?

— A no!... sobota, pewnie się upiła z temi z fabryki — cöż innego!

— Nie! nie!...

I Mizia głośno czyta notatkę policyjną.

— „Nowa zbrodnia. Wczoraj wieczorem, na Bałutach spełniono nową zbrodnię. Tym razem ofiarą padła stara kobieta, Marya Kasprzyś, dawna robotnica, obecnie żyjąca z posług. Kasprzysiowa, która widocznie ukradła wspaniałą babę, pochwaliła się swoją

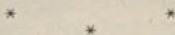
zdobyczą w rynku na Bałutach. Skoro opuściła rynek, poszło za nią w ślad kilku robotników. Co i jak się stało, niewiadomo. Dość, że dziś rano znaleziono trupa Kasprzysiovej w zaułku, pokłótego nożem. W ręku denatka trzymała jeszcze kawał skrwawionego ciasta, o które snadź toczyła się zażarta walka“.

Nastała wielka cisza.

Wreszcie matka odezwała się pierwsza:

— Kradzione nie tuczy.

I wróciła do kuchni, bo obecnie wymowano prosię z pod blachy.

Twarz Edy powlokła stę wielką bladeścią. Poczowała straszne zimno w sercu.

— Jakaż to nędza !... — myślała z pewnym trudem.

Tak ją bolało po prostu sformułowanie całej pełnej myśli — jakaż to straszna nędza. O kawał ciasta mordują się wzajemnie... Gdzież jutrzeńka sprawiedliwości?

Powstaje wolno i wychodzi na balkon.

Staje tak, jak dawniej, w rogu balkonu opiera ręce i patrzy ze smutkiem przed siebie.

Okna fabryk jeszcze uiluminowane.

Niektóre wszakże już gasną na jutrzejsze święto.

Ulicą, na dole, suną gromadki robotników, powracających już z pracy. Idą wolno, nie śpiesząc się. Widać, że ich nic nie cieszy, nic nie ciągnie, nawet nadzieja zwierzęcego zadowolenia.

Coraz większy, czarniejszy sumtek za-
lega miasto. W ciemnych fałdach nocy zdają
się knuć zbrodnicze narady. Świąteczny nad-
chodzący dzionek zda się nie dotrze tu, w tę
przepaść smutku i zwątpienia.

I dusza Edy łka prawie cała w tej tra-
gedyi ogólnie ludzkiej, którą przepoiła się
cała tak silnie, iż nie może odczuć delikat-
nych subtelności artyzmu, piękna, poetycz-
nych wrażeń.

Dusza ta łkając, woła: „Kiedy błysnie
świt? kiedy tu, w tę ciemnię, nadejdzie jas-
ność, ciepło, dla wszystkich jednakie“.

Z dalekiego kościoła zajęczały dzwony.
Głoszą Zmartwychwstanie.

Pod gwiazdy płyną tony; tu, na dole,
grób, wieczysty grób.

Zmartwychwstaje Ten, który mówił:
„Królestwo moje nie jest z tego świata“.

Nie z „tego“ świata, nie ze świata,
gdzie tylu ludzi łka, tylu pragnie, tylu bezna-
dziejnie ginie.

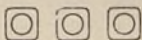
Nie z „tego“ świata, gdzie trup siwej
nędzarki zastyga poraniony z kawałkiem
pożywienia, spluskanym krwią własną.

Inne królestwo winno spłynąć z tych
gwiazd przeczystych, królestwo sprawiedli-
wości wielkiej i jednakiej.

I Eda podnosi swe oczy ku górze,
a usta jej szepczą!

— Przyjdź królestwo Twoje!

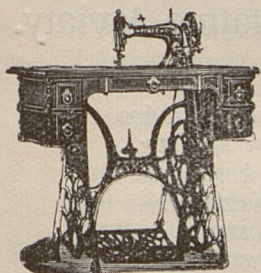
Gabryela Zapolska Janowska.

Pierwszy i największy w kraju

skład oryginalnych maszyn

Do szycia i haftu

MASZYN
RĘKODZIELNICZYCH
i DO WYROBÓW
POŃCZOSZKOWYCH
i TRYKOTOWYCH.

Kurs haftu
bezpłatnie

PRZYJMUJE ZAMÓWIENIA NA HAFTY
BIAŁE i KOLOROWE WYKONANE ARTY-
— STYCZNIE PO UMIARKOWANYCH —
— — — — CENACH — — — —

Agentami się nie posługuje.

Cenniki franko i gratis.

Józef Iwanicki

mechanik i specjalista.

LWÓW, HOTEL ŻORŻA.

Pierwsze i ostatnie kwiaty.

*Na poddaszu promyk słońca
 Staroświeckie złoci sprzęty;
 To zabłyśnie jak koronka,
 To migoce jak djamenty.
 Na fotelu babcia stara,
 U nóg babci wnuczka młoda.
 Wiosna z zimą — jedna para,
 Wiosna z zimą — jedna zgoda.*

*Na kolanach złotowłosej,
 Pęk fioletów dysze wonią
 Sen błękitny jak niebiosy
 Nad dziewicy wzlata skronią;
 Sen uroczy spadł na oczy
 Osnuł czarem jej serduszko,
 I zakłęty rycerz kroczy
 Pierwsze »kocham« szepcząc w uszko.*

*Ach, te kwiaty! ach, ta wiosna!
 Ach, upojeni słodki trunek!
 Pierwsza w życiu baśń miłosna!
 Pierwszy w życiu pocatunek!*

*A to kwiecie takie świeże —
To wspomnienie chwilibłogije,
I dziewczica bukiet bierze,
I podarek pieści drogi.*

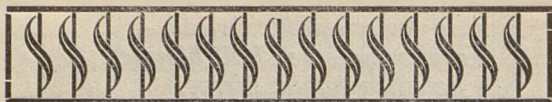
*A babunia z torby starej,
Wydobywa liścik zmięty,
A w liściku żółto-szary
Leży lilji kwiat uschnięty.
To na wnuczkę, to na kwiecie.
Patrzy babcia ze łzą w oku;
— Śmieję się, dziecię! kochaj dziecię!
Śmierć się z troską czają z boku.*

*Śmierć się z troską z boku czają,
Na sen szczęścia tak zawzięte!
Dziś cię kwiaty upajają,
Jutro w prochu legną zmięte.
Krótka chwila, błysk słoneczny —
Tyle twego w życiu całym!
Potem, dziecię, smutek wieczny
W sercu tęsknem i zboląłem.*

*Ale dziewczę nic nie wierzy
Siwowłosej babci starej:
Ona myślą w przyszłość bierzy
I tęzowe widzi czary!
Ach, bo młodość tylko umie
Wszędzie szczęście znaleźć na dnie,
Życie śmierci nie rozumie,
Wiosna zimy nie odgadnie...*

Or-Ot.

Cisza wieczorna.

*Wieczorna cisza idzie od tåk
I srebrną rosą pruszy...
Trzeba mi dwojga drogich råk,
Trzeba mi twojej duszy...*

*Niech mi owiną szyję w krąg
Twe ręce jak powoje...
Wieczorna cisza idzie od tåk,
A serce tęskni moje...*

*Trzeba mi drogich dwojga råk,
Trzeba mi twojej duszy..
Czeremchy mocno pachną w krąg,
Kwiat z białej leci gruszy.*

*A życie jest, jak pierścień måk,
A smutne życie moje...
Niech mi owiną szyję w krąg,
Twe ręce, jak powoje...*

Wieczorna cisza idzie od tåk...

Zdzisław Dębicki

W OGRODZIE.

...Stała przed nim wysoka, strojna i smukła w swej długiej, bardzo obcisłej sukni, koloru zwiędłych fiołków i patrzyła na niego przymrużonemi trochę oczyma, pełnemi żółtych jakichś, kocich blasków. A on, który wart był przecież nieskończenie więcej od niej — on, który przemyślał i przeboleł takie myśli i uczucia, o jakich nigdy wiedzieć nie miała ta pewna siebie, elegancka panna — on pod tem ironicznem spojrzeniem zwinął się, skurczył i zmieszał tak, że niepewne jego, nie próbujące nawet wytrzymać jej wzroku, spojrzenie, prześliznąwszy się szybko po całej jej postaci, spadło na jej wąską, z pod bardzo długiej sukni przypadkiem wysuniętą, nóżkę i zatrzymało się już na niej zawstydzone, zmięte, pokorne.

Ochłonął.

Jak ona go drażniła, ta zręczna, ta wyniosła panna, jak ona go wyzywała! Gdy przed chwilą szli obok siebie zwirowaną i zamiecioną starannie ścieżką, zdawało mu się, że jest tak blisko niej, tak blisko..., że dusza jej, jak ptak niepochwytny i płochliwy, zagląda mu już w oczy, muska czoło, na ustach siada... Gdy przegięła ku niemu wytworną głowę i gdy, podając mu rękę, spojrzała w oczy zalotnie, przycisnął do ust tę rękę długą, wąską, białą, tę rękę o różowych, cienkich końcach palców, tę rękę, na której skończone formy pracowały wieki całe, a ona ręki tej nie cofnęła. A gdy w tem przechyleniu głowy z pod bardzo wysokiego kołnierzyka, podtrzymującego atłas wyczesanych do góry włosów, ukazał się mały kawałeczek białej szyi, a on przechylił się ku niemu natrętnie, a prosząco, chcąc białość tę wypić ustami — odsunęła go tak leniwie, tak delikatnie, bez śladu gniewu lub dumy... Cóż dziwnego, że oszalał na chwilę i zdławionemi, gorącemi słowy wyznał jej miłość młodzieńczą?...

Wyznał — i sam się przeląkł swej śmiałości. On, ubogi student, nauczyciel brata?... A ona?...

Ah! tem lepiej! Raz przynajmniej skończy się ta gra niebezpieczna i niezdrowa. Ona go przecież wabiła sama, wabiła już od dawna, a teraz... Teraz stoi naprzeciw niego, opierając się jedną wypieszczoną ręką o poręcz ogrodowej ławki, a drugą podtrzymując fałd sukni, aby nie dotknął zapyłonej ścieżki. Oczy jej patrzą nań z ironiczną pobłażliwością, a usta drżą jeszcze od wypowiedzianych przed chwilą, uśmiechniętych lekko słów:

— Czyżby pan chciał — żenić się ze mną?

I na te właśnie słowa oczy jego spadły na dół, jak dwa płochliwe motyle i usiadły na jej trzewiku.

Zatrzymały się na nim długo.

...Jaki on ładny — ten trzewiczek — jaki zgrabny i miękki i jak gładko przylega do wąskiej nóżki. Nie na tyle nowy, aby ją uciskać, a na tyle już do niej przywykły, aby przyjąć od niej formy miękkie, łagodne, estetyczne... Wysoki, zapinany na guziczki, lśniący pięknym lakierem — to ideał damskiego trzewiczka, wysokiego na podbiciu, o niezbyt dużym obcasie, trzewiczka dystygowanego trzewiczka artystycznego, trzewiczka, który nie myśli o tem, czy na niego patrzą, bo

zawsze jest taki, jakby wszyscy i zawsze tylko na niego patrzyli. To ostatni wyraz kultury, łączącej wygody z elegancją, ostatni wyraz kobiecej kokieteryi, wyrafinowanej dystynkcyi i bezwzględneho, wielowiekowego dobrobytu. Zajął go, jako ciekawe studyum i przykuł nie tylko oczy, ale i myśl jego.

Mimowolnem skojarzeniem pojęć prze-
niósł potem wzrok na but — swój własny.
I uśmiechnął się.

Podniósł oczy, spojrzał na nią swobodnie, wytrzymał jej niepokojące spojrzenie, które dotąd robiło zeń piłkę w jej rękach, a skłoniwszy się z wyszukaną grzecznością, rzekł z miłym, światowym uśmiechem:

— Nie, pani. Zanadto różnimy się — obuwie.

I uchyliwszy z wdziękiem kapelusza, czując na sobie jej wzrok zdziwiony, odszedł w swoich ordynarnie nowych, wyczyszczonych, mocnych, po żwirze alei skrzypiących butach.

Zofia Wójcicka Chylewska.

Żywy ruczaj.

Starzy króle śpią w parowie,
Pod miesięcznej nocy mgłą,
A korony na ich głowie
Jak tęczowe węże lśnią.

Czysty zdrój im stopy głaszcze,
W ręku świeci złoty kruż,
Rozpostarli krwawe płaszcze,
Na gęstwinę dzikich róż.

Po kalinach chłód przewiewa,
Świeżość nocy bije w jar...
Starych piersi nie ogrzewa,
Dyamentowych koron żar.

Siedzą w jarze długie lata,
Aż zakrzepli w martwym śnie,
Powój berła ich oplata,
Po koronach bluszcz się pnie.

Zapleśniało wino w krużach,
Blask przepychu dawno zgasł,
Tylko ruczaj świeci w różach,
Niby lity, słucki pas.

Bronisława Ostrowska.

Skądś zdaleka...

*Skądś zdaleka ku mnie płyną
 Niestyszone nigdy tony — —
 Płyną niebios pustką siną
 Falą owiewają mnie — —
 Jak odległe dźwięczą dzwony,
 Jak odległe dźwięczą lutnie,
 A dźwięk każdy niesie łzę — —
 I w przestrzeni kędyś giną
 Dźwięcząc dziwnie, dziwnie smutnie.*

*Słucham — — oczy mgła mi słoni — —
 Jakieś drzewa widzę w dali
 W wód odbite jasnej toni,
 Widzę zielen jakichś łąk,
 Kwiaty lilij i konwalij
 W kroplach srebrnej rosy lśniące — —
 Od promiennych słońca wstąg
 Jakieś niebo mi się płoni — —
 Dziwne niebo, dziwne słońce...
 Senna cichość i milczenie
 Przedstworzenie... Słońce płonie,*

*Lśni się w słońcu każdy kwiat,
 A w świetlistych mgieł ostonie
 Jakiś biały cień się jawi,
 Długo, długo patrzy w świat
 I wyciąga obie dłonie
 I z mgieł świata błogostawi.*

KAZIMIERZ PRZERWA-TETMAJER.

NAJTAŃSZY W ŁWOWIE

ZNANY

MAGAZYN I PRACOWNIA
POŚCIELI

KAZIMIERZA
SKIBIŃSKIEGO

KOPERNIKA I. 7.

POLECA

W WIELKIM WYBORZE KOŁDRY, MA-
TERACE, WKŁADY SPRĘŻYNOWE, SIATKI
DRUCIANE DO ŁÓŻEK, PODUSZKI
PIERZANE, PRZEŚCIERADŁA, POSZEWKI

— — — — — I. T. P. — — — — —

DLA ZAKŁADÓW i HOTELI

ZNACZNY OPUST.

CENNIKI i PRÓBKI NA ŻĄDANIE GRATIS.

NIANIA.

Była to ostatnia może „niania“ dawnego stylu, jedna z owych pięknych postaci, które ogólny przewrót stosunków usunął z widowni i zepchnął do legendowego archiwum.

Oto, jaką ją pamiętam.

Niania jest już sędziwą staruszką. Na jej zgarbionych plecach spoczywa ciężar siedmiu krzyżyków. Włosy ma bielutkie, jak mleko, gładko uczesane, w znacznej części zakryte czepkiem. Jej twarz pomarszczona, żółta, — jej oczy siwe, bez blasku; cała postać podobna raczej do cienia, niżli do żywej istoty. Przesuwa się po pokojach cichutko; niedosłyszany powolnym krokiem wchodzi do kuchni i do izby czeladnej, bo zdaje jej się ciągle jeszcze, że ma pewne zadania do spełnienia, — zadania, których komu innemu nie podobna by powierzyć. I lęk ją porywa, gdy pomyśli, że kiedyś będzie musiała ustąpić. Kto wtedy gderać ze-

chce nad uszyna tej leniwej, niezdarnej czeladzi; kto tak nakwasi ogórki, jak ona; kto burze odpędzi od domu modlitewką, skutkującą jedynie przez jej usta?

W obszernym dworze ma niania osobny swój pokój, ale ten tylko do spania jej służy. Przybywa tu późną nocą, gdy światła już wszędzie pogasną; wstaje zaś z pierwszym brzaskiem słońca w lecie, w ciemnościach wczesnego poranku podczas zimy. A zawsze zdaje się jej, że zasnęła, że to już bardzo późno. Ostrożnie, przyspieszonym krokiem skrada się do kuchni, by czeladź zbudzić. Gdyby nie ona, spaliby do samego południa; pachnie im ciepłe legowisko, lubią zjeść dobrze, ale od pracy każdy ucieka, jak żyd od święconej wody.

We dnie najczęściej przesiaduje w spiżarni. Wiecznie tam ma coś do porządkowania. Tu krupy z jednego woreczka przesypuje w drugi, tam mąkę poruszy, ówdzie położyć słoniny przełoży z pułki na pułkę. Czyni to wszystko z powolną, pełną powagi systematycznością — z niezłomnem przekonaniem, że dzieło jej równie konieczne, jak ważne.

Okolo południa opuszcza niania swe laboratorium; idzie do pokoiów.

W jednym z nich czeka ją śliczna dziewczeczka, istna królewna z bajki.

W spodniczce białej i białym kaftaniku, przygotowuje sobie toaletę. Ma oczka filuterne, buzię zawsze uśmiechniętą, a różową, jak kwiat centuryi. Włosy jej miękie, jedwa-

biste, — koloru, który zajmuje środek między złotawym odcieniem, a delikatną szarością — spływają w nieładzie na barki, jeszcze dalej, aż po biodra, ni to płaszczyk aksamitny.

— Dzień dobry, nianiu! — woła dziewczeczka, biegnąc naprzeciw.

Staruszka patrzy na nią z radością i rozrzewnieniem. Jej siwe oczy ożywiają się usta szare okrasza uśmiech. Nawet zmarszczki nikną gdzieś z twarzy. Jest ona w tej chwili jak kwiat już zwarzony szronem i chłonący w siebie resztki ciepła słonecznego, resztki tej twórczej siły, która nową tworzy wiosnę.

— Moja gołąbko — mówi pieszczotliwie — moja rybko, moja zorzeńko. A jakże ci się spało, a co ci się śniło?

Potem siada przy niej, bierze grzebień, szczotkę, z lubością zatapia chude swe palce w jej włosach i czesze dziewczeczkę.

Niania wyprosiła sobie od rodziców Zochny ten przywilej dożywotni. Wyniańczyła dziewczynę na swych rękach, wypieściła, wychowała — jej się więc należy taka łaska...

Miłość dla „królewny“ utrzymuje ją przy życiu. Nie przeżyłaby rozłączenia. Jestto miłość szczególna czystsza może i świętsza, niżli nawet miłość rodziców, w których sercu bądź co bądź egoizm gnieździć się musi. Zresztą rodziców obowiązkiem kochać swoje dziecko, a jej miłość nie z obowiązku wypłynęła, jeno z dobrej woli; jest cicha, bezinteresowna, jest psiem prawie przywiąza-

niem do tej małej, nienarzucającem żadnych zobowiązań, a przyjmującem wszystko jako łaskę.

* *

Zajeżdżałem coraz częściej do dworku i coraz silniej czułem na sercu złote okowy uczucia, które wzbudziła Zochna.

Ta piękna dziewczeczka łączyła w sobie wszystko, co mężczyzn czaruje. Rozkwitający pączek jej wdzięków budził we mnie namiętne pożądanja, a szczerą naiwność, o jaką dziś nawet u młodych dziewcząt trudno, upajała mnie swym cennym, rzadkim aromatem.

Kilka razy spostrzegłem, że coraz częstsze wizyty niepokoiły nianię. Zazwyczaj, gdy mój faetonik zajeżdżał przed ganek, pierwsza ona wysuwała się na schodki i rękami przysłaniając sobie od słońca oczy, wlepiła je we mnie badawczo. Zdawało mi się zawsze, że w tem spojrzeniu było coś nakształt groźby cichej i żalości beznadziejnej.

Gdy z Zochną udało mi się na chwilę sam na sam pozostać, wyszukiwała sobie niania ustawicznie jakiś pretekst, aby wejść do saloniku. Przechodząc zaś obok, zwracała znowu ku mnie wyteżone, osłabłe swe oczy, jakby pytając o co z obawą.

Zrozumiałem, o co jej idzie. Czuła instynktownie, że losy Zochny ważą się, że „królownę“ porwać gotów ten gość młody, z takim upodobaniem spędzający długie godziny w towarzystwie dziewczeczki.

Żał mi było po troszę starowiny. Cóż jednak począć? Miałaż ta litość wziąć górę nad miłością; miałem się wyrzec Zochny, z której oczu czytałem pierwsze błyski wzajemności?

Śmieszna myśl, zaprawdę. Byłem zresztą przekonany, że niania ostatecznie pogodzi się z przykrą dla niej zmianą stosunków, a jeśli zatęskni za Zochną, to weźmiemy ją do siebie.

Wizyty moje przybierały coraz poufalszy charakter, doszły wreszcie do tego punktu, w którym przekroczyć należało Rubikon. Zdobyłem się na konieczną odwagę. Raz siedząc znów obok Zochny, gdy żadnego nie mieliśmy świadka, ująłem ją z lekka za rączkę. Atak nie został odparty. Twarzyczkę dziewczęcia opromienił rumieniec, jej oddech stał się szybszym, a oczy przysłoniły się wstydliwie powiekami.

— Zochno, najdroższa Zochno — szep-
tałem — kocham, kocham, kocham...

Jadąc tu, układałem w myśli piękny frazes oświadczynowy, ale jak to zwykle w podobnych razach bywa zapomniałem go zupełnie i prócz jednego słowa, które wypłynęło wprost z serca, nic nie zdołałem z siebie wydobyć.

Zochna z rozkosznym uśmiechem na ustach, jakby bezprzytomna pochyliła główkę i opuściła ją na moje piersi.

Nagle zerwaliśmy się oboje...

Za drzwiami sąsie dniego pokoju ozwa się płacz stłumiony, straszny swoją cichością, szarpiący za serce...

To niania płakała...

* * *

Dzień przed ślubem, gdym siedział w ogródku, oczekując mej przyszłej żony, zjawiała się niespodzianie zamiast niej staruszka.

— Przyszłam do pana — mówiła swym bezdzwięcznym głosem, ostrym jak szmer badyli. — Pan zabiera mi moją królewnę...

— Nianiu, odparłem — nie zabieram jej samej, ale z nianią razem...

— A mnie tam po co? — ofuknęła się żywo. — Abym was, jak upiór płoszyła i straszyla na każdym kroku? Zresztą... To już nie ta sama Zochna... To już pani Zofia... Po raz ostatni jutro uczeszę jej włosy... Ach, Boże mój wielki...

Załkała. Nie wiedziałem jak ją pocieszać. Milczeniem uszanowałem serdeczną boleść staruszki.

Po chwili, uspokoivszy się nieco, rzekła:

— Mam wielką prośbę... Jedną jedyną...

Chwyciła moją dłoń w obie kościste ręce i zatapiając z całą przenikliwością swe oczy w moich, zdławionym głosem wyrzekła:

— Niech pan będzie dla niej dobry...

Dwie duże łzy stoczyły się po jej policzkach. Otarła je, wstała i powoli, z wi-

docznym trudem stawiając krok po kroku, odeszła.

A tyle było siły w jej prośbie, że zdało mi się, iż gdybym kiedy najdrobniejszą nawet krzywdę wyrządził Zochnie, to ta staruszka, żywa czy nieżywa, przyjdzie i upomni się o pomstę...

* * *

Mimo próśb moich i Zochny niania uparła się, że pozostanie.

— Niedługo mego życia, mówiła, to i wolę go tu już dokończyć, gdzie ciębie wyniańczyła, moja zorzeńko jasna!

W istocie niedługo... Ledwie ochłoneliśmy z pierwszych upojeń, napisała nam matka, że z nianią źle się dzieć poczyną. „Popadła w apatyę, a to znak najgorszy. Do spiżarni nie zagląda nawet; potem sypia wbrew swemu zwyczajowi bardzo długo. Około południa zwleka się z łóżka i idzie do pokoju, twego dawniej, Zochno. Siada tam na krześle przy toalecie i siedziałaby na wieki, gdyby jej nie wywabić“.

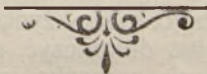
W kilka dni później nadszedł list drugi, donoszący, że niania umarła. Pojechaliśmy na pogrzeb oboje.

Zochna silnie odczuła tę stratę. Musiała jednak w końcu pocieszyć się... Zwykłe to dzieje; wiecznie żyć nie można...

Skoro tylko mogiła trochę osiedzie, każemy wystawić pomnik z krótkim napisem: „Niani“.

Niestety, nasze dzieci, nie będą już prawdopodobnie rozumiały, ile w tem jednym słowie zamyka się czci i hołdu dla życia, które było źródłem miłości i poświęceń bez nagrody, bo nie dających się niczem nagrodzić...

St. Rossowski.

Nasza noc.

*Srebrne sieci, niby tkań pająka,
Gdzieś po gwiazdach rozpina marzenie...
Noc szepcząca przycicha i wsiąka
W zaufane naszych dusz milczenie...*

*Jak ptak trwożny, który się obłąka
Bije w piersiach serce przyśpieszenie...
Srebrne sieci, niby tkań pająka,
Gdzieś po gwiazdach rozpina marzenie...*

*W kwietnem sercu niebieskiego dzwonka
Perła rosy drży... Płaczu wspomnienie...
Noc szepcząca przycicha i wsiąka
W zaufane naszych dusz milczenie...*

*Jak opita słodką wonią płonka,
Ciężka snami myśl pada w omdlenie...*

*Srebrne sieci, niby tkan pająka,
Gdzieś po gwiazdach rozpina marzenie...*

*Jeszcze nigdy nie pachła tak łąką,
Ni tak do stóp nam kładły się cienie...
Noc szepcząca przycicha i wsiąka
W zaufane naszych dusz milczenie...*

*Senny spokój, ze smutkiem rozłąka,
Ciche gorzkich myśli zatracenie...
Srebrne sieci, niby tkan pająka,
Gdzieś po gwiazdach rozpina marzenie...*

LEOPOLD STAFF.

Jesienią.

Obrazek mojej babuni.

Siedzi sobie w okienku i patrzy na świat Boży, hen, daleko, daleko, jak tylko stare oczy dojrzeć mogą...

A z za okienka wieje na nią blady smutek jesieni, subtelny a dojmujący...

Idzie z szarych pól, idzie z lasów i łąk, i obejmuje świat cały chłodnemi ramiony.

Ołowiane chmury przesłoniły błękit nieba i okryły zazdrośnie przed okiem ludzkim zachodzące słońce.

Z drzew płyną z cichutkim szelestem ostatki złotych liści...

Lekkim unoszone podmuchem, wahają się w powietrzu — coraz niżej — ni-

żej... aż wreszcie do czarnej ziemi przypadły i miękkim utuliły ją kobiercem.

.

Przy oknie, w wielkim rzeźbionym fotelu, siedzi babunia i patrzy w omroczoną dal.

Ma dobrą, rozumną twarz, bardzo pogodną i spokojną. Ubrana jest w czarną, wełnianą suknię i bielutki, wykrochmalony czepeczek. Pół wieku z górą siaduje tutaj każdego wieczora, w tym samym starym, rzeźbionym fotelu, i patrzy w ogród, a stare lipy-przyjaciółki szumią... szumią... gwarzą...

Babunia rozumie ich mowę i uśmiecha się...

Siwą głowę na dłoni oparła i myśli że życie mija jak sen...

Goni pamięcią obrazy dalekiej przeszłości, widzi łyzy i uśmiechy, dołę i niedolę, widzi, jak przez mgłę, drogie sobie twarze dawno pomarłych osób... Było... przeszło... nie wróci nigdy, nigdy...

A takie to już wszystko dalekie dalekie!...

Jednak twarz babuni nie traci zwykłego wyrazu pogody, bo wierzy głęboko, gorąco, że jest ktoś dobry i miłosierny, co liczy ludzkie łyzy i wszystkie widzi cierpienia.

.

Szare mroki powoli otulają pokój, tylko mała, olejna lampka pali się przed cudownym obrazem Matki Bożej Częstochowskiej. Drży zielonawem światelkiem, migóce, z obrazu patrzą oczy wielkie, smutne, bezmiernie słodkie i przebaczące — cisza...

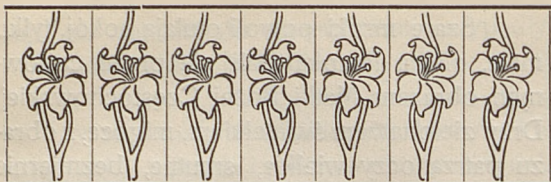
Przy oknie, w wielkim, rzeźbionym fotelu, dawno usnęła babunia.

Na dworze, drobnemi kroplami pada jesienny deszcz; z drzew płyną z cichutkim szelestem ostatki złotych liści...

Jesień... szara jesień...

Janina Glogerówna.

O przyjdź!

*O przyjdź jesieni —
 Wdziej szatę lekką, białą, zwiewną
 Pajęczą.
 Rzuć na hebanowe twoje włosy
 Perty rosy,
 Lśniące zimnych barw
 Tęczą.*

*O przyjdź jesieni —
 Owiana skargą tęskną rzewną,
 Żórą,
 Wdal płynących szarą niebios tonię
 Tchnącą wonię
 Kwiatów, które mróz
 Krwawi.*

*O przyjdź jesienią —
 W chwilę zmierzchu senną, niepewną;
 I dłonie
 Twe przejrzyste, miękkie, woniejące,
 Na cierpiące
 Potóż mi skronie:
 O śmierci!*

STANISŁAW BRZozowski

Na normandzkim brzegu.

„A capella“.

Noc nad morzem nie bywa spokojną nocą. Niby spisz, niby czuwasz, a przez mózg przelewają ci się szerokie fale szumów i kolorów, a pod powiekami masz pełno drgającego światła, a w uszach organ i symfonie jęku.

Powietrze, którem oddychasz, jest rozkołysane jakby, posłanie twoje — jakby falujące. Nie możesz się odjąć wrażeniom ruchu, unoszącego cię i porywającego z sobą. Niema tu tego ukojenia, jakie przynoszą z sobą ciche noce na głębokim lądzie; niema tego poufałego, ufego oddania się spoczynkowi. Na głębokim lądzie, na rozległych, polnych przestrzeniach czujesz, że noc

nietylko tobie sen i zapomnienie przynosi. Czujesz, że wypoczywa wszystko dokoła ciebie, że świat objęły, utuliły, jakieś miłosierne skrzydła. Życie pracuje tam tak cicho przy warsztacie swoim, iż masz wrażenie, że warsztat ten zatrzymany został, że koła jego i tryby stanęły, i że do dnia brzasku nic się nie dzieje, nie staje.

I właśnie to wrażenie przerwy w męce i pracy stawania się, życia, tak w sobie, jak i dokoła siebie, jest najgłębszą istotą wypoczynku duszy.

Ale noc nad morzem takiego wrażenia nie daje. Przedewszystkiem nie przerywa ruchu, nie zawściąga pozornie nawet wielkiej pracy życia. I nietylko nie przestaje się dokoła ciebie coś dziać, coś stawać, ale owszem akty tego stawania się, nabierają tu dziwnej intensywności i mocy. Są poprostu gwałtowne i niepokojące. To życie, które pracuje po nocy i bez wytchnienia, jest jak galernik przykuty do jakiejś okropnej taczki, toczącej się w ciemnościach z głuchym łoskotem łańcucha. Coś się przewala w otchłaniach, coś kłębi. Coś się dzieje poomacku, na ślepo. Coś potwornego, coś niesłychanego, coś, co nie śmiało powstać dniem, powstaje nocą. Jakiś gwałt rozpiera pierś morza. Pędzi je,

zawraca, smaga, kołysze niem odedna, goni na wysokościach jego i o brzegi ciska. Męka bez odpoczynku, praca bez wytchnienia.

A potem, taka noc ma całkiem osobny i sobie tylko właściwy patos. Jakieś głębokie westchnienie, jakieś szmery i szelesty, jakieś tragiczne szepty, jakieś bezprzytomne zanoszenia się od głosów łkających i nieukojonych.

Wszystko to bije w ciebie, otacza cię, napiera. Zrazu chcesz je zagłuszyć w sobie i zepchnąć z siebie. Czujesz, że są czemś obcem i zewnątrz ciebie stojącym. Przeciwstawiasz im istotę swoją, jej spokój, jej uciśnienie. Ale wkrótce ogromny patos morza ogarnia cię, obezwładnia i nawskrósł przenika. Podnoszą się, powstają z dawnych i świeżych mogił życia wszystkie smutki twoje, wszystkie żałoby, i podając głosom tej nocy jakiś przeciągły, nieskończony odzew, idą ku morzu, wprost przez serce twoje, długim korowodem...

Aż wstąpią na szum i huk bezsennej fali, i zakryją oblicza swoje, i przestawszy być sobą zespolą się zleją, zjednoczą z prastarym bolem świata. A wtedy tętna twoje uderzą w takt potężnie narzucającego ci się rytmu morza, pierś poruszać się zacznie pod

miarę szerokich oddechów otchłani, a dusza twoja wejdzie do wielkiego chóru wszechjęku. Chórowi temu nie przegrywa wtórem ni niebo, ni piekło. Cisza leży na gwiazdach, cisza światami przewiewa, a mroczne głębiny przepaści zalega odwieczne milczenie.

To jest chór „a capella“ bezsenny chór duchów.

Oto uderzył w powietrze jękiem i ustał, jakby nasłuchując głosów uzalania. Ale odpowiedziała mu cichość.

I znów buchnął skargą pomieszanych głosów i znów ustał i czekał. I znów odpowiedziała mu cichość...

Wtedy rozegrał się sam w sobie i rozśpiewał jak wichur i jak burza.

Oto przeciągają wiekami głosy miljonowe, a jęk ludami idzie. Oto podają go czasy czasom, narody narodom, jako gorejącą pochodnię, od źródeł Eufratu, od prastarych przepaści bólu, podają sobie jęk, jako wielki, naczelny ton życia. Nikt głosów nie zestraja, nie łączy. Jedne pałają gwałtownie, inne wznoszą się błagające inne ugasają i mdleją w najcichszych westchnieniach... Chór łączy się i rozdziela nie wiedząc o sobie. Każdy duch śpiewa ból swój, a nie wie, iż sam jest pieśnią. Czasem zerwie się głos

lotny, głos prorocki, i jak wielki ptak obłąkany ślepo uderzy się o milczące gwiazdy — i spada. A za nim porywa się chór jęków, jako klucz żorawi, i nie doleciawszy pierwszych straży nocy — też spada.

Czasem krzyk, krzyk przenikliwy, ostry, jakby nie z piersi, lecz z rany śmiertelnej wyrzucony. Czasem szept pełen nieszczęścia i winy. Czasem szmer sypiącego się próchna po starowiecznych mogiłnych podziemiach. Czasem płacz, płacz rodzących się Duchów na znój, na bój, na ból...

Z przepaści do przepaści biją głosy nieukozone, łkające.

Wstaje fala, podnosi się z odmętów wieczystych w niewypowiedzianym wysiłku i w męce. Wstaje fala, pędzi, wzłata, rzuca się ku niebu, i z nabraną, pełną gorzkich pian piersią mdleje i spada śpiewając pieśń własnej zraty.

I szumi morze i huczy, i śpiewa wielki Chór Duchów, któremu nie wtórzy ni niebo, ni piekło.

...Do prawdy chcemy!

...Do sprawiedliwości chcemy!

...Do żywych źródeł chcemy!

...Do życia!... Do życia!... Do życia!...

Wielki chór jęku a capella śpiewa.

Lecą głosy przestrzennym eterem, trąciły się o Lirę gwiezdą, targnęły siedmiostrun wszechdźwięku, wszechskargi i siedmkroć siedm otchłani starego bólu i starej rozpacz y świata zbudziły do ech długich, wyją cych, przewlekłych... I popłynęły wielką Dro gą Mleczną, i uczyniły ją gorzką, i zatrutą. I przewiały pióra Łabędzia na północnem niebie, i łunę krwi rzuciły na białosc puchów jego.

Wielki chór a capella śpiewa.

Każdy duch zdeptany mówi swoje słowo, i każdy duch w polocie mówi swoje słowo, a Łazarz, który milczy, jest wysokim i najwyższym tonem...

I śpiewa chór „a capella“...

Lecą głosy poszarpane niewiast, i dzieci, i mężów, głosy pełne przeciwieństw, pełne dyssonansów, które zestrąja ból...

Objęły glob, opasały ziemię dźwięczącym, jak łańcuch, pierścieniem. Stały się chórem globowym.

Wzbierają jedne opadają drugie, wibrując przez całą skalę wszechjęku, od namiętnego krzyku, do ledwie słyszalnego, ostatniego tchnienia .

Jestże to modlitwa?

Jestże to klątwa?

Jestże to pieśń życia, czy pieśń śmierci?

Nikt nie słyszał jej początku i nikt nie usłyszy jej końca.

Gdy umilknie, nie będzie nieba i nie będzie ziemi.

Będzie tylko — śmierć.

Marya Konopnicka.

Z marzeń moich.

*Królestwo moje nie na tej ziemi,
Fale je skryły grzywy piennemi,
Łąd mój słoneczny, jasny, pogodny,
Nurt oceanu zatopił wodny.*

*Lecz z mego łądu w mroków godzinie,
Stłumiona gędzba stu dzwonów płynie.
Lecz z mego łądu przez fal obręcze,
Grają mi pieśni i świecą tęcze.*

*Bo na mym łądzie skarby bezcenne,
Koronne złota i berta lenne;
Bo na mym łądzie chodzą tęsknoty
I do mej duszy klucz dzierżą złoty.*

*I kiedy słabną jej skrzydła znojne,
Kładą jej władcze szaty dostojne,
I jasnowidzeń dają żrenice,
By w swe królewskie patrząc dzielnice
Żyła tęsknoty porywen wiecznym,
Za utraconym łądem słonecznym.*

KAZIMIERA ZAWISTOWSKA.

M A J.

*Idzie lasem maj królewic,
W otoczeniu leśnych dziewic,
A stuletni las,
Kłania mu się w pas.*

*Barwne kwiaty leśnych polan,
Gną mu się do samych kolan,
Brzezinowy szumi gaj:
Idzie lasem maj!*

*Z drogi! z drogi! Przed nim bieży,
Od rubieży do rubieży,
Wiatr, — i rozkaz pański niesie —
Hej! jak huka coś po lesie,*
Hej!

*Idzie lasem maj,
Brzezinowy szumi gaj,*

*Po rozłogach kwiaty rosną,
Pachnie cudem, pachnie wiosną ..*

*Dookoła istny raj:
Idzie lasem maj,
Idzie wiosny młody bóg
I uderza w złoty róg...*

*A głos rogu płynie knieją,
Zielone się drzewa chwieją,
Cały śpiewa bór
Jako jeden chór.*

*A za borem w ślad
Śpiewa cały świat.
Biją młotem serca dziewic,
Idzie, idzie maj królewic,
Idzie złoty maj!*

ZDZISŁAW DĘBICKI.

Listy miłosne.

Pewnego ranka zaszłam do jednej z naszych najpiękniejszych i najświetniejszych artystek i gawędziłyśmy, gdy ona kończyła toaletę.

Właśnie zapiekała sobie włosy; rurki grzały się nad lampką spirytusową. Po chwili wzięła je w rękę, dmuchnęła kilkakrotnie, okręciła w powietrzu i znów dmuchała. Aby się ostatecznie przekonać, czy nie są za gorące, wyjęła z otwartej szuflady toaletki kawałek papieru i na nim dokonała próby, wnet znalazło się żelazko wśród czarnych, lśniących włosów diwy, a papier padł mi pod nogi.

Dostrzegłam, że był to list, więc podniosłam go z ziemi, aby go jej zwrócić.

Mimowoli wzrok mój przebiegł po papierze i zatrzymał się na wyrazie, podkreślonym mocno dwukrotnie. Był to wyraz: k o c h a m.

Złożyłam dokument na toaletce z zapytaniem, czy wszystkie adeptki sztuki zwykły obchodzić się w tak niemiłosierny sposób z listami miłosnymi.

— Mniej więcej! — rozśmiała się diwa. — Jeżeli się, tak jak ja, co najmniej jedną anonimową epistołę miłosną otrzymuje po każdym występie, nie można ich przecież brać na seryo.

— Kiedy byłam młodziutką, początkującą artystką, pochlebiało mi takie skryte uwielbienie i starannie przechowywałam te wszystkie bazgroły. Obecnie, za powrotem z teatru, rzucam je do szuflady, o ile je wogóle biorę w rękę. Potem służą mi w sposób, który panią tak zgorszył.

— W takim razie może nie będzie niedyskrecją przejrzeć te zajmujące dokumenty?

— Ależ proszę! Niech pani używa do woli!... Otóż ten oto od mojego najświeższego wielbiciela. Otrzymałam ich dziesięć, a wszystkie, jeden w drugi, podobne do siebie. Proszę posłuchać:

Łaskawa pani!

Ten stan jest nie do zniesienia! Siedem razy widziałem Panią w... Już nie mogę więcej! Straciłem całkiem zmysły... marzę tylko o Pani, myślę tylko o Pani. Każda fibra we mnie drży.

Ulituj się pani nademną! Bądź dobrą. Pozwoli mi Pani widzieć się z sobą i rozmawiać? Bądź Pani przekonaną, że spełnisz

miłosierny uczynek, za który Panią Bóg wynagrodzi.

Jakkolwiek pragnę, nie mogę wymienić swojego nazwiska. Ośmieszyłbym się zupełnie, gdyby moi koledzy dowiedzieli się o tej gwałtownej miłości. Cośkolwiek jednak opowiem Pani o sobie. Mam lat 27 — to, to wcale nie do pogardzenia! Kilka lat spędziłem na uniwersytetach francuskich i włoskich. Zdaję egzamin w przyszłym roku, o ile trawiąca miłość do pani nie uczyni ze mnie do tego czasu kompletnego idyoty.

Wierzaj słowu studenta: nikt nigdy nie dowie się o tem, żeś pani wysłuchiła mojej prośby i użyczyła mi kwadransa!

Czy mogę się zgłosić w kiosku po list zaadresowany do: Studenta.

Carissima, dulcissima! Błagam panią, nie chciej mnie źle zrozumieć; kocham, kocham, kocham panią!

Uczyni mnie swoim szczęśliwym

Studentem.

— A które też role zjednują pani najwięcej oświadczyn miłosnych? — zapytałam. — Sądzę, że rodzaj kostiumu znaczy tu wiele.

— Ach, właściwie w ilości nie dostrzegłam wielkiej różnicy, natomiast jakość zależy istotnie od kostymów, w jakich występuję. Na ogół zrobiłam spostrzeżenie, iż całkiem młodzi panowie, wyrostki zachwycają się mną w modnej toalecie z gorsetem,

trenem, sutemi koronkami i t. p. Przeciwnie, gdy występuję w rolach starożytnych lub w szatach wschodnich, pojawia się epidemia głównie wśród „dojrzałych mężczyzn“. Oto, proszę pani otrzymałam ten pełen ognia wybuch, gdym w pewnej roli miała na sobie jedynie trykot i bardzo przetartą spodnicę:

Piękna, czarująca pani!

Nie mogę się powstrzymać od napisania tych słów po bezsennej nocy, którą spędziłem marząc o Pani. Cudowna była Pani tego wieczora. Wyglądała Pani oszalamiająco. Chciałbym posiadać minę złota, aby ją złożyć u stóp Pani. Gdybym Panią był miał w pobliżu, byłbym Panią zjadł żywcem!

Taka kobieta — to miłość! Proszę się nie gniewać na Swojego nieznanego wielbiciela, mężczyznę w sile wieku, lat 33, unicestwionego na wieki widokiem Pani!

Adorator.

— I nigdy później nie spotyka się pani z tymi anonimowymi wielbicielami. Przecież to chyba niemożliwe w tak małej, jak nasza, mieścinie!

— Owszem, zdarza się to często. Przedewszystkiem dlatego, że wielu z nich w końcu nie może się oprzeć chęci złożenia mi wizyty lub w inny sposób starają się dać poznać.

Przerzucając szybko paczkę, wyjęła mały liścik i rzekła z uśmiechem:

— Proszę posłuchać, co pisze jeden z naszych najślawniejszych literatów — przechowuję to curiosum. Właśnie ja debiutowałam, a on był wtedy jeszcze młodziutkim, zgoła nieznanym autorem. W stylu nawet nie zdradza się przyszły geniusz. Zresztą, spojrzysz pani na datę — dawno było, nieprawdaż? — i zaczęła czytać;

Wielmożna Pani!

Jako gorący wielbiciel Pani i Pańskiej sztuki mam tylko jedno pragnienie:

Poznać Panią!

Życzenie to jest nieskromne i zuchwałe — widzę szyderczy, lekceważący uśmiech na pięknych pani ustach.

W jakim sposobie osiągnąć szczęście poznania Pani? Myślałem nad tem i dumałem długo a bezskutecznie, uciekam się więc do tego utartego sposobu.

Pozwól Pani, że się sam przedstawię.

Jestem młody — domyśliła się Pani już zapewne — przeważna część ludzi uważa mnie jednak za starszego, niż jestem w rzeczywistości.

Nie jestem piękny, ale powiadają, że mogę dobrze wyglądać, zwłaszcza, gdy jestem wesoły i śmieję się. Wszystko to w ręku Pani. Co do stanowiska: jestem pisarzem — na drodze do rozwoju — niebogaty, głowa wcale dobra, naturalnie akademik.

Tak pani — więcej nie mam nic do powiedzenia. Mam nadzieję, że Pani mnie zrozumie.

Pragnę chwili rozmowy z Panią.

Prócz tego bowiem, że Pani jest taka piękna, wydaje się Pani być niezmiernie miłą i pewny jestem, iż można doznać ogromnej przyjemności, rozmawiając z Panią.

Czy wolno mi więc złożyć pani wizytę, albo jeszcze lepiej, być gospodarzem i przyjmując Panią śniadankiem, obiadem lub kolacyjką?

Pudel Pani będzie ogromnie mile widziany, może Pani nawet wziąć z sobą jaką towarzyszkę, jeżeli Pani woli — czyżby Pani mogła mi odmówić?

Po odpowiedź przyślę jutro o 12. O jedno tylko proszę, aby była w zamkniętej kopercie — niech służący nie bawi się moim kosztem.

Daruje Pani! że wymienię swoje nazwisko dopiero, gdy będę mógł uczynić to osobiście

Pełen szacunku X.

— I cóż wysłuchała pani tego ostrożnego „naszego wielkiego“? Należało mu to zrobić, mojem zdaniem.

— O tem historia milczy — odrzekła diwa, uśmiechnięta zagadkowo. — Zresztą obecnie należy on do moich najlepszych, najbardziej wpływowych przyjaciół i często śmiejemy się teraz z jego młodzieńczych zapałów do mnie mizeroty.

— A wśród kobiet nie ma pani wielbicielek?

— Ależ mam, rozumie się! Pokażę pani perełkę prawdziwą w całym zbiorze.

To mówiąc, ze zamkniętej szkatułki wyjęła małą paczkę listów starannie owiniętą i związaną liliowym, jedwabnym sznurkiem.

— Oto oświadczyńny prozą i wierszem dwóch młodziutkich dziewczątek, przyjaciółek. Głuptaski! to uwielbienie nie byle jakie! Proszę posłuchać:

Piękna!

Widziałam Panią! Grała Pani! Czułam, jak gdyby Pani grała dla mnie wyłącznie. Gdym oczy przymknęła, widziałam panią najwyraźniej stojącą na scenie, cudownie piękną, wygłaszającą idyotyczną tyradę w 2 akcie — było 10 minut po 9. Głos Pani otulał mnie, czułam się unoszoną na ogromnym obłoku powietrznym, kołysaną w miękkim objęciu.

Boska! Czoło Pani wysokie i czyste jest, jak z marmuru wykute. Usta Pani — to żywa linia, chód Pani — to wiersz Chrystyana Winthera — gwiazdy błędną wobec kawowych oczu Pani!

Pani jest kropką nad „i“ w mojem życiu.

Czczę Panią, jak katolicy Matkę Boską. Wszechświat jest pustym bez Pani. Pani nadaje mu światło, blask i radość. Zdaje się, jakoby przestrzeń, świat cały zamykał się za

Panią. Gdyż Pani jest wszystkim, przestrzenią, światem i życiem.

Wre i kipi w kotle żądz, a wciąż podsycają ten ogień niebezpieczne marzenia. Kiedyś musi się przez wierzch wylać.

...Wczoraj, gdy kurtyna zapadła, miałam uczucie, jak gdyby atmosferę wypełniały gorące żądze, przepelnione tęsknotą ludzkości.

Wysunęłam się z teatru — wieczór był jasny, gwiazdzisty — czekałam na Panią. Nadeszła Pani a przy mdłym świetle latarni wyglądała Pani podwójnie nadziemsko.

Powóz się potoczył i posłyszałam westchnienie, jakgdyby pękło tysiąc strun.

Mała fioletowa dziewczynka.

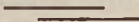
Przeczytawszy, artystka napowrót starannie zawiązuje paczkę, chowa do szkatułki i zamyka.

— Wszak pani utrzymywała przed chwilą, że nie przechowuje anonimowych biletów... A te —

— Te, to co innego! To są moje amulety — kończy diwa z melancholijnym uśmiechem.

COLOMBINA

Z duńskiego przeł. J. Klemensiewiczowa.

Po kwiatach.

*Chciałabym umrzeć w bladą noc sierpniową
 Na jakieś łące zielonej i cichej,
 Gdzieby mi gwiazdy spadały nad głową
 I lilij polnych szeptały kielichy
 Dziewiczej woni tajemną rozmową.*

*Kiedy wilgocią nocy dyszy łąka,
 I wiatry lekko trawami kołyszą,
 A mgła się w mroku upiorami błąka,
 I sny srebrzyste nad kwiatami wiszą,
 Aż zbudzi ziemię ranna pieśń skowronka.*

*Czułabym wtedy, jak po kwietnej fali
 Odchodzi kędyś w stronę świtu życie.
 I śmierć o skrzydłach z łkających opali
 Błada, jak tęczy na wodzie odbicie,
 Zbliża się ku mnie z oddali... z oddali...*

*Złożyła skrzydła bezszelestne, blada,
 I gdzieś przez kwiaty wlecze je za sobą,
 Jak pył swój wlecze płacząca kaskada,
 I wieje od niej tą wielką żałobą
 Co na mogiłach opuszczonych siada.*

*A kwiaty zbladłe i smętne ogromnie
 Kładą się łanem pod chłodną jej nogą,
 Pokotem kładą się, drżąc nieprzytomnie,
 I główek podnieść od ziemi nie mogą,
 I tak po kwiatkach śmierć zbliża się do mnie...*

EDMA MIERZ.

Hygiena skóry i ciała.

Zewnętrzne warstwy skóry pokryte są zrogowaciałym przybłonkiem, który łuszcząc się tworzy wraz z potem, łojem, pyłem z ubrań i powietrza warstwę brudu, stanowiącego wygodne podłoże dla najrozmaitszych mikro-bów (zarazków). Utrzymanie więc czystości skóry i ciała, to nie tylko konieczność estetyczna i odpowiadająca godności człowieka, ale przede wszystkim akt higieniczny zapobiegający wielu chorobom skórny i zakaźnym. (infekcyjnym).

Nie wystarczy jednak czystość powierzchowna, zewnętrzna; musi ona być gruntowną i obejmującą całe ciało. — Tymczasem pouczające doświadczenie, że jesteśmy daleko od podobnego zrozumienia rzeczy. W miastach kąpie się u nas średnio raz na rok, w niektórych okolicach (np. wsiach) kąpiel jest zupełnie nieznaną; zwłaszcza sfery pracujące z oszczędności wstrzymują się od kąpiel, a właśnie dla nich byłaby ona najpotrzebniejszą, większość bowiem z nich żyje w atmosferze zapyłonej i wilgotnej. Wogóle stoimy dzisiaj pod względem czystości o wiele niżej od starożytnych, a nawet nie do-

równyamy zwierzętom, które nstynktownie nieraz pół życia spędzają na myciu swej skóry (np. kot).

Sprawiedliwość każe przyznać, że kobiety częściej i lepiej się myją i kąpią, aniżeli mężczyźni, ale przecież dużo jest takich, dla których myć coś więcej, jak ręce i twarz, leży poza zwyczajnem utrzymaniem czystości. O piersiach o dolnej połowie ciała zapominają one zupełnie. I na cóż się przyda w takim razie piękność i czystość rysów i kształtów, gdy np. brudne nogi całe wrażenie zepsują!

Kobiety plemion dzikich są z reguły — wedle opisów — bardzo czyste i regularnie się kąpią. Japonki i kobiety ludów wschodniej Azji, oraz Turczynki o kąpielach nigdy nie zapominają, — niechże więc i nasz świat kobiecy nie pozostaje w tyle zwłaszcza, że czystość to najlepszy i nie tylko nieszkodliwy, ale dla zdrowia konieczny środek kosmetyczny.

Nie da się zaprzeczyć, że najprzyjemniejszą i najzdrowszą jest kąpiel rzeczna. Trwanie jej stosować należy do ciepłoty wody. W górskich, zimnych i rwących rzekach, których ciepłota waha się latem między 18 — 22° C. przebywać dłużej, jak 1 — 5 minut, byłoby nierozsądnem. Daleko częściej poprzestawać u nas trzeba na kąpielach w wannie, parówkach i kąpielach w stawach. Szczęśliwi, którzy są w posiadaniu łazienki umieszczonej tuż obok sypialnego pokoju, i którzy codziennie z rana

bez wielkiego zachodu i wydatku o czystości ciała pamiętać mogą!

Ciepłota kąpeli w wannie — z której kobieta przynajmniej raz w tygodniu korzystać powinna — ma być dostosowaną do wrażliwości indywidualnej. Średnio ma ona wynosić latem między 24° — 28° C., zimą między 26° — 30° C. Czas trwania 5 — 10 minut (oczywiście nie mam tu na myśli kąpeli leczniczych). Jako zasadę przyjąć należy, że im częściej brana jest kąpiel, tem krócej trwać powinna. Przebywanie w kąpeli czas dłuższy, niekiedy całemi godzinami, jest niezdrowem; zanadto wydelikaca skórę, czyniąc ją mało odporną na wpływy zewnętrzne.

Kąpiele w stawach, z punktu widzenia higienicznego nie przedstawiają prawie żadnej wartości. Najczęściej woda jest brudną, bo nie ma odpływu i przypływu należytego, co wobec tłumnych kąpeli może nawet być źródłem infekcyi organizmu. Jedną tylko mają takie kąpiele zaletę, a mianowicie tę, że ułatwiają pływanie, które niesłychane może mieć znaczenie w rozwoju fizycznym, zwłaszcza w młodym wieku.

Kąpiele parowe (t. z. parówki) umiarkowane tak co do czasu (nigdy dłużej jak 10 — 15 minut) jak i ciepłoty pary (ostrożnie z wyższymi schodkami!) są również dobrym środkiem utrzymania czystości, nie trzeba jednak zapominać, że kąpiele parowe tak samo jak i za ciepłe kąpiele w wannie (w zwyż 30° C.) szkodzą płci. Gorącym kąpielom i nadużywaniu parówki przypisują

lekarze przedwczesne starzenie się kobiet tureckich.

Podobnemi w działaniu są rzymskie kąpiele, czyli suche parówki w gorącym powietrzu; są one jednak więcej podniecającemi od parówek wilgotnych, tem więcej też unikać ich powinny osoby cierpiące na serce i skłonne do nawałów krwi do głowy.

Zwyczaj stosowania zimnych kąpeli w wannach lub rannego nacierania się zimną wodą, wrzekomo dla hartowania młodego ciała (najczęściej zaraz po wyjściu z ciepłego łóżka), zamiast zahartowania, jest częściej powodem katarów i niedokrewności. Krótkie, zimne polanie ciała w właściwym czasie, jeżeli organizm czuje się zdrowym, jeżeli otaczające powietrze jest ciepłem, a gdy potem przynajmniej godzinę ruchu używać można — może oddać nieocenione przysługi, ale wśród naszego niehygienicznego życia więcej nam potrzeba kąpeli powietrznych i słonecznych i dlatego też nie należy stosować hartowania bez dotyczących wskazówek domowego lekarza.

Wszystkie powyższe rodzaje kąpeli wymagają, aby ciepłota otaczającego powietrza była odpowiednią, t. j. by ciało przed kąpielą ani spoconem ani zmęczonem nie było, aby nie miało uczucia chłodu lub dreszczu; kąpiele brać należy zawsze przed obfitym pożywieniem, po kąpeli zaś prócz pożywienia się o przechadzce pamiętać potrzeba.

Dr. Władysław Hojnacki.

Jan Ichnatowicz

sklepy własne

we LWOWIE, KRAKOWIE, PRZEMYŚLU
i STANISŁAWOWIE.

poleca

Prawdziwe

Mleko ogórkowe 1 k.

Prawdziwy krem ogórkowy 1 K.

Prawdziwy Puder ogórkowy 1 K.

Prawdziwe mydło ogórkowe 1 K.

do wydelikacenia i upiększenia twarzy.

Znakomite, prawdziwe i naturalne.

Oprócz własnych sklepów wszędzie do nabycia.

Żądać wyraźnie tylko wyrobu

ICHNATOWICZA.

Pierwsza krajowa
Piekarnia elektryczna

F. Tabaczyńskiego

we Lwowie

ulica Bogusławskiego I. 3. Nr. tel. 954.

Poleca

DOROBOWE PIECZYWO

o każdej porze

we dnie i w nocy

tudzież

chleby tak zwane

„Grahamy“.

Maszyna do prania w porównaniu z maszyną do szycia.

Uwagi napisane przez gospodynię domu.

Uważając na czystość i porządek w domu, kładę w szczególności wielką wagę na to, aby bielizna była możliwie najczystsza i cała. Gdy więc w roku 1880 wynaleziono maszynę do prania, byłam jedną z pierwszych nabywczyń.

Maszyna jednak ówczesna okazała się nieużyteczną: Fałdy i brzegi, które najczęściej ulegają zniszczeniu, wychodziły z maszyny zupełnie brudne — słowem maszyna była złą i musiałam złożyć ją do rupieci; a entuzjazm mój dla tego rodzaju wynalazków osłabł zupełnie.

Dopiero znacznie później znalazłam oznajmienie o nowej maszynie do prania „pełną parą“. Było tam ogłoszone, że firma Jan Schumann we Lwowie, ul. Pańska l. 23, demonstruje tę nową maszynę do prania i że można ją tam dokładnie obejrzeć, poznać sposób użycia i o praktyczności osobiście się przekonać.

Nadto oświadczyła wspomniana firma Jan Schumann gotowość dostarczenia maszyny do prania „pełną parą” na próbę do domu bez zobowiązania do zakupu.

To rozpruszyło moją nieufność tak dalece, że pomimo przestróg zniechęcających ze strony kucharki, pokojówki, przyjaciółek i sąsiadek — zdecydowałam się na ponowną próbę i wzięłam maszynę do prania „pełną parą” na kilka dni do domu. — Zaraz pierwsza próba udała mi się znakomicie; nie zawahałam się więc urządzić pranie w całej pełni a wynik był tak dobry, że zatrzymawszy już maszynę — odesłałam firmie należytość wraz z uwagą, że nowa maszyna jest już wyrazem rzetelnego postępu.

W interesie ogółu gospodyń konstatuję to także i tutaj. Pranie odbywa się zupełnie pojedynczo. Brud z bielizny zostaje usunięty przez parę o wiele szybciej i pewniej, niż przez tarcie rękoma i szczotkami, a potem poddaje się bieliznę przepłukaniu w gorącej wodzie. Wogóle robota jest tak lekka, że podjąć jej się może nawet słabe dziewczę.

Obliczywszy cenę kupna maszyny z sumą zaoszczędzoną doszłam do przekonania, że w dwu do trzech lat wydatek na maszynę wyrównuje się zupełnie — wobec tego doszłam do wniosku, że z maszynami do prania, stanie się to, co się stało z maszynami do szycia, a mianowicie że staną się przyrządem niezbędnym w każdym gospodarstwie domowym.

Gdy przed 40 laty skonstruowano pierwszą maszynę do szycia, spotkała się ona także z podobną nieufnością, jak maszyna do prania i trzeba było dłuższego czasu, aby maszyna wyszła z poza sfer ludzi bogatych i wykształconych, a dostała się w szeregi średniego stanu i uboższej ludności. Dziś maszyna do szycia służy nie tylko dla wygody domowej ludzi majątnych lecz daje zarobek tysiącom ubogich pracowników.

To właśnie powinno stać się także udziałem maszyny do prania „pełną parą“, która jako praktyczna pod każdym względem godną jest polecenia. Wielu kobietom i dziewczętom, które dziś w tak ciężki sposób zarabiają praniem na chleb codzienny uczyniłaby maszyna do prania „pełną parą“ pracę o wiele łatwiejszą, spełniając podobną misję, jak maszyna do szycia.

Wypróbowane przepisy Sporządzania legumin.

Omlet biskoptowy.

Utrzeć w misce sześć żółtek z trzema łyżkami cukru na gęstą, białą masę. Oddzielnie ubić bardzo sztywną pianę z sześciu białek. Utartą masę, półtora łyżki przesianej mąki i ubitą pianę wymieszać lekko razem wtedy, gdy ma się leguminę wstawić do pieca. Mieszając z pianą sypać równocześnie po trochu mąki a po dokładnem wymieszaniu dać zaraz do płaskiego rondla na silnie rozgrzane masło i włożyć do średnio gorącego pieca na dwadzieścia pięć minut.— Po upieczeniu wyrzucić omlet na półmisek, posmarować z wierzchu konfiturami lub jakąkolwiek marmoladą, zwinąć w rulon, pokrajać i podać do stołu. — Oddzielnie podać można sok, szodo ponczowe lub szodo z wina.

Omlet śmietanowy.

Sześć żółtek i sześć łyżek cukru ucierać w jedną stronę do białości. Do utartej masy dać dwanaście łyżek dobrej, gęstej, kwaśnej śmietany. Śmietanę wlewać po łyżce i ucierać razem. — Wsypać trochę tartej cytrynowej skórki. — Ubić sztywną pianę z sześciu białek i wtenczas gdy ma się leguminę w piec włożyć, dać pianę do utartej masy i lekko razem wymieszać. W czasie mieszania z pianą równocześnie sypać po trochę trzy łyżki pszennej, przesianej mąki. Po wymieszeniu dać do formy wysmarowanej masłem, posypanej tartą, sianą bułeczką i w niezbyt gorący piec wstawić. Legumina ma być przez pół godziny w piecu. Zaraz po upieczeniu wyrzucić leguminę na półmisek i podać do stołu.

Legumina czekoladowa.

Sześć żółtek, sześć łyżek cukru utrzeć razem do białości. Następnie wsypać trzy tabliczki tartej, przesianej czekolady, szczyptę goździków i wanilii (korzenie utłuc i przesiać). Po dokładnem utarciu wsypać sześć łyżek (niezbyt pełnych) tartej bułki przesianej przez sito i dać dobrze ubitą pianę z sześciu białek; wszystko razem lekko wymieszać, włożyć do formy wysmarowanej masłem i upiec w średnio gorącym piecu.

Do tej leguminy podaje się szodo śmietankowe lub czekoladowe.

Legumina lekka z grysiku.

Wsypać do miski sześć łyżek mialkiego cukru, wbić sześć żółtek i utrzeć razem do białości. (ucierać w jedną stronę). Do utartej masy wsypać sześć łyżek (niezbyt pełnych) surowego grysiku i znowu razem utrzeć dokładnie. Następnie dać pianę ubitą z sześciu białek, wymieszać razem z utartą masą i dać do formy wysmarowanej masłem. Włożyć do niezbyt gorącego pieca. Po upieczeniu wyrzucić leguminę z formy i polać wrzącą śmietanką; śmietanki dać trochę więcej jak szklankę. Postawić leguminę w ciepłym miejscu (na kraju kuchni) i dopiero po kwadransie podać do stołu.

Ptysie.

Odważyć dokładnie 7 deka masła, 5 deka cukru i 14 deka mąki grysikowej, przesianej przez sito. Masło, cukier i niepełną szklankę wody zagotować razem. Do silnie wrzącego płynu wsypać mąkę i mieszając łyżką bez przerwy, trzymać przez kilka minut na gorącej kuchni, aż ciasto zgęstnieje, i zupełnie od rondla odstaje. Wtenczas zdjąć z kuchni i w gorące jeszcze ciasto wbić jedno jajo, wymieszać dokładnie, poczem wbić drugie jajo i znowu rozetrzeć razem. W końcu dać 2 żółtka i ubić ciasto doskonale. (Ażeby ciasto na ptysie było odpowiednio gęste, mąka grysikowa musi być sucha).

Na blachy lekko mąką posypane kłaść łyżką z ciasta zgrabne gałki, wielkości małych jabłuszek, (kłaść w odstępach, gdyż ciastka rozrastają się) następnie wsunąć do gorącego pieca.

Po upieczeniu, gorące ciastka posypać mialkim cukrem z wanilią, a oddzielnie podać sok, konfitury, albo szodo z wina.

Można, gdy upieczone ciastka przestygną, przekrajać je napoprzek, napęlnić kremem, ubitym ze śmietanki z cukrem i wanilią.

Jabłka w cieście smaźone.

Nie wszystkie gatunki jabłek nadają się do smażenia; dobre są tylko jabłka kruche i winne jak np. sztetyny lub papierówki. —

Trzy duże jabłka obrać z łupki, pokrajać w plasterki na pół palca grubo, następnie nożem wydrążyć i odrzucić środki z ziarnkami. — Przyrządzić ciasto w następujący sposób: Cztery żółtka utrzeć z trzema małemi łyżkami cukru. Gdy żółtka z cukrem dobrze ntarte, wlać łyżkę rumu i wymieszać razem. Przed smażeniem jabłek dać do ciasta dwie łyżki przesianej mąki, pianę ubitą z czterech białek i wymieszać lekko razem.

Każdy plasterzek jabłka maczać w cieście i szybko kłaść widelcem na patelnię w gorące, sklarowane masło lub smalec; (najlepiej sklarowane masło mieszać pół ła pół z gorącym smalcem). Smażyć należy w niezbyt obfitym i odpowiednio gorącym

tłuszczu. Wtedy tylko jabłka smażone są dobre, gdy ciasto nie jest przejęte tłuszczem. Przed smażeniem spróbować ciastem czy tłuszcz jest odpowiednio gorący; jeżeli wrzucone ciasto rośnie szybko i rumieni się, wtedy można jabłka smażyć.

Skoro tylko jabłka zrumienią się, z jednej strony przewrócić, a gdy z obu stron zrumienione, włożyć do rynki i wsunąć na kilka minut do średnio gorącej rury. Zaraz po wyjęciu z pieca podać do stołu.

Ciasto na jabłka smażone można przyrządzać także mniej kosztownym sposobem.

Trzy żółtka i pół szklanki słodkiej śmietanki rozbić dobrze razem. Następnie wlać łyżkę rumu wsypać dwie łyżki mialkiego cukru, dać pianę ubitą z trzech białek i mąki tyle, żeby ciasto było tak gęste, jak na lane kluseczki.

Śmietankę można zastąpić piwem lub winem, w takim razie nie dawać rumu.

Można także przyrządzić ciasto na jabłka smażone bez cukru, a pokrajane jabłka na pół godziny przed smażeniem posypać cukrem. Ciasto przyrządzić w następujący sposób: Cztery całe jaja ubijać przez kwadrans na pianę; do ubitych jaj dać łyżkę gęstej, kwaśnej śmietany, pół szklanki piwa i mąki tyle, żeby ciasto było tak gęste, jak na lane kluski.

Legumina z jabłek.

Przyrządzić kruche ciasto w następujący sposób: ośmnaście deka przesianej

mąki, półtora łyżki młodego masła i trzy łyżki cukru zamiesić razem dokładnie: ciastem tem wyłożyć tortownicę posypaną mąką. Następnie dać do miernie gorącego pieca i upiec uważając, żeby się ciasto zbyt nie zrumieniło.

Tymczasem obrać z łupki sześć jabłek, wydrążyć delikatnie nożem środek każdego jabłka, odrzucając ziarnka i ośrodki. Następnie obsypać jabłka cukrem, ułożyć w rynce, dać łyżkę młodego masła, łyżkę wody i dusić pod pokrywą na wolnym ogniu, uważnie, żeby jabłek nie rozgotować (muszą być miękkie i ugotowane w całości.) Do gotowych i ostudzonych jabłek nałożyć jakichkolwiek konfitur.

Gdy upieczone kruche ciasto przestygnie, nałożyć je grubą warstwą jakiegokolwiek marmolady, potem dać warstwę konfitur, a na nią ułożyć zgrabnie jabłka nadziane konfiturami. — Ubić sztywną pianę z sześciu białek. Do ubitej piany sypać po łyżce, ćwierć kilo miałkiego cukru i ubijać razem. Następnie całą leguminę połać tą pianą, posypać z wierzchu grubo tłuczonym cukrem i wstawić zaraz do miernie gorącego pieca na dwadzieścia minut, uważając, żeby pianki nie spalić.

Tę samą leguminę można przyrządzać bez kruchego ciasta, w takim razie nadziane konfiturami jabłka ułożyć na półmisku, pokryć je pianą ubitą z cukrem, a po upieczeniu ubrać konfiturami.

Legumina z tartych jabłek.

Sześć jabłek, średniej wielkości, obrać z łupy i utrzeć na tarku. Do takiej leguminy mogą być użyte tylko renety lub sztetyny, inne gatunki jabłek nie nadają się. Oddzielnie utrzeć do białości sześć żółtek z dodaniem pięciu dużych łyżek cukru i wymieszać to razem z utartymi jabłkami. Wsypać trochę tłuczonego, przesianego cynamonu, pół szklanki tartej, przesianej bułki, dać pianę ubitą z sześciu białek. Wymieszać wszystko razem lekko i dokładnie, wlać do formy wysmarowanej masłem i obsypanej bułeczką. Wstawić do średnio gorącej rury na godzinę. Po upieczeniu polać na półmisku sokiem malinowym i podać do stołu.

Soufflé z marmolady morelowej.

Sześć deka marmolady morelowej utrzeć łyżką do białości. Oddzielnie ubić pianę z sześciu białek; gdy piana dobrze ubita, wsypać sześć deka sianego cukru i ubić dobrze razem. Następnie kłaść po łyżce ubitej z cukrem piany do utartej masy i znowu razem wymieszać.

Po dokładnem wymieszaniu włożyć piankę na głęboki półmisek wysmarowany masłem i piec przez pół godziny w dość ciepłym piecu. Zaraz po upieczeniu podać do stołu.

Soufflé z konfitur.

Jedno białko, dwie łyżki mialkiego cukru i jedną łyżkę konfitur poziomek lub malin utrzeć razem na gęstą, białą masę, (ucierać łyżką w jedną stronę). Oddzielnie ubić sztywną pianę z sześciu białek.—Okrążyć półmisek wysmarować masłem, posypać tartą sianą bułką. — Ubitą pianę wymieszać lekko z utartą masą, ułożyć na półmisku i wstawić do dobrze ciepłego pieca na dwadzieścia pięć minut. (Uważać żeby piec nie był za gorący).

Soufflé należy zaraz po wyjęciu z pieca podać do stołu, najlepiej więc wkładać do pieca gdy zupa na stole.

Można także takie soufflé upiec w rondlu wysmarowanym masłem, w takim razie trzeba w czasie mieszania z pianą, wsypać do leguminy półtora łyżki tartej, przesianej bułki a legumina wyjdzie ładnie z formy i nie opadnie na półmisku.

W ten sam sposób przyrządzoną pianką można także upiec z kruchem ciastem.

Zamiesić razem 18 deka mąki, 12 deka masła i 6 deka mialkiego cukru. Zamieszone ciasto rozwałkować, dać do tortownicy i upiec. Po wyjęciu z pieca, gdy zupełnie ostygnie, posmarować kruchy placek jakąkolwiek marmoladą lub konfiturami a z wierzchu nałożyć pianką przyrządzoną wyżej podanym sposobem.

W piecu legumina ma być pół godziny, ale w piecu średnio gorącym.

Soufflé cytrynowe lub pomarańczowe.

Dużą, całą, surową cytrynę lub pomarańczę utrzeć na tarku i przetrzeć przez sito do miski. Do utartej cytryny wsypać szklankę cukru i ucierać łyżką w jedną stronę przez pół godziny.

W czasie ucierania wbijać po jednym dziewięć żółtek, a gdy masa zbieleje i zgęstnieje wsypać trzy łyżki tartej, sianej bułki. Po dokładnem utarciu, dać pianę ubitą z dziewięciu białek, wymieszać lekko razem, nałożyć na półmisek wysmarowany młodem masłem i dać do niezbyt gorącego pieca na dwadzieścia minut. Uważać, żeby legumina się nie przepiekła, lepiej już w mniej gorącym piecu trzymać ją przez pół godziny aniżeli włożyć do zbyt gorącego pieca.

Krem czekoladowy.

Sześć żółtek i dwadzieścia deka miłego cukru utrzeć razem do białości.

Trzy deka żelatyny namoczyć w szklance zimnej wody, a gdy rozmięknie wyjąć ją, lekko wycisnąć, zalać szklankę gorącej śmietanki, w której ją rozpuścić zupełnie, następnie przecedzić przez sitko.

Cwierć litry śmietanki, dwanaście deka utartej na tarku czekolady i pół laski wanilii zagotować razem. Zaparzyć tym płynem ubite żółtka, lejąc zwolna i ciągle ubijając trzepaczką na niezbyt silnym ogniu, aż masa

zgęstnieje. (Uważać żeby się nie zagotowała, bo się zwarzy). Wtenczas odstawić, wlać śmietankę z rozpuszczoną żelatyną i znowu dobrze razem ubić.

Oddzielnie ubić na lodzie pół litry gęstej, kremowej śmietanki, a gdy już dobrze ubita, tak, że zgęstnieje, a masa czekoladowa dobrze przestygnie, ubić razem, kładąc po trochę śmietanki co czekoladowej masy.

Potem dać do formy zwilżonej wodą i obsypanej cukrem albo wysmarowanej świeżą oliwą i wstawić w lód lub zimną wodę do zastudzenia. (formę przygotować przed sporządzeniem kremu). Podając do stołu wyrzucić z formy na półmisek, podać z biszkoptami lub makaronikami.

Krem kawowy.

Ćwierć kilo miążkiego cukru i sześć żółtek ubić razem na gęstą, białą masę.

Trzy deka żelatyny namoczonej poprzednio w zimnej wodzie, (namoczyć na dwie godziny przed przyrządzaniem kremu) wycisnąć lekko z wody i rozpuścić dokładnie w szklance gorącej, bardzo mocnej, czarnej kawy, następnie przecedzić przez sitko.

Ćwierć litry śmietanki zagotować i wrzącą zaparzyć żółtka utarte z cukrem. Śmietankę wlewać zwolna i równocześnie bez przerwy ubijać z żółtkami, trzymając na wolnym ogniu (uważać żeby nie zagotować). Gdy zgęstnieje odstawić, wlać kawę

z rozpuszczoną żelatyną, ubić razem doskonale i zostawić żeby przestygło.

Oddzielnie ubić na lodzie pół litry gęstej, kremowej śmietanki, a gdy dobrze ubita, złączyć ją z przestudzoną masą kawową, ubić razem, dać do formy zwilżonej wodą i obsypanej cukrem i postawić w zimnem miejscu do zupełnego zastudzenia.

Krem mrożony.

Pół litry gęstej, kremowej śmietanki ubijać na lodzie; gdy śmietanka na pół ubita, wsypywać zwolna ćwierć kilo mialkiego, przesianego przez sito cukru i ubijać razem. Trzy duże makaroniki pokrajać drobno. Trzy łyżki konfitur malinowych osączyć z soku.

Do blaszanej wysokiej puszkii włożyć na spód warstwę dobrze ubitego kremu, potem warstwę makaroników i konfitur, które przykryć znów warstwą kremu i tak postępować aż się puszka wypełni. Wtedy zamknąć lub przykryć puszkę szczelnie i włożyć w kubełek z lodem lub śniegiem. — Po trzech godzinach wyrzucić krem na półmisek.

Do kremu mogą być użyte rozmaite konfitury, byłe nie wiśnie. Konfitury należy osączyć z soku na dzień przed przyrządzaniem kremu; jeżeli krem przekłada się dużemi konfiturami, jak morele, rengłoty, w takim razie trzeba je drobno pokrajać. — Makaroniki mogą być zastąpione marengami.

Pączki.

Dziesięć żółtek i szesnaście deka mialkiego cukru ubić razem do białości. Oddzielnie utrzeć w misce na pianę, łyżkę sklawianego, zimnego masła. Do utartego masła wlać ubite żółtka i utrzeć razem bardzo dokładnie.

Ośm deka drożdży i ćwierć litry przesianej mąki rozczynić ćwierć litrą letniej śmietanki, postawić w cieple, a gdy rozczynione drożdże trochę podrosną, wlać je do utartych żółtek i wymieszać razem. Następnie wysypać litrę suchej, przesianej mąki, posolić trochę, dać łyżkę rumu, ćwierć laski tłuczonej, przesianej wanilii lub trochę tartej skórki cytrynowej, i miesić wszystko razem bardzo dokładnie. Gdy ciasto tak wymieszone, że od ręki lub łyżki zupełnie odstaje, zostawić je, żeby rosło, a gdy trochę wyrośnie (uważać, żeby nie przerosło) zaraz wyrabiać pączki. — Na stolnicy posypanej mąką rozciągnąć kawałek ciasta, wyrzynać szklanką zanurzoną w mące okrągłe placuszki, na które zaraz nakładać konfiturę, lub marmoladę, przykryć drugimi placuszkami, przycisnąć brzegi placuszków razem i znowu szklanką obrównać. (Konfitury użyte do pączków, muszą być suche t. j. osączone z syropu).

Wyrobite pączki układać na stolnicy nakrytej serwetą i oprószonej mąką, poczem zostawić je w cieple, żeby rosły.

Smażyć pączki wtedy, gdy dobrze wyrosną, t. j. gdy wielkość ich się podwoi.

W głębokim rondlu rozgrzać sklarowane masło lub świeży smalec z dodaniem kieliszka rumu (można smalec zmieszać pół na pół z masłem), a gdy tłuszcz jest tak gorący, że wrzucony kawałek ciasta natychmiast na wierzch wypłynie i zrumieni się, wtedy można pączki smażyć. Wrzucać po kilka pączków do gorącego tłuszczu uważnie, ażeby odwrócić tą stroną na wierzch, na której leżały pączki na stolnicy. Po włożeniu pączków zaraz przykryć rondel szczelnie przystającą pokrywą i smażyć pączki na niezbyt silnym ogniu przez dwie minuty, potem zdjąć pokrywę, a gdy się pączki zrumienią przewrócić widelcem na drugą stronę i znowu smażyć już bez nakrywania, (jest to konieczny warunek, żeby były obrączki. — Podczas smażenia utrzymywać trzeba mały ogień pod kuchnią ażeby tłuszcz się nie rumienił. Pączki muszą być smażone w gorącym tłuszczu ale na niezbyt silnym ogniu, tylko wtedy będą miały ładny, żółty kolor i białe obrączki. — Po usmażeniu kłaść pączki na sito wyłożone bibułą aby osiąkły z tłuszczu, po chwili ułożyć na półmisku i posypać miałkim cukrem z wanilią.

Chrust.

Przesiać na stolnicę pół litry mąki, wbić cztery żółtka, dać małą łyżkę masła, 2 łyżki cukru, pół kieliszka rumu i śmietany lub śmietanki tyle, żeby ciasto było średnio gęste. Po dokładnem wymieszeniu, ubijać

ciasto wałkiem przez kilka minut. Następnie rozwałkować ciasto bardzo cienko i pokrajać nożem w ukośne kawałki. Każdy kawałek ciasta rozciąć wzdłuż przez środek i przez to rozcięcie przewinąć. Zaraz po wyrobieniu smażyć chrust w gorącym smalcu, jeżeli ciasto tylko trochę przeschnie, chrust traci na smaku.

Tłuszcz musi być w obfitej ilości i odpowiednio gorący. Wrzucić na próbę kawałek ciasta, jeżeli szybko rośnie i rumieni się, wtedy można smażyć. — Przed rozgrzaniem wlać do tłuszczu kieliszek rumu lub spirytusu. — Smażyć chrust szybko w dobrze gorącym tłuszczu, gdy się zrumieni z jednej strony przewrócić widelcem, a gdy z obu stron rumiany wyjmować na sito pokryte bibułą, potem układać na półmisku i obficie posypać cukrem z wanilią.

Kazimiera Jarosławska.

Dział informacyjny.

Przepisy pocztowe.

Poczta listowa.

Adres listu powinien być dokładny, mianowicie zawierać imię, nazwisko i miejsce pobytu odbiorcy i ostatnią pocztę; listy zaś do miast większych, nazwę ulicy, numer domu, lub bliżej określony charakter (zatrudnienie) odbiorcy.

Listy „Poste restante“ zwykle, mogą być oznaczone tylko pojedynczemi literami lub liczbami, przy poleconych listach poste restante musi być imię i nazwisko adresata podane. Zaleca się na odwrotnej stronie listu poleconego „Poste restante“ podać imię, nazwisko i miejsce zamieszkania nadawcy. Listy poste restante zalegać mogą w urzędach pocztowych 1 miesiąc.

Listy zwykle. Opłata (frankowanie) skutecznia się nalepianiem marki na kopertę

po stronie adresu w prawym rogu u góry i wynosi w obrębie monarchii za listy zwykłe do 20 gramów 10 hal.; nad 20 do 250 gramów 20 hal. — Listy ważące powyżej 250 gramów, należy nadawać do przesłania pocztą wozową za listem przesyłkowym.

Za niefrankowane listy do 20 gramów 20 hal.; nad 20 do 250 gramów 30 hal.

Listy, tudzież wszystkie posyłki, nadawane do transportu pocztą listową, *można rekomendować* (polecać — nadawać za *recepisem* *). Należytość rekomendacyjną 25 h. uiszcza nadawca markami po stronie adresu.

Na listach rekomendowanych nie można podawać żadnej wartości.

Listy rekomendowane może nadawca nie tylko reklamować w urzędzie nadawczym, lecz i w każdym innym urzędzie pocztowym za opłatą 25 h. Jeżeli zaś był dołączony *recepis* zwrotny, natenczas reklamacja nie podlega żadnej opłacie. Jeżeli list zaginął, nadawca ma prawo żądać wynagrodzenia 50 K., gdy list był adresowany do miejscowości, w obrębie państwa austriackiego położonej; zaś 43 K. w obrocie z Niemcami. Listy rekomendowane, wysyłane w kraju, i do Niemiec można reklamować w przeciągu 6 miesięcy; na listy przesyłane za granicę i do

*) Zamiast *recepisów* nadawczych, można używać pocztowych książek nadawczych, jako dogodniejszych dla stron często wysyłających przekazy lub pakiety. Egzemplarz książki nadawczej 4-to 60 hal., 8-vo 40 hal.

Węgier służy prawo reklamowania rok cały od dnia nadania listu. Po upływie zakreślonego terminu nadawca nie ma prawa żądać wynagrodzenia, chociażby list zaginął.

Za recepis zwrotny opłaca nadawca 25 hal.

Listy z zawiadomieniem o nadejściu. Od 1/5 1906 zaprowadziło Ministerstwo handlu nowość, że przy listach poleconych za opłatą osobną w kwocie 25 h., otrzymuje nadawca wprost zawiadomienie urzędowe, że list przyszedł na miejsce przeznaczenia. Listy takie są nadto imiennie, a nie sumarycznie w zapiskach pocztowych notowane.

Karta korespondencyjna kosztuje do wszystkich miejsc austriacko-węgierskiej monarchii i do Niemiec 5 h.

Listy kartkowe miejscowe i zamiejscowe 11 h.

Karty korespondencyjne z odpowiedzią zapłaconą po 10 h. mogą być nietylko w monarchii austriackiej i do Niemiec, ale także i do innych krajów posyłane, lecz wówczas trzeba dolepić markami odpowiednią należność lub też użyć karty z odpowiedzią dla obrotu zagranicznego za 20 hal.

Karty korespondencyjne można tak samo jak listy rekomendować i przesyłać „per express“. Należność rekomendacyjna taka sama jak od listów. Można także używać kart korespondencyjnych własnego wyrobu, jednakże muszą być tej samej wielkości i na takiej samej grubości papierze jak urzędowe

i muszą mieć napis w języku niemieckim: *Correspondenzkarte*», lub równoznaczny napis w języku krajowym, jeżeli są przeznaczone dla zagranicy; w kraju można używać kart korespondencyjnych bez żadnego napisu. — Kolor tych kart może być dowolny.

Karty dla urzędów sprzedają się po 8 hal. za 25 sztuk, z odpowiedzią 16 hal. za 25 sztuk.

Listy kartkowe 11 halerzy.

Reklamacya każdej przesyłki za okazaniem recepty nadawczego kosztuje 25 h. Reklamacyę zarządza poczta bezpłatnie wtedy, gdy nadawcy nie doręczono recepty zwrotnego. Termin reklamacyjny „jak dla zwykłych listów poleconych“.

Posyłkę można przyjąć lub nie, jednak nieprzyjęcie należy na adresie uwidocznic. — Posyłki urzędowe muszą być przyjęte.

Listy ekspresowe zwykłe i polecane; nadawca opłaca tylko 30 hal.; adresat mieszkający po za okręgiem doręczeń urzędu oddawczego dopłaca resztę według taryfy, która w obrębie Austro-Węgier wynosi 1 K za $7\frac{1}{2}$ km.

Przekazy. Przesyłanie kwot pieniężnych w wewnętrznym obrocie, jak również do Węgier, krajów okupowanych i Montenegro uskutecznia się w walucie koronowej na urzędownie sporządzonych blankietach (przekazach w cenie po 3 hal.) do innych zagranicznych Państw można również przysyłać kwoty pieniężne za pomocą przekazów zagranicznych w walucie jednak tego kraju dokąd przekaz jest adresowanym.

Kupiony zatem przekaz musi partya wypełnić dokładnie według druku na przekazie będącego — nalepić markę odpowiednio do wysokości kwoty a to: do 20 k. 10 h., do 100 k. 20 h., do 300 k. 40 h., do 600 k. 60 h., do 1000 k. 1 k. i tak wykończony przekaz oddać przy okienku nadawczem.

Kwota najwyższa w wewnętrznym obrocie może być jednym przekazem do 1000 k. wysłaną — i to również może być przekaz wysłany jako *Expres* za nalepieniem marki 30 h. może być nadany za potwierdzeniem odbioru przez naklejenie marki 25 h. lub może być także wysłany telegraficznie za uiszczeniem prócz należitości przekazowych i należitości telegraficznej. — Do jakich Urzędów pocztowych w Państwie austriackiem lub zagranicznych i do jakiej wysokości dowiedzieć się można w każdym urzędzie pocztowym.

Za dostawienie nadeszłych pieniędzy przekazowych do domu płaci adresat należitość doręczalną: do 10 k. 3 hal., nad 10 k. 5 hal.

Termin do wniesienia reklamacyi z powodu mylnego doręczenia przekazu w wewnętrznym obrocie jest czas do 6 miesięcy od dnia nadania przekazu. Zaś co do zaginięcia w przeciągu 1 roku — po upływie tego czasu traci nadawca prawo żądać zwrotu nie lub mylnie wypłaconych pieniędzy.

Poczta wozowa.

Listy z pieniędzmi powinny być zaopatrzone w kopercie trwałej pięcioma pieczęciami, w urzędowej zaś kopercie dwiema, lub też, jeżeli wartość przenosi 1000 K. a waga 250 gramów, przynieść je można na pocztę, ale nie zapieczętowane, aby urzędnik mógł sprawdzić kwotę znajdującą się w nich, wtenczas jednak portoryum musi być zaraz uiszczone i wynosi więcej niż zwykajne. Koperty nie mogą być kratkowane i nie powinny być na nich żadne podkreślenia — Banknoty wybierać trzeba jak największe do wypełnienia przesłanej kwoty, a drobne tylko do uzupełnienia dodawać można, nie przekraczając ilości 2 K.

Gotówkę brzęczącą posyłając, należy obwinąć w papier i przypieczętować wewnątrz koperty, aby się nie poruszała.

Listy pieniężne zagraniczne mogą być wysyłane tylko w kopertach z napisem »*Lettre de valeur*» i na miejscu nadania opłacone. Listy »*Lettre de valeur*» są dozwolone do wszystkich krajów europejskich, prócz do Anglii, dokąd listów pieniężnych wcale wysyłać nie wolno i do Niemiec, Grecyi i Czarnogóry, dokąd wysyła się pieniądze w zwykłych kopertach. Opłata listów »*Lettre de valeur*» zależną jest od ich ciężaru i ilości sumy pieniężnej, t. j. wynosi za każde 15 gr. 25 h., a za każde 300 frk. do Włoch, Rumunii, Rosyi, Szwajcaryi i Serbii po 10 h., do Egiptu i Turcyi 20 h., do Bel-

gii, Bułgarii, Danii, Francji, Luxemburgu, Zulu 36 h., do Norwegii, Portugalii, Szwecji 25 h. Do tych opłat wlicza się jeszcze opłatę rekomendacyjną, wynoszącą 25 h.

15. Posyłki pocztowe, jakoto: pakiety, pudła, skrzynki, kosze itd. należy dobrze opakować i osznurować, a podając wartość posyłki, opieczętować. — W razie zatrącenia posyłki, Zakład pocztowy zwraca kwotę, podaną na adresie i liście frachtowym jako wartość, za zatrącone zaś posyłki bez podanej wartości, do wagi 3 kg. najwyżej 15 K., do wagi od 3 do 5 kg. powyżej 25 K. a za każdy dalszy kg. 5 K. Odszkodowanie za uszkodzone posyłki wypłaca Zakład pocztowy tylko w takim razie, jeśli uszkodzenie powstało pomimo należytego opakowania.

Do każdej posyłki pocztowej, tudzież do każdego listu pieniężnego zwyż 250 gramów, dołączyć należy adres przesyłkowy po 12 h., a do posyłek do Niemiec i za granicę oprócz tego 2 lub 3 deklaracje cłowe i 1 deklarację statystyczną. Adres i deklaracje za granicę pisać łacińskimi literami. — Za jednym adresem przesyłkowym można nadawać 3 pakiety do jednego i tego samego adresata. — Nie wolno jednak w jednym adresie przesyłkowym łączyć przesyłek poniżej 100 K. wartości ponad 100 K. —

16. Opakowanie przesyłek powinno być mocne i pewne. Przedmioty mniejszej wartości, którym przyciśnięcie nie szkodzi i ani tłuszczu, ani wilgoci ze siebie nie wydzielają, mogą być zawinięte w mocny i gruby papier i obwiązane sznurkiem. Przed-

mioty większej wartości, a szczególnie takie, które mogą być uszkodzone przez wilgoć, tarcie lub przyciśnięcie (n. p. jedwabie), winny być zapakowane w ceratę, pudełka kartonowe lub skrzyneczki stosownie do wartości i odległości, jaką mają przebyć. Dziczyznę, jeżeli już nie krwawi, można pojedynczo posyłać (n. p. jedna sarna, zając) także bez opakowania. Flaszki z płynami należy opakować w skrzynkach. Beczutki z płynami powinny być mocne i dobrze obite obręczkami. Owoce można także posyłać w mocnych koszykach. Pieczętki na przesyłkach winny być dokładnie odbite i tak umieszczone aby bez popsucia pieczętki wewnątrz dostać się nie było można. Skrzynki zabite gwoździami, kufry zamknięte, jeżeli wartość nie jest podana, mogą być bez pieczętowania nadane.

Adres na przesyłce jakoteż na liście pocztowym winien być dokładny. Przesyłek, adresowanych literami lub cyframi wysyłać nie można. Zawartość i wartość, jeżeli ją nadawca chce podać, winna być na adresie i liście frachtowym uwidoczniiona w walucie austriackiej.

Jeżeli przesyłka zawiera pieniądze papierowe, banknoty lub monetę brzęczącą, ma być na adresie rzeczywista wartość podaną tak w ogólnej sumie, jakoteż pojedyncze sorty pieniędzy, n. p. wartość 5.540 K. 5 h., t. j. $\frac{1}{1000}$ $\frac{4}{100}$ $\frac{5}{10}$ i 5 h. Przy posyłce papierów wartościowych, n. p. obligacyj, ma być wymieniona na adresie ilość sztuk i wartość tychże. Jeżeli przesyłka zawiera pienią-

dze obce, n. p. ruble, to musi być wyszczególniony rodzaj i ilość tychże, a wartość ogólna podana w monecie austriackiej. Jeżeli przesyłka zawiera oprócz podanych jeszcze inne pieniądze, poczta za nie nie bierze odpowiedzialności.

Posyłki za pobraniem należitości w obrębie monarchii do 1000 K. z dołączeniem listu zaliczkowego z przekazem na powiątek (list na silnym papierze po 12 h. za sztukę) przyjmują i wydają wszystkie urzędy pocztowe. — Oprócz opłaty przewozowej, uiszcza się jeszcze prowizję zaliczkową, a mianowicie: za każde 4 K. 2 h., najmniej jednak 12 h. Przesyłki wartościowe do wagi $2\frac{1}{2}$ klg. i wartości do 200 K. mogą być przez umyślnego pośłańca (*per Express*) nadawane za opłatą 50 h. Za doręczenie lub awizowanie opłaca adresat, a w razie odmowy tegoż, nadawca kwotę 1 K. za każde $7\frac{1}{2}$ klm. od czego jednak potrąca się zapłaconą przy nadaniu kwotę 50 h.

Przesyłki zwykłe, jakoteż za pobraniem muszą być najdalej w ciągu 7 dni od czasu doręczenia awiza przez adresata podjęte: przesłki *poste restante* bez zaliczki w ciągu 30 dni; przesyłki z żyjącymi zwierzętami, adresowane „*poste restante*“ w ciągu 48 godzin.

Należytości stempłowe.

Skala I. na weksle i asygnaty pieniężne			Skala II. na kwity i doku- menta			Skala III. na dokumenta prawne		
po- wyżej Kor.	do Kor.	nale- żytość Kor.	po- wy- żej Kor.	do K.	nal. K. h.	po- wy- żej Kor.	do K.	nal. K. h.
	150	—·10	40	40	—·14	20	2	—·14
150	300	—·20	80	80	—·26	40	40	—·26
300	600	—·40	120	120	—·38	60	60	—·38
600	900	—·60	200	200	—·64	100	100	—·64
900	1.200	—·80	400	400	1·26	200	200	1·26
1.200	1.500	1·00	600	600	1·88	300	300	1·88
1.500	1.800	1·20	800	800	2·50	400	400	2·50
1.800	2.100	1·40	1.600	1.600	5.—	800	800	5.—
2.100	2.400	1·60	2.400	2.400	7·50	1.200	1.200	7·50
2.400	2.700	1·80	3.200	3.200	10.—	1.600	1.600	10.—
2.700	3.000	2.—	4.000	4.000	12·50	2.000	2.000	12·50
3.000	6.000	4.—	4.800	4.800	15.—	2.400	2.400	15.—
6.000	9.000	6.—	6.400	6.400	20.—	3.200	3.200	20.—
9.000	12.000	8.—	8.000	8.000	25.—	4.000	4.000	25.—
12.000	15.000	10.—	9.600	9.600	30.—	4.800	4.800	30.—
15.000	18.000	12.—	11.200	11.200	35.—	5.600	5.600	35.—
18.000	21.000	14.—	12.800	12.800	40.—	6.400	6.400	40.—
21.000	24.000	16.—	14.400	14.400	45.—	7.200	7.200	45.—
24.000	27.000	18.—		16.000	50.—		8.000	50.—
27.000	30.000	22.—						
30.000	33.000	22.—						

Od każdych dal-
szych 3000 K. opła-
ca się o 2 Kor. wię-
cej przyczem reszcie
nie wynoszącą 3.000
Koron, za pełne 3000
Kor. liczyć należy.

Nad 16.000 K. od ka-
żdych dalszych 800
koron opłaca się o 2
koron 50 hal. więcej
przyczem resztę, nie
wynoszącą 800 K. za
pełne 800 K. uważać
należy.

Nad 8000 K. od ka-
żdych dalszych 400
Koron opłaca się o 2
Kor. 50 hal. więcej
przyczem resztę, nie
wynoszącą 400 K. za
pełne 400 Kor. uwa-
żać należy.

Taryfa fiaków i dorożek

Za jazdę z lekkim pakunkiem:

z miasta do dworca głównego lub
odwrotnie

w dzień

w nocy

Z miasta do dworca Podzamcze lub
odwrotnie

w dzień

w nocy

Za większy pakunek umieszczony na
siodle dopłaca się

Za jazdę pojedynczą bez zatrzymywania
się i powrotu,

w dzień

w nocy

Jazdy za wynagrodzeniem czasu:

za pierwszych 30 minut

w dzień

w nocy

za każde następne 15 m.

w dzień

w nocy

Za jazdę spacerową za pierwszych 30
minut

w dzień

w nocy

za każde następne 15 m.

w dzień

w nocy

Jazdy: na Wysoki Zamek, do ogrodu
Kisielki, do Pohulanki, na Zofiówkę, do
Żelaznej wody, na Wulkę, do wojsko-
wej pływalni, na Bajki, do cmentarzy
i dworca czerniowieckiego

w dzień

w nocy

Do rogatek: Janowskiej, Łyczakowskiej,
Stryjskiej, Wuleckiej, Zielonej; do toru
wyścigowego, Cetnerówki Krasuczyna,
i Snopkowa

w dzień

w nocy

Na plac powystawowy

Fiaker dwukonny	Dorożka	
	2-konna	1-konna
K. h.	K. h.	K. h.
2 20	1 40	1 —
2 40	1 60	1 20
1 80	1 —	80
2 —	1 20	90
40	40	40
1 —	60	50
1 10	70	60
1 40	1 —	80
1 80	1 20	1 —
60	40	30
70	50	40
1 70	1 40	1 —
1 90	1 60	1 10
70	50	40
80	60	50
1 60	1 —	80
1 70	1 20	1 —
1 80	1 20	1 —
2 —	1 40	1 20
2 —	1 20	1 —

Krawcowe we Lwowie

- „Aleksandra“ Sakramentek 10 a
 Baczyńska K., Piekarska 23.
 Bartelini W., Wałowa 2.
 Bartelini K. Wałowa 5.
 Bętkowska-Huget M., Pańska 13.
 Biernacka K., Cłowa 5.
 Bourdon M., Kamienna 3.
 Bojarska W., Małeckiego 4.
 Broniewska M., Akademicka 18.
 Burek W., Mickiewicza 22.
 Chomicka M., Teatyńska 5.
 Cwenarska M., Chorążczyzna 10.
 Czerkaska R., Akademicka 14.
 Czerniówna M., Chorążczyzna 15.
 Dormoga J., Sykstuska 17.
 Dąbrowska J., pl. Halicki 14.
 Dudzińska T., Zielona 18.
 Fedorowicz J., Kochanowskiego 1 b.
 „Felicja“, Pańska 18.
 „Fenix“, Zielona 9.
 Gabryel J. pl. Smolki 3.
 Gajewska Fr., Łyczakowska 15.
 „Helena“, Ormiańska 28.
 „Jawiga“, Piekarska 10.
 Jarosz L., Kochanowskiego 3 a.
 Jaworska K., Grodecka 63.
 Jerzabek M., Dominikańska 4.
 „Katarzyna“, Cłowa 14.
 Kłosiewicz A., Chorążczyzna 15.
 Kokonowska K., Kopernika 6.

- Koszycka W., Mochneckiego 4.
 Kozłowska M., Asnyka 7.
 Łosińska J., Batorego 28.
 Mądrzejowska L., Fredry 2.
 „Marya Helena“, 3 Maja 21.
 Matysiewicz M., Sobieskiego 28.
 Mazowiecka A., Piekarska 12.
 Migg K., Skarkowska 37.
 Mikosińska J., Wałowa 11.
 Nowicka F., Łyczakowska 39.
 Onyszkiewicz M., Batorego 20.
 Onyszkiewicz J., Chorążczyzna 5.
 Penarek A., Sobieskiego 43.
 Połotnicka I., Krakowska 7.
 Ponurska E., Rynek 9.
 Radecka M., Zimorowicza 10.
 Roszkiewicz A., Brygicka 9.
 Saganowska S. Sakramentek 3.
 Senarska C., Rynek 4.
 Sławińska S., Batorego 24.
 Soleska M., Akademicka 10.
 Sołtys P., Piekarska 34.
 Stein A., Staszica 8.
 Strzelecka A., Kopernika 22.
 Szatkowska A., Jadwigi 4.
 Tralkówna A., pl. Maryacki 10.
 Umańska R., Pańska 17.
 Walentyna Zofia, Asnyka 10.
 „Walentyna“, Chorążczyzna 11.
 „Wanda“ pl. Akademicki 4.
 Węgrowska J., Wałowa 23.
 Weker Emilia, Kopernika 8.
 Wercheracka K., Dominikańska 7.
 Wolańska M., Jagiellońska 7.

Więcek J., Pańska 9.
 Zagórska R., Miłkowskiego 1.
 Zgórkiewicz L., Kraszewskiego 9.

Krawcy damscy we Lwowie

Dubowski Wład., Mikołaja 3.
 Gabriel J., pl. Smolki 3.
 Gondagowski J., Halicka 10.
 Góralski Ferdynand, Pańska 11.
 Szczepański Tob., Ormiańska 14.
 Szwarc Wład. Kopernika 17.
 Turecki Antoni, Sienkiewicza 9.
 Woyczyński Mieczysław, Kopernika 30.

Modniarki we Lwowie

Baternay S., Akademicka 8.
 Cudzewicz Bonisława, Kochanowskiego 4.
 Dittrich Teresa, Akademicka 11.
 Drojowska Eugenia, Chorążczyzna 5.
 „Emilia“ Rynek 41.
 Felczerowska Paulina, Rynek 29.
 Glińska Antonina, Chorążczyzna 13.
 Harasińska Stanisława, pl. Akademicki 22.
 Hunkiszewska Albina, pl. Akademicki 20.
 „Iris“, Sienkiewicza 3.
 „Kalina“, pl. Akademicki 3.
 Karpińska Wanda, pl. Kapitulny 8.
 Kawecka J., Rynek 40.
 Kopystyńska Franciszka, Kopernika 28.
 Kulińska Michalina, Sykstuska 64.
 „Marya“, pl. Solarni 12.

Mistyńska Klementyna, Teatralna 7.
Mitraszewska S., Piekarska 9.
Morecka Zofia, Kościuszki 10.
Musakowska Aniela, Wałowa 10.
Padowska Zofia, Mikołaja 5.
Padowska B., Gródecka 56.
Rawska Leokadya Skarbkowska 15.
Spożarska Ludmila, Akademicka 26.
Szałkiewicz A., pl. Maryacki 10.
Szymańska F., Rynek 6.
Topolnicka M., Akademicka 3.
Wasilewska Honorata, Sienkiewicza 5.
Żołyńska Stanisława, Chorążczyzna 11.

Rok założenia 1871

Pracownia ubrań damskich

FERDYNANDA
GÓRALSKIEGO

we Lwowie

ul. Pańska l. 11. parter.

Ma zaszczyt zawiadomić szanowną P. T. Publiczność że w swej pracowni wykonuje ubrania t. j. kostiumy, suknie wizytowe, weselne, kompletne amazonki fasonem angielskim, i do siodła męskiego, zarzutki surduciki, rotundy, płaszcze, wierzchnia futra, wraz z podszyciem futrem, oraz wszystkie wyżej wymienione ubrania przyjmuje na zamówienia z własnego materiału, po umiarkowanych cenach.

Za nadesłaniem dogodnego stanika, długości spodnicy i objętości w biodrach wystarcza by wykonać ubranie jakiegokolwiek fasonu.

udziela także

NAUKĘ KROJU i SZYCIA

z zastosowaniem najpraktyczniejszej metody zdobytej długoletnią praktyką w zawodzie krawiectwa damskiego. Wszelkiego rodzaju kroje dla dorosłych i dla dzieci.

Udzielam także formy rozmaitych ubrań damskich, przyjmuję również przekrawywanie całkowitych sukien za umiarkowaną cenę.

Wykaz ulic i placów miasta Łwowa z oznaczeniem części Łwowa.

M. znaczy Śródmieście. I. Halickie; II. Krakowskie;
III. Żółkiewskie; IV. Łyczaków.

Adama Asnyka, I. pomiędzy ulicami Pańską
i Klonowicza.

Adamowa, III. z ul. Żółkiewskiej do Ga-
bryelówki.

Akademicka I. z pl. Maryackiego do placu
Akademickiego.

Akademicki pl., I. u wylotu ul. Akademickiej,
Fredry i św. Mikołaja.

Alembeków, III. łączy ul. Szpitalną z ulicą
Kotlarską.

Anczewskich, I. przecznica między ul. Sa-
downicką a Polną.

Anny św. II., łączy ul. Kazimierzowską z ul.
Jachowicza.

Antoniego św. IV., łączy ul. Łyczakowską
z ul. Kurkową.

Arciszewskiego, III., łączy ul. Weteranów z ul.
Inwalidów.

Arsenalska, M., z ul. Podwale do pl. Domi-
nikańskiego.

Badenich, II., łączy ul. Matejki z ul. Ujejskiego.

Na Bajkach, II., łączy ul. Sadown. z Krzyżową.

Balonowa, III., z ul. Żółkiewskiej do Zamar-
stynowskiej.

Barska, II. łączy ul. Gródecką z Krótką.

Batorego Stefana, I., od pl. Halickiego do
ul. Pańskiej.

Beisera Mojżesza, III., między ulicą Rybią
a Czackiego.

Bema Józefa, II. z ul. Gródeckiej do Janowskiej.

Bema pl., II. przy ul. Bema.

Benedyktyńska, III., od pl. Strzeleckiego do pl. Benedyktyńskiego.

Benedyktyński pl. III., u wylotu ul. Benedyktyńskiej, Czackiego i Szkarpowej.

Berka Joselowicza, III. z ul. Słonecznej do Źródlanej.

Bernardyńska, M., od pl. Strzeleckiego do pl. Bernardyńskiego.

Bernardyński pl. M. przed kościołem OO. Bernardynów.

Bernsteina Marka, III. od ul. Kazimierzowskiej do Rappaporta.

Bielowsko folwark, I., za rogatką przy drodze Sichowskiej.

Bielowskiego Aug., I., od ul. Chorążczyzny ku Krętej.

Bilińskich, I., łączy u.. Gródecką z Polną.

Blacharska, M., łączy ul. Boimów z Ormiańską.

Na Błonie, II. z ul. Gródeckiej na Janowską.

Błonie Janowskie, II., za dworcem kolei państw. ku Biłohorszczy.

Błotna, II.

Borkowskich Dunin, II.. między Polną a 29. Listopada.

Boczkowskiego Kaspra, II., od ul. Gródeckiej ku ul. Kordeckiego.

Boczna, II., z ul. Brajerowskiej ku Krasickich.

Bodnarówka folwark, I. za rogatką Stryjską.

Bogdanówka, II. osada za rogatką gródecką.

Bogusławskiego, I. z ul. Łazarza do ul. Pełczyńskiej.

- Boimów, M. łączy ul. Teatralną z ul. Za zbrojownią.
- Bożnicza, III. z ul. Żółkiewskiej do Targowicy zbożowej.
- Brajerowska, II. łączy ul. Kazimierzowską z ul. Mickiewicza.
- Pod Bramką, III. z ul. Żółkiewskiej do Smerkowej.
- Cebulna, III. z pl. Krakowskiego do ul. Bożniczej.
- Cesarski lasek, IV. na wzgórzach Zniesienia przy ul. Piaskowej i Leśnej.
- Cetnerówka, IV. folwark za cmentarzem Łyczakowskim.
- Cetnerowska, IV. z ul. Łyczakowskiej do Cetnerówki.
- Chodkiewicza, II. łączy ul. Krzyżową z ul. Nabelaka.
- Chodorowskiego Jana, I. od ul. Wronowskich do ul. św. Łazarza.
- Chorażczynna, I. od ul. Krzywej do ulicy Ossolińskich.
- Chrzanowskiej Zofii, II. łączy ul. Leona Sapiehy z ul. Kopernika.
- Cicha, I. z pl. Wacława Dąbrowskiego ku ul. Ossolińskich.
- Cłowa, IV. między ul. Czarnieckiego a Piekarską.
- Cłowy plac, IV. przy ul. Czarnieckiego.
- Cytadeli, I. z ul. Ossolińskich ku cytadeli.
- Czackiego Tad., III. z pl. Benedyktyńskiego do Star. Rynku.
- Czarna, III. od Starozakonnej do pl. św. Teodora.

- Czarnieckiego Stefana, M. l. IV. od pl. Bernardyńskiego ku ul. Teatyńskiej.
- Dąbrowskiego Henr., l. łączy ul. Stryjską z ul. Pułaskiego.
- Dąbrowskiego Wacława plac, l, przy ul. Chorażczyzny.
- Pod Dębem, III. łączy ul. Słoneczną z Źródlaną.
- Dekerta, II. od ul. Kościopalni ku ul. Bema.
- Długosza, l. z ul. św. Mikołaja do Supińskiego.
- Dominikańska, M. z Rynku do pl. Dominikańskiego.
- Dominikański pl. M. przed kościołem OO. Dominikanów.
- Domsa, II. między ul. św. Teresy a Szeptyckich.
- Ducha św. pl., M. przed odwachem głównym między ulicą Teatralną a Hetmańską.
- Dwernickiego Józefa, l. od ul. św. Zofii do ul. Snopkowskiej.
- Działyńskich, II. łączy ul. Gródecką z ulicą Szeptyckich.
- Dzieduszyckich, M. od ul. Teatralnej do ul. Hetmańskiej obok Muzeum przemysł.
- Franciszkańska, IV. od ul. Łyczakowskiej ku Kurkowej.
- Fredry, l. od ul. Batorego do pl. Akademickiego.
- Frydrychów, l. łączy ul. Lelewela z Kaleczą.
- Furmańska, II. od ul. Karola Ludwika do Kazimierzowskiej.
- Na Gabryelówce, III. z ul. św. Marcina do Adamowej.
- Gazowa, II. od ul. Słonecznej do Zakładu

gazowego.

Gęsia, II od ul. Kazimierzowskiej do pl. Rzeźni.

Gipsowa, II. między ul. Sadownicką a Błotną.

Gliniańska, IV. między ul. Hoffmana a Głowińskiego (przecz.),

Głęboka, II. do ul. Leona Sapiehy do ul. Na Bajkach.

Głowackiego Bart., II. między ul. Grodecką a Dekerta.

Głowińskiego Sam., IV. między ul. Łyczakowską a Piekarską od Szpitala.

Gołębia, I. od ul., Mochneckiego do Kaleczej

Gołąba Andrzeja, IV. od ul. Hoffmana do Głowińskiego (przeczn.).

Gołuchowskich pl., M. u wylotu Wałów Hetmańskich.

Gosiewskiego, IV. między ul. Sakramentek a Kochanowskiego

Gródecka, II. od ul. Kazimierzowskiej do rogatki gródeckiej.

Grodzickich, M. z Rynku do pl. Strzeleckiego.

Grosweiera, I. łączy ul. Krzyżową z ulicą Nabelaka.

Grottgera Artura, IV. łączy ul. Łyczakowską z ul. Franciszkańską.

Gwardyi narodowej, pl. IV. przed kościołem OO. Franciszkanów.

Halicka, M. od Rynku do pl. Halickiego.

Halicki pl., M. między ul. Halicką, Wałową Batorego, pl. Bernardyńskim i Maryac.

Hausmana pasaż, II. przechód publiczny z ul. Trzeciego Maja na Karola Ludwika i Sykstuską.

Hausnera IV. między ul. Łyczakowska a Pi jarów.

Heninga, IV. od ul. Łyczakowskiej od domu
Nr. 69 (boczna).

Herburtów, I. od ul. Kadeckiej na gruntach
dr. Dylewskiego.

Hetmańska, M. od pl. Maryackiego wzdłuż
Wałów do placu Gołuchowskich.

Hoffmana Opata, IV. łączy Łyczakowską
z Piekarską.

Inwalidów, III. między ulicą Kleparowską
a Źródlaną.

Issakowicza, I. łączy ul. Krzyżową z drogą
Wulecką.

Jabłonowskich, I. od ulicy Zielonej do ulicy
Stryjskiej.

Jachowicza, II. między ulicą Bernsteina a
Kleparowską.

Jacka św., I. od ul. Jabłonowskiej do Zielonej.

Jadwigi król., II. łączy ul. Gródecką z ul.
Kordeckiego.

Jagiellońska, II. od ul. Karola Ludwika do
pl. Smolki.

Jałowiec, przedmieście za roгатką Łyczakowską.

Jana św., III. od Starego Rynku do ul. Lwiej.

Janowska, II. od ul. Kazimierzowskiej do
rogatki Janowskiej.

Józefata św., II. z ul. Gródeckiej do ul. Sze-
ptyckich.

Józefa św., IV. łączy ul. Słodową z ul. Kur-
kową.

Jura św. pl., II. przed cerkwią św. Jura.

Justglacówka (folwark), I. za roгатką stryjską.

Kadecka, I. łączy ul. Pełczyńską z ul. Stryjską.

Kalecza I., od ul. Zimorowicza do Głębokiej

Kamienna, I. między ul. Batorego a Pańską.

- Kamińskiego, M. między ul. Krakowską a ul. Teatralną.
- Kampiana, I. łączy ul. Zieloną z ul. Teatralną.
- Kąpielna, III. z ul. Żółkiewskiej do Zakładu Kisielki.
- Kapitulny pl., M. między Rynkiem, ul. Halicką i ul. Teatralną.
- Karaicka, III. od ul. Żółkiewskiej ku Podzam.
- Karmelicka, IV. od ul. Czarneckiego do ul. Franciszkańskiej.
- Karna, II. od ul. Kazimierzowskiej do Szpitalnej.
- Karola Ludwika, II. od pl. Maryackiego do pl. Gołuchowskiego.
- Karpińskiego, II. łączy pl. Jura z ul. Leona Sapiehy.
- Kastelówka, I. między ul. Krzyżową, Lenartowicza i drogą Wulecką.
- Kazimierzowska, II. od pl. Gołuchowskich do ul. Krasickich.
- Kilińskiego, M. łączy ul. Teatralną z Hetmańską.
- Kingi św., III. przed szkołą św. Marcina.
- Klasztorna, III. z ul. Teatyńskiej na Górę Franciszka Józefa.
- Kleinowska, II. między ul. Sykstuską a ul. Kraszewskiego.
- Kleparowska, II., od ul. Janowskiej do granicy miasta.
- Klonowicza, IV. między ul. Kochanowskiego a Piekarską.
- Kochanowskiego, I. IV. od ul. Pańskiej do ul. Pohulanki.
- Kohnowska, III. z ul. Benedyktyńskiej do pl. Strzeleckiego.

Kołątają, II. z pl. Smolki do ul. Kazimierz.
Kopalna, IV. z ul. Łyczakowskiej do łomów
kamieni.

Kopernika, I. II. od ul. Karola Ludwika do
drogi wuleckiej.

Na Kopiec, IV. z ul. Teatyńskiej na Kopiec.

Koralnicka, I. z pl. Akademickiego do ul.
Zimorowicza.

Kordeckiego, II. łączy pl. Bema z ulicą na
Błonie.

Korniaków, M. między ulicą Krakowską
a Teatralną.

Kortumówka, II. folwark gdzie się mieści
strzelnica wojskowa, wejście od ul.
Kleparowskiej.

Korzeniowskiego, III. z ul. Alembeków do
ul. Berka.

Kościelna, III. i M. z pl. Krakowskiego na
pl. Strzelecki.

Kościuszki, II. z pl. Smolki do ul. Sykstus.

Kotlarska, II. łączy ul. Szpitalną z ul. Berka.

Krakowska. M. z Rynku do pl. Krakowsk.

Krakowski pl., M. i III. między ul. Krako-
wską, Żółkiewską, Teatralną i placem
Gołuchowskich.

Krasickich, II. łączy ul. Kazimierzowską z ul.
Mickiewicza.

Krasuczyn folw. I. przystęp z ul. Snopko-
wskiej.

Kraszewskiego, II. łączy ul. Słowackiego z ul.
Kleinowską.

Krawiecka, M. między ul. Sobieskiego a ul.
Wałową.

Krótką, II. z ul. Gródeckiej do ul. Na Błonie.

- Krupiarska, IV. od ul. Łyczakowskiej ku Krzywczynom.
- Krzywa, I. łączy pl. Halicki z ul. Chorążczyzny.
- Krzywczyka, IV. od ul. Łyczakowskiej ku Krzywczynom.
- Krzyżowa, I. od ul. Leona Sapiehy ku Kulparkowi
- Kubasiewicza, II. z ul. Gródeckiej do ulicy Szeptyckich.
- Kulparkowska (droga) II. od roгатki Gródeckiej do Kulparkowa.
- Kurkowa, IV. łączy ul. Czarneckiego z ul. Leśną.
- Lelewela. I. z pl. Akademickiego do ulicy Gołębiej.
- Lenartowicza. II. łączy ul. Kopernika z ul. Krzyżową.
- Leśna, IV. z ul. Słodowej ku Zniesieniu.
- Leszczyńskiego, Króla, II. łączy ul. Krótką z ul. Świętokrzyską.
- Lindego, I. z ul. Kopernika do ul. Sienkiewicza.
- Listopada 29-go I. łączy ul. Na Bajkach z ul. Błotną.
- Lubieńska (droga), II. za roгатką Gródecką.
- Lwia, III. ze Starego Rynku do ul. Sieniawskiej.
- Łackiego, Eliasza, II. łączy ul. Leona Sapiehy z ul. Chrzanowskiej.
- Łamana, III. z pl. Rzeźni do ul. Łaziennej.
- Łazarza św.. I. z ul. Kopernika do Cytadeli.
- Łazienna, III. z pl. Rzeźni do ul. Bożniczej.
- Łokietka, I. na gruntach R. Schramowej i E. Mochnackiego.

- Łukasińskiego Waleryana, M. z ul. Teatralnej do ul. Hetmańskiej.
- Łukiewicza (droga), I. łączy ul. Dwernickiego z ul. św. Zofii.
- Łyczakowska, IV. od ul. Czarneckiego do rogatki.
- Machabeuszów, III. łączy ul. Owocową z ul. Bożniczą.
- Maja Trzeciego, II. z ul. Jagiellońskiej do ul. Słowackiego.
- Mączna, IV. z ul. Łyczakowskiej ku kamieniołomom.
- Majerówka folw., IV. za rogatką łyczakowską.
- Małeckiego Antoniego, I. z ul. Zimorowicza ku ul. Lelewela.
- Marcina św., III. z ul. Żółkiewskiej do granicy Zamarstynowa.
- Marka św., łączy ul. Długosza z ul. Zyblikiewicza.
- Marszałkowska, II. łączy ul. Słowackiego ul. Trzeciego Maja z ul. Mickiewicza.
- Maryacki plac, M. i I. między ul. Akademicką, Kopernika, Karola Ludwika, Hetmańską, Teatralną i pl. Halickim.
- Maryi Magdaleny, I. między ul. Krzyżową a ul. Nabelaka.
- Maryi Śnieżnej pl., III. między ul. Rybią Beisera. Śnieżną i Kościelną.
- Matejki, II. łączy ul. Mickiewicza z ul. Klei-nowską.
- Mazurówka, IV. od ul. Cetnarowskiej ku folw. Cetnarówka.
- Mejzelsa, II. między ul. Szpitalną a ul. Kleparowską.

- Michała św., II. z ul. Kościuszki ku ul. Słowackiego (zamknięta).
 Mickiewicza, II. z placu Smolki do pl. św. Jura.
 Mikołaja św., I. z pl. Akademickiego do ul. Zyblikiewicza.
 Miłkowskiego Zygmunta, IV. od ul. Kochanowskiego ku ul. Piekarskiej (zamkn.).
 Miodowa, III. z ul. Zamarstynowskiej do ul. Słonecznej.
 Misyonarska, III. z ul. Żółkiewskiej do ul. Pełtewnej.
 Misyonarski plac, III. między ul. Zamarstynowską i ul. Słoneczną.
 Młynarska, III. półkołem z ul. Zamarstynowskiej do ul. Zamarstynowskiej.
 Moniuszki, II. między ul. Szopena a Brajerowską.
 Mochnackiego Maur., I. z pl. Akademickiego do ul. Supińskiego.
 Murarska, I. łączy ul. Na Bajkach z ul. Szymonowiczów.
 Nabelaka, I. od ul. Krzyżowej ku drodze Wuleckiej.
 Niecała, II. z ul. Brajerowskiej ku ul. Kraskich (zamknięta).
 Niemcewicz II. od ul. Bema ku ul. Kościopalni.
 Nikorowicza Józefa, II. od ul. Leona Sapiehy do ul. Kornela Ujejskiego.
 Nowy Świat, II. łączy ul. Głęboką z ul. Krzyżową.
 Nowej Rzeźni, III. łączy ul. Zborowską z nową rzeźnią.

- Objazd, III. łączy ul. Żółkiewską z ul. Zamarstynowską wzdłuż toru kolejowego.
- Obozowa, I. od ul. Pełczyńskiej.
- Ochonek, IV. od ul. Sakramentek do ul. Kochanowskiego.
- Ogórkowa, III. między ul. Studzienną a ul. Podzamcze.
- Ogrodowa I. pierwsza przecznica od ulicy Sadownickiej do ul. Gipsowej.
- Ormiańska, M. od ul. Teatralnej do klasztoru OO. dominikanów (zamknięta).
- Orzechowa, III. od ul. Żółkiewskiej do ul. Podzamcze.
- Ossolińskich, I. między ul. Kopernika a ul. Chorażczyzny.
- Owocowa, III. łączy ul. Smoczą z ul. Cybulną.
- Panieńska III. łączy ul. Zamarstynowską z ul. św. Marcina
- Pańska, I. IV. od ul. Czarnieckiego do ul. Zyblikiewicza.
- Pasieczna (droga), IV. za roгатką Łyczakowską do Pasiek.
- Pasieki halickie, I. od drogi Pasiecznej do drogi Sichowskiej.
- Pasieki Łyczakowskie, IV. od drogi Pasiecznej ku Majerówce.
- Paulinów, IV. z ul. Łyczakowskiej do ul. Piaskowej.
- Pawła św., łączy ul. Piekarską z ul. św. Piotra.
- Pełczyńska, I. łączy ul. Zyblikiewicza z drogą Wulecką.
- Pełtewna, III. od pl. Rzeźni do ul. Kleparowskiej.

- Piaskowa, IV. między ul. Słodową a ul. Paulinów.
- Piastów, III. od ul. Balonowej do ul. Panieńskiej.
- Piekarskiej, IV. z pl. Bernardyńskiego do do ul. św. Piotra.
- Piesza, III. od Benedyktyńskiego do szkarpów wzgórzy.
- Pijarów, IV. od ul. Głowińskiego do ul. Cetnerowskiej.
- Pilichowska, II. od ul. Janowskiej do cmentarza żydowskiego.
- Pilnikarska, III. ze Starego Rynku do ul. Pod Bramką.
- Piotra św., IV. łączy ul. Łyczakowską z ul. Kochanowskiego.
- Podgórna, III. od Starego Rynku ku Spadzistej (zamknięta).
- Podkolejowa, za roгатką Gródecką ku Błoniom Janowskim.
- Podlewskiego Waleryana, II. z pl. Smolki do ul. Brajerowskiej.
- Podwale, M. łączy ul. Wałową z pl. Strzeleckim.
- Podzamcze, III. od ul. Żółkiewskiej do ul. Studziennej.
- Pohulanka, I. od ul. Kochanowskiego przez lasek Węgielski do ul. Zielonej.
- Pola Wincentego, I. między ul. Zieloną a ul. Kochanowskiego.
- Polna, I. od ul. Leona Sapiehy do ul. Błotnej.
- Pompierska, III. z ul. Miodowej do ul. Misyonarskiej.
- Poniatowskiego, I. z ul. św. Zofii do Parku Kilińskiego

Ponibskiego Wincent., I. z ul. św. Zofii do
Parku Kilińskiego.

Przerwana, III. między ul. Słoneczną a ul.
Pełtewną.

Puławskiego, I. z ul. św. Zofii do Parku Ki-
lińskiego.

Racławicka, I. łączy ul. św. Zofii z ul. Ponia-
towskiego.

Rahozy Michała, II. z ul. Szeptyckich do ul.
Polnej.

Rappaporta, II. łączy ul. Szpitalną z ul. Kle-
parowską.

Rejtana, II. między ul. Jagiellońską a ul. św.
Stanisława.

Za rogatką, II. od ul. Gródeckiej ku ulicy
Polnej.

Romanowicza Tadeusza, I. od ul. Fredry do
ul. Zyblikiewicza (dawniej Ścieżkowa).

Ruska, M. z Rynku do ul. Podwale.

Rybia, III. z pl. Maryi Śnieżnej do Starego
Rynku.

Rycerska, III. łączy ul. Kościopalni z ul. Na
Błonie.

Rynek, M

Rynek Stary, III. między ul. Żółkiewską, Cza-
ckiego, Rybią, Lwią i Pilnikarską.

Rzeźbiarska, IV. z ul. Łyczakowskiej do ul.
Skrzyńskiego.

Rzeźnia, III. od ul. Kazimierzowskiej do pl.
Rzeźni.

Rzeźni plac, III. między ul. Rzeźnią, Łazienną
Pełtewną i Wagową.

Rzeźnicka, II. łączy ul. Jagiellońską z ul. Ka-
zimierzowską.

- Sadownicka, I. od ul. Leona Sapiehy do Wulki.
- Sakramentek, IV. od ul. Piekarskiej do ul. Gosiewskiego.
- Sapiehy Leona, II. od ul. Kopernika do ul. Grodeckiej.
- Sawy, IV. między ul. Kurkową a ul. Unii Lubelskiej.
- Schodowa, III. z ul. Sieniawskiej do ul. Zamkowej.
- Serbska, M. z Rynku do pl. Bernardyńskiego.
- Sichowaka (droga), I. za roгатką Sichowską.
- Sieniawska, III. od pl. św. Jana do ul. Kłasztornej.
- Sienkiewicza, I. (dawniej Kręta) z placu Maryackiego do pl. Dąbrowskiego Wacł.
- Na 8kałce, I. między ul. Jabłonowskich a ul. Zyblikiewicza.
- Skarbkowska, I. z pl. Gołuchowskich do ul. Podwale.
- Skargi Piotra, II. z pl. św. Jura do ul. Gródeckiej.
- Skrzyńskiego, IV. z ul. Łyczakowskiej do ul. Piekarskiej.
- Słodowa, IV. z ul. Łyczakowskiej do ul. Piekarskiej.
- Słoneczna, III. z ul. Szpitalnej, do ul. Pod Dębem.
- Słowackiego, II. łączy ul. Kopernika z ulicą Trzeciego Maja.
- Smerekowa, III. ze Starego Rynku do ulicy Zamkowej.
- Smocza, III. Z pl. Krakowskiego do ul. Starotandetnej.

- Smolki Fr. plac, II. między ul. Jagiellońską,
Mickiewicza i Kołłątaja.
- Snopkowska, I. z ul. św. Zofii, do folwarku
Snopkowa.
- Snopków folw., I. za linią akcyzową przy
ul. Snopkowskiej.
- Sobieszczyzna, IV. od ul. św. Wojciecha do
Strzelnicy.
- Sobieskiego, M. z pl. Maryackiego, do ulicy
Podwale.
- Sokoła, I. między ul. Chorążczyzny a ulicą
Zimorowicza.
- Solarni, II. z ul. Grodeckiej, do ul. Szepty-
ckich.
- Spadzista III. z ul. Zamkowej do ul. Smere-
kowej.
- Stanisława św., II. z ul. Karola Ludwika do
ul. Rzeźnickiej.
- Starotandetna, III. z pl. Żółkiewskiego do pl.
Teodora.
- Starozakonna, III. z pl. Targowica zboowża
do ul. Smoczej.
- Staszica. I. między ul. Chorążczyzny a ulicą
Zimorowicza.
- Stroma, III. z ul. Żółkiewskiej przez tor ko-
lejowy do ul. Zamkowej.
- Stryjska, I. od ul. Zyblikiewicza do rogat
Stryjskiej.
- Strzelecka, M. i III. z pl. Strzeleckiego do
ul. Krakowskiej.
- Strzelecki plac, M. i III. między ul. Podwale,
Grodzickich, Strzelecką. Kościelną i Be-
nedyktyńską.
- Studzienna, II. z ul. Żółkiewskiej do dw. ko-
lejowego Podzamcze.

Supińskiego, I. od ul. Pełczyńskiej do Góry Wronowskich.

Sykstuska, II. z ul. Karola Ludwika do ul. Leona Sapiehy.

Szajnochy, II. między ul. Sykstuską a ul. Kopernika.

Szewczenki, I. łączy ul. Kochanowskiego z ul. Zieloną.

Szeptyckich, II. z pl. św. Jura przez ul. Leona Sapiehy, obok zam. cmentarza gródeckiego do ul. Bilińskich.

Szkarpowa, III. z pl. Benedyktyńskiego do ul. Teatyńskiej.

Szklarska, M z ul. Boimów ku ul. Ruskiej (zamknięta).

Szkołna, III. z ul. Żółkiewskiej do ul. św. Marcin.

Szopena, II. z ul. Podleńskiego ku ul. Kazimierzowskiej.

Szpitalna, II. i III. z ul. Kazimierzowskiej do ul. Weteranów.

Szumlańskich, II. z ul. Grodeckiej do ulicy Szeptyckich.

Szwedzka, II. prowadząca od ul. Janowskiej do domów oznaczonych I. orj. 22., 24., 26., ul. Janowska.

Szymona św., I. między ul. Batorego a Krzywą. Szymonowiczów. I. między ul. Sadownicką a drogą Wulecką.

Śniadeckich, II. od ul. Leona Sapiehy do ulicy Krzyżowej.

Śnieżna, III. z pl. Maryi Śnieżnej do pl. Benedyktyńskiego.

Świątokrzyska, II. z ul. Janowskiej do ul. Na Błonie.

Tańskiej Klementyny, I. obok Hotelu Żorża.

- Targowica bydła, II. przy wylocie ul. Słonecznej za wałem kolejowym.
- Targowica końska, III. między ul. Zamarstynowską i ul. Słoneczną.
- Targowica zbożowa, II. przy ul. Słonecznej.
- Tatarska, III. z ul. Zamarstynowskiej wzdłuż toru kolejowego do ul. Zamkowej.
- Teatralna, M. z pl. Maryackiego do pl. Krakowskiego.
- Teatyńska III. i IV. od ul. Klasztornej po drogę Kiselki.
- Technicka, II. między ul. Kleinowską a ul. Ujejskiego Kornela.
- Teodora św. plac, III. między ulicą Pełtewną, Węglaną i Wesolą.
- Teresy św. II. z pl. św. Jura do ul. Leona Sapiehy.
- Tkacka III. z ul. Zamarstynowskiej do ul. św. Marcina.
- Torosiewicza, I. między ul. Zieloną a ul. Kochanowskiego.
- Turecka, I. od ul. Pełczyńskiej (Stryjska boczna).
- Traugutta, II. między ul. Kościopalni a ul. Na Błonie.
- Trybunalska, M. z Rynku do ul. Teatralnej.
- Trybunalski plac, M. między ul. Teatralną a Trybunalską.
- Trzeciego Maja II. z ul. Jagiellońskiej do ul. Słowackiego.
- Ubocz, IV z Łyczakowskiej ku Krupiarskiej (zamknięta).
- Ujejskiego Kornela, II. z pl. św. Jura do ul. Sykstuskiej.
- Unji Brzeskiej plac, II. między ul. Szeptyckich i ul. Polną.

- Unji Lubelskiej, IV. z ul. Kurkowej do ul. Teatyńskiej.
- Wagilewicz, I, między ul. Kochanowskiego i ul. Zieloną.
- Wagowa, III. z pl. Rzeźni do ul. Słonecznej.
- Wałowa, M. z pl. Maryackiego do ul. Podwale.
- Wąska, IV. z ul. Łyczakowskiej ku ul. Piekarskiej (zamkn.).
- Wekslarski plac, M. przy ul. Sobieskiego.
- Wesoła, III. z ul. Starozakonnej do pl. św. Teodora.
- Weteranów, II. między ul. Źródlaną a ul. Kleparowską.
- Węglana, III. z ul. Starozakonnej do ul. Pełtewnej.
- Węgleńskiego Lasek, I. między ul. Pohulanki po za browarem do ul. Zielonej.
- Wiatrakowa, IV. od ul. Łyczakowskiej do parku Łyczakowskiego.
- Wilczków, III, z ul. Panieńskiej do ul. Tkackiej.
- Wiśniowieckich, II. między ul. Sadownicką a ul. Na Bajkach.
- Wodna, III. między ul. Źródlaną a ul. Szpitalną.
- Wojciecha św., IV. z ul. Teatyńskiej do ul. Zniesienia.
- Wulecka (droga) I. z ul. Kopernika na Wulkę.
- Wulka, I. część miasta między ul. Stryjską i drogą Wulecką.
- Wronowska, I. od ul. Kopernika do ul. Chodorowskiego.

- Wybranowskiego Jenerała, III. między ulicą Zamarstynowską a ul. Młynarską.
- Zacerkiewna M. między ul. Blacharską a ul. Podwale.
- Zaciszna II. Boczna od ul. Trauguta.
- Zacharjewicza, II, łączy ul. Leona Sapiehy z ul. Karpińskiego.
- Zakątna III. z pl. św. Teodora do ulicy Pełtewnej.
- Zamarstynowska, III. z ul. Żółkiewskiej do wsi Zamarstynowa.
- Zamknięta, II. od ul. Gródeckiej ku ul. Mickiewicza.
- Zamkowa, III. od ul. Klasztornej w około góry Franciszka Józefa do ulicy Kąpielnej.
- Zamojskiego Jana, I. łączy ul. Zieloną z ul. Kochanowskiego J.
- Zborowska, III. między ul. Żółkiewską a ul. św. Marcina.
- Za zbrojownią, M. od ul. Sobieskiego ku ul. Podwale.
- Zielona, I. z ul. Pańskiej do drogi Sichowskiej.
- Ziemiałkowskiego, II, na gruntach Maryi hr. Badeniowej.
- Zimorowicza. I. od ul. Akademickiej do ul. Kaleczej.
- Zniesienie, IV. od ul. św. Wojciecha ku Zniesieniu.
- Zofii św., I. od ul. Stryjskiej do granicy miasta.
- Zyblikiewicza, I. od ul. Pańskiej do ulicy Stryjskiej.

Zygmuntowska, II. między ul. Mickiewicza
a ul. Gródecką.

Żółkiewska, III. z pl. Krakowskiego do ro-
gatki Żółkiewskiej.

Żulińskiego Tadeusza, IV. między ul. Łycz-
kowską a Piekarską.

Źródlana, II. od ul. Szpitalnej do granicy
miasta.

Widzenia godne rzeczy we Lwowie.

Muzeum Dzieduszyckich (ul. Teatralna l. 19.)

Otwarte w czwartek od g. 10 — 1 popo-
łudniu, w niedziele tylko pierwsze piętro
od g. 10 — 1 popołudniu. Wstęp wolny.

Muzeum Lubomirskich (Gmach Ossolineum).

Otwarte w dni powszednie prócz ponie-
działku od 9 — 1; we wtorki i piątki od
3 — 5 popołudniu; w niedziele od 11 — 1.
Wstęp wolny.

Muzeum przemysłowe miejskie (Hetmańska
20). Otwarte codziennie od 9 — 2. Wstęp
40 halerzy. W niedzielę wstęp wolny.

Wystawa obrazów w Tow. sztuk pięknych
(ul. Dzieduszyckich) otwarta codziennie
od g. 10 — 4. Opłata w dni powszednie
1 kor., w niedziele 60 h. (studenci 20 h.)

Wystawa wyrobów przemysłu krajowego
plac Halicki l. 10; w dawnym pałacu Bie-
siadeckich.) Otwarta codziennie od godz.
8 rano do godz. 8 wiecz.; w niedziele
od godz. 8 — 11 rano. Wstęp wolny.

Galerya obrazów w Ossolineum (gmach Ossolineum).

Galerya obrazów pryw. Latoura, Janowska 45.

„ „ „ miasta Lwowa, Hetmańska 20.

Obraz dużych rozmiarów J. Styki „Polonia“ w sali ratuszowej.

Obraz dużych rozmiarów Matejki „Unia Lubelska“ w sali gmachu sejmowego.

Obraz Jana Matejki „Konstytucya 3-go Maja“ w sali gmachu sejmowego.

Z większych gmachów zasługują na uwagę:

Gmach sejmowy naprzeciw ogrodu Jezuickiego.

Bank krajowy u rogu ulic Kościuszki i Jagiellońskiej.

Kasa oszczędności na rogu ul. Jagiellońskiej i Karola Ludwika.

Dworzec główny kolei państw.

Politechnika, ul. Leona Sapiehy.

Kasyno narodowe ul. Mickiewicza.

Muzeum Dzieduszyckich Teatralna 19.

„ „ przemysłowe, Hetmańska 20.

Towarzystwo kredytowe, róg ulicy Karola Ludwika i Kopernika.

Teatr miejski.

Gmach Skarbkowski, przy ul. Skarbkowskiej i Teatralnej.

Hotel Żorża przy placu Maryackim.

Uniwersytet przy ul. św. Mikołaja.

Gmach Ossolineum przy ul. Ossolińskich.

Dom króla Jana Sobieskiego; Rynek I. 6.

O grody.

Park Kilińskiego z placem powystawowym.

Na placu powystawowym budynek kształcie Rotundy z napisem „Raławice“ panorama ogromnych rozmiarów „Kościuszko pod Raławicami“ Jana Styki.

Park Bartosza Głowackiego, położony przy ul. Łyczakowskiej.

Wysoki Zamek, skąd roztacza się piękny widok na cały Lwów.

Ogród pojezuicki, obok gmachu sejmowego.

Ogród botaniczny, przy c. k. Uniwersytecie.

Strzelnica przy ul. Kurkowej.

Wały hetmańskie.

Wały gubernatorskie.

Kościoły.

Kościół Dominikanów, jeden z najpiękniejszych kościołów we Lwowie.

Kościółek św. Jana na Starym Rynku.

Kościół Jezuitów.

Kościół Katedralny.

Kościół Bernardynów.

Kościół św. Elżbiety.

Kościół Franciszkanów.

Kościół Karmelitów.

Kościół Maryi Magdaleny.

Kościół Maryi Śnieżnej.

Kościół Mikołaja.

Kościół Sakramentek.

Kościół Zmartwychwstańców.

Kościół Ormiański.

Cerkiew Stauropigialna (wołoska).

Kościół św. Jura.

Synagoga na Starym Rynku.

Pomniki.

Pomnik Adama Mickiewicza na placu Maryackim.

Pomnik króla Jana Sobieskiego na wałach hetmańskich.

Pomnik hetmana Jabłonowskiego na wałach hetmańskich.

Pomnik Kornela Ujejskiego przy ulicy Akademickiej.

Pomnik Aleksandra hr. Fredry na pl. Akademickim.

Pomnik Agenora Gołuchowskiego, namiestnika Galicyi w ogrodzie pojezuickim.

Pomnik Kilińskiego, w parku Kilińskiego.

Pomnik Bartosza Głowackiego, w parku Głowackiego.

Doktorowie medycyny we Lwowie.

- Arnold** Wincenty, Kochanowskiego 15.
Aschkenazy Zygmunt. Kamienna 3.
Bądryński Stanisław. pr. uniw. Gosiewskiego 4.
Balabayder Henryk, Piekarska 23.
Bałaban Teodor, okulista Wałowa 7.
Barański A., prof. Ak. wet., Chorążczyzna 24.
Barański Bohdan, c. k. lek. pułk., Polna 61.
Barącz Roman, (operator), Teatralna 11.
Barzycki J., em. insp. san., Kraszewskiego 23.
Beck Adolf, prof. uniw., Zyblikiewicza 4.
Bednarski. Adam, okulista Akademicka 5.
Berezowski Kazimierz, Kraszewskiego 23.
Berger Henryk, c. k. lek. puł., Sykstuska 8.
Bett Maksymilian, Kazimierzowska 37.
Bielski Kazimierz, Szpital św. Zofii.
Bieńkowski Bogumił, dentysta Kościuszki 8.
Biernacki Edmund, Asnyka 11a.
Blaim Stanisław, Kochanowskiego 1.
Błachowski Konst., Zyblikiewicza 23.
Bocheński Kazimierz, klinika położnicza.
Bohosiewicz Teodor (dentysta), Jagiellońska 7.
Borzęcki Władysław, Grodzickich 4.
Breiter Rudolf, Trzeciego Maja 11a.
Brill Marcin, pl. Akademicki 4.
Buraczyński A., lek. sztab., Czarnieckiego 6.
Buraczyński Tytus Eug., Pijarów 4.
Burzyński Alfred, Teatralna 7.
Bylicki Władysław, (akuszer) Bielowskiego 5.
Chomin Antoni, Zimorowicza 3.
Czaczkowski Józef, Mickiewicza 14.
Czarnik Stanisław, Łyczakowska 9.

Czernecki Wincenty, klinika lekarska.
 Czernecki Władysław, Bielowskiego 1.
 Czyżewicz Adam, (akuszer, Cłowa 2.
 Czyżewicz Adam (jun.), akuszer, Łyczaków 5.
 Dach Emil, lek. puł., Hotel Georgea.
 Damański Emanuel, Gródecka 50.
 Danielski Zygmunt, Krzyżowa 7b.
 Dattner Józef (dentysta), Jagiellońska 11a.
 Daum Ludwik, klinika położnicza.
 Dębicki Klemens, Piekarska 6.
 Dekanski Stanisław, Działyńskich 9. -
 Doliński Eug. Tad., Dwernickiego 22.
 Dorożyński Jakób, ck lek. pow., Nowy Świat 3.
 Dukiet Józef, Słowackiego 16.
 Dybuś-Jaworski August, (okul.), Teatralna 7.
 Elektorowicz Emil, lek. miej., Łyczakowska 3.
 Festenburg Edward, (ak.) Dominikańska 11.
 Feuerstein Izidor H., Sienkiewicza 3.
 Feuerstein Leon, Mikołaja 20.
 Fiałkowski Ludwik, Sykstuska 32.
 Fibich Stanisław, as. Ak. wet., Łyczakowska 11.
 Franke Maryan, klinika wewn., Pijarów 4.
 Frankowski Waiery, lekarz miej., Pańska 27.
 Fromowicz Władysław, Piekarska 12.
 Fuchs Stanisław, (dentysta) pl. Maryacki 9.
 Gabel Wolf recte Wilhelm, Gródecka 85.
 Gabryszewski A. prof. oper. Romanowicza 3.
 Gąsiorowski Napoleon, Sokoła 4.
 Gembarzewski Zygmunt akuszer, św. Jura 8.
 Gerus Kazimierz lek. pułk., Lelewela 2.
 Gidlewski Maryan, lek. sztab. Kleinowska 3.
 Gluziński Antoni prof., Piekarska 14.
 Gluziński Lesław, Wałowa 14.
 Głowacki Bolesław, Batorego 24.
 Gońka Andrzej dentysta, Kopernika 1.

- Gostyński Józef, Zyblikiewicza 10.
 Grabowski M. prof. A. wet. Kochanowsk. 44a.
 Gracka Józef, Żółkiewska 71.
 Grek Jan, Piekarska 52.
 Greliński Adam, Akademicka 8.
 Gruder Leon (okulista), Sokoła 3.
 Halban Henryk prof. u. Kraszewskiege 5.
 Hamburger Józef lek. pułk., Kadecka 6.
 Herman Maksymilian, Łyczakowska 5.
 Hofmoki Kaz. lek. pułk., Dąbrowskiego 6.
 Hojnacki Władysław, Słowackiego 2.
 Hołobut Teofil, Piekarska 52.
 Hornung Karol, 29. Listopada 16.
 Hukiewicz Wasyl, Grodzickich 4.
 Huzar Włodzimierz, Łyczakowska 101.
 Jakubowski Karol, ul. Sienkiewicza 3.
 Janaczek Józef lek. pułk. Kurkowa 3.
 Janda Franciszek, Zielona 6.
 Jankowski Wiktor, Hetmańska 6.
 Jasiński Stanisław, Kamienna 1.
 Jasiński Józef, Piekarska 52.
 Jaszczurowski Kaz. lek. m., Leona Sapiehy. 9.
 Jedliczka Mich. klinika chirurg. Pijarów 4.
 Kaczorowski Bron. (dent.) Chorażczyzna 10.
 Kadyi Henryk (nie prakt.) Zielona 15.
 Kapper Ferd. lek. sztuk. pl. Bernardyński 2.
 Karchezy Eug. lek. pułk., Koralnicka 4.
 Kasperek J., lek. pułk. Kochanowskiego 1 h.
 Kicki Tyt. okul. m. Teatralna 12 (Rynek 29).
 Kielanowski Bol. lek. m. w fizyk. gmach hr.
 Skarbka.
 Kikinger Edward, pl. Bernardyński 2a.
 Kobylański Antoni, Rahozy 5.
 Kobryński Włodzimierz, Rynek 3.
 Kocwa Juliusz lek. wojsk. Pełczyńska 2.

- Koczyrkiewicz M. lek. pułk. Supińskiego 2.
 Kołaczkowski Adam, Pańska 4.
 Korman Jakób Grodzickich 1.
 Kościński Franciszek, doc. uniw. (akuszer),
 Akademicka 28.
 Kossak Leon, Czarnieckiego 26.
 Kovariček Emanuel, Hoffmana boczna 10.
 Kowalski Edmund, Zakład leczniczy „Kiselka”.
 Krobicki Tadeusz lek. miejski Wałowa 23.
 Kruszyński Kazimierz. Słowackiego 16.
 Kruszyński Władysław, Chorażczyzna 25.
 Krygowski Tadeusz, Rynek 30.
 Krzyszkowski Józef, Krzywa 12.
 Krzyżanowski K., lek. pow. Zyblikiewicza 42.
 Kucharski Piotr, pl. Akademicki 2.
 Kuczera Paweł. Kochanowskiego 32b.
 Kwiatkiewicz St. (ak.) pl. Bernardyński 12a.
 Lachowicz Zdz. insp. san. pl. Trybunalski 1.
 Langbang Bronisław (akuszer) pl. Solarni 6.
 Lateiner Emil (dentysta) Kopernika 7.
 Lateiner Matylda, Karola Ludwika 33.
 Legeżyński Wiktor fiz. miej. św. Michała 6.
 Lenko Zenon, oper., Pańska 3. (Asnyka 1.
 Leszczyński Roman Sienkiewicza 5.
 Lewandowski Kaz. (dentysta), pl. Halicki 7.
 Lewicki Stanisław. Cłowa 12.
 Lickendorf Ignacy, Piekarska 4.
 Lilien Norbert, 3. Maja 10.
 Link Ign. st. lek. sztab., pasaż Hausmana 9.
 Litwinowicz Orest. Akademicka 5.
 Litwinowicz Tad. Rzeźbiarska 1a.
 Longschamps de Berier Bronisław, st. lekarz
 sztab.. Leona Sapiehy 10.
 Ludwig Stanisław, Akademicka 16.
 Lukas Adolf, Blacharska 8.

- Łukasiewicz Włod., prof. u., Kraszewskiego 5
 Machek Emanuel, prof. uniw., Akademicka 11.
 Machnicki Stanisław. Pijarów 4.
 Mahl Jakób, Jagiellonska 24.
 Majewski Alek., lek. sztab., Zimorowicza 3.
 Margulies Maksymilian, Lindego 8.
 Marischler Julian, doc. uniw., Chorążczyzna 15.
 Markowski Józef (nie prakt.) Piekarska 52.
 Mars Antoni, prof. uniw., Kościuszki 14.
 Mayer Józef, Wałowa 3.
 Merunowicz J., ck. protomed., Zamojskiego 16.
 Mikołajski Szczepan, Śniadeckich 6.
 Mondrakowski Jerzy, docent uniw.. (nie prak.)
 Piekarska 52.
 Moraczewski Wacław, św. Mikołaja 11.
 Moraczewska Zofia św. Mikołaja 11.
 Mosing Stanisła, lek. pułk., Szkoła kadetka.
 Moszkowicz Jakób,, Pańska 3.
 Müller Franciszek, lek. pułk., Pełczyńska 7.
 Müller Rudolf Jan, Gródecka 28.
 Nowicki Witold (nie prakt.), Piekarska 52.
 Oberländer Samuel, Rappaporta 11 a
 Obrzut A.. prof. un, (nie pr.) Kraszewskiego 3.
 Obtułowicz Ferdynand, st. lek. pow., 3. Maja 21.
 Ogórek Flora Mira, Łyczakowska 16.
 Opolski Wiktor, Pańska 11.
 Owczarski Jakób, Piekarska 39.
 Ozarkiewicz Eugeniusz, Korniaaków 1.
 Paklikowski Bronisław, szpital powszechny.
 Panek Kazimierz (nie prakt.). Pohulanka 3a.
 Papée Jan, Adama Asnyka 3.
 Piasecki Eugeniusz, Trzeciego Maja 2.
 Pilewski Oskar, Zielona 6.
 Pisek Wilhelm. Kraszewskiego 19.
 Podlewski Kazimierz Poraj, Chorążczyzna 16.

- Popielski L. pr. un. (niepr.), Ochronek b. 2.
 Praschil Tadeusz, Gołębia 6.
 Progulski Michał Stanisław, Zimorowicza 4.
 Prus Jan prof. uniw., Kościuszki 7.
 Quest Robert, pl. Bernardyński 1—2.
 Raczyński Jac, prof. uniw. Sienkiewicza 9.
 Radzikowski Eliaszan., pl. Akademicki 1.
 Rapp Leon, Jagiellońska 7.
 Rappaport Maryan (akuszer), Sykstuska 35.
 Rappaport Szymon (dentysta), Sykstuska 9.
 Rechen Leon, Sykstuska 26.
 Reich Salomon, Rappaporta 2.
 Reichenstein Marek, Sykstuska 8.
 Reichenstein Marcin (dentysta), Akadem. 18.
 Reinhold Z. (dentysta), Sykstuska 27.
 Reis Wiktor (okulista), Jagiellońska 17.
 Rencki Roman doc. uniw., Kraszewskiego 3.
 Rosenzweig Leon (okul.). 3-go Maja 7.
 Rosner I. st, lek. miejsk. pl. Dąbrowskiego 4.
 Rosner Jan (akuszer). Batorego 9.
 Roth Abraham, Stary Rynek.
 Rożański Kraszewskiego 11.
 Rubin Aron. Skarbkowska 7.
 Ruff Salomon (operator) Słowackiego 8.
 Rump Henryk lek. sztab., Żulińskiego 1.
 Rydygier Antoni (operator) Pijarów 15.
 Rydygier L. prof. un. (op.). Łyczaków 7.
 Sabatowski Antoni, Wałowa 25.
 Sandauer Ignacy (dentysta), Sykstuska 16.
 Sawczyński Antoni, Teatralna 11.
 Sawicki Edward, Chorażczyzna 22.
 Sawicki-Stella Jan, Długosza 15.
 Szelenberg Leopold (ak.) Czarnieckiego 12.
 Schneider Karol (dentysta), Asnyka 11a.
 Schneider Natan, Kościuszki 24.

- Schneidrowa (lek. chor. kob.) Kościuszki 24.
 Schramm Hilary (op.) pr. un. Sykstuska 22.
 Selzer Mojżesz, Wałowa 7.
 Serbeński Wal. lek. miej., Chorażczyzna 18.
 Sielski Feliks (ak.), 3-go Maja 11.
 Sieradzki Włodz. pr. un., Czarnieckiego 3.
 Skałkowski Bronisław (akuszer) Pańska 6.
 Sochański Józef, Pańska 2.
 Sokal Meyer, Halicka 15.
 Solecki Kaz. (nie prakt.) Hausnera 11.
 Sołomowicz Jul. (nie pr.), Hausnera 9.
 Sołowij Adam (akuszer), Mickiewicza 3.
 Sołtysik Mieczysław, Sienkiewicza 3.
 Spalke Zygmunt, Klementyny Tańskiej 1.
 Stachiewicz Teofil, Sobieskiego 4.
 Starzewski Józ. dyr. szpit. kraj., Piekarska 83.
 Stroka Roman (nie prakt.), św. Piotra 21.
 Stroynowski Edw. (akuszer), pl. Maryacki 6 i 7.
 Świątkiewicz Józef, Grodzickich 1.
 Świątkiewicz Michał St. klinika dermatolog.
 szpital powszechny.
 Świątkowski Jan, Łukiewicza 16.
 Świątkowski Stefan, c. k. asyst. sanitar. na-
 miest., Dwernickiego 42.
 Świtalski Mieczysław, Akademicka 11.
 Szczurkowski Stanisław, Na Błonie 1.
 Stembard Celestyn Godziemba, Batorego 26.
 Szulistański Adam (okulista) Jagiellońska 8.
 Szuszkiewicz Piotr, Łackiego 9.
 Szydłowski Zdzisław, Akademicka 11.
 Szykowski Leop. lek. sztab., 29. Listop. 41.
 Szymański Henryk, Na Błonie 1.
 Szymonowicz Wład. prof. uniw., Pańska 4.
 Tatarczuch Wład. lek. miej. Brajerowska 20.

- Teodorowicz Tadeusz, c. k. lek. pow. (nie
 prakt.), Technicka 1.
 Terenkoczy L. lek. sztab., Kraszewskiego 5.
 Thom Teodor, Janowska 52.
 Tobiaszek Maryan, Piekarska 52.
 Trzczeniecki Kazimierz, Akademicka 11.
 Turnau Karol, lek. pułk. (dent.), Sokoła 1.
 Wachłowski Zenon lek. pułk., Gródecka 50b.
 Wachnianin Miron, Akademicka 26.
 Wachtel Antoni, Sykstuska 36.
 Waigel Eugeniusz, Łyczakowska 9.
 Walach Don, Skarbkowska 3.
 Wątarek Adolf, Szeptyckich 30.
 Wechsler Emil, Pańska 6.
 Wein Henryk (akuszer), Jagiellońska 17.
 Wernicki K. lek. miej. w fizyk. Staszica 7.
 Wiczkowski Józef prof. uniw. Kościuszki 4.
 Wiktor Jan lek. pułk., św. Mikołaja 8.
 Wilczek Kaz. (operator) Wałowa 25.
 Willer Abraham, Karola Ludwika 3.
 Wiszniewski Wład. (nie pr.) Piekarska 52.
 Wittlin Maks, Hoffmana 10.
 Wolf Aron (operator). Krakowska 34.
 Wychowski Władysław, Czarnieckiego 2.
 Zabłocki Stanisław, pasaż Mikolascha.
 Zakreys Franciszek, Gródecka 50 b.
 Zalewski Teofil, Sykstuska 35.
 Zawadil Bog. Wac. (akuszer), Sykstuska 22.
 Zawadzki Aleks. Fabian, Piekarska 37.
 Zgórski Kazimierz, Brajerowska 16.
 Ziembicki Grzeg. (op.) prof. u. Teatralna 10.
 Ziembicki lek. pułk. (dent.), Żulińskiego 4a.
 Ziembicki Witold. Bielowskiego 6.
 Zion Oswald (okullsta), Sykstuska 21.
 Zipper Arminius, Kraszewskiego 1.
-

M A G A Z Y N

F. KNAUERA i SYNA

WE LWOWIE, przy pl. Katedralnym l. 2.

(naprzeciw Katedry)

założony w roku 1834

poleca i sprzedaje najtaniej najnowsze

MATERYE WEŁNIANE

na suknie damskie na każdy sezon.

KOŁDRY, MATERACE i KAPY.

Koce na łóżka od 2 Kor. 80 hal.

Wielki skład Schirtingów i Schifonów
na sztuki i na metry z fabryki B. Schrolla Syna
metr od 40 hal.

Płótna rumburskie, irlandzkie i inne

czysto lniane

w największym wyborze

w różnych szerokościach

Obrusy, Serwety, Ręczniki etc.

Gotowa bielizna męska „Wyrób własny“,

wielki wybór

Chustek zimowych i pledów.

SIENNIKI GOTOWE od 1 K. 80 h.

KOMPLETNE WYPRAWY ŚLUBNE.

CENNIKI i PRÓBKİ na żądanie franko.

WIEKI WYBÓR NOWOŚCI
KAŻDEGO SEZONU

KUSZCZAK & ZUBIK

we Lwowie, pl. Halicki 1

poleca

- - Wełny, jedwabie, sukna, - -
- szewioty, kamgarny, flanele, -
- barchany, batysty, perkale, -
- - - - satyny, płócienka - - - -

PŁÓTNA SZYFONY
i BIELIZNĘ STOŁOWĄ

Jego Ces. Król. Apost. Mości Cesarzowi

wykonałem bukiet 13. września 1903.

SALON KWIATÓW

oraz

Główny skład nasion i roślin

M. JANKOWSKI

Odznaczony dużym medalem złotym, dyplomem honorowym w Londynie 1902, dyplomami honorowymi na wystawach krajowych, medalem brązowym i licznymi uznaniem za bukiety i t. p.

poleca

SPECYALNY SKŁAD

Pewnych i niezawodnych na sezon siejby
nasion, roślin przemysłowych i gospodarskich
oraz jarzyn i kwiatów.

 PRZEZ CAŁY ROK!!

**Wieńce grobowe ze wstęgami
i drukiem, świeże, metalowe
i zasuszane, kosze dekoracyjne
oraz bukiety ślubne, weselne,
kotylionowe, dekoracje stołów
imieninowe i balowe kwiaty cięte
po najtańszych cenach.**

Lwów, plac Bernardyński 1. 2.

obok kościoła OO. Bernardynów.

Cenniki opłacone i darmo.

Wszelkiego rodzaju ptaki śpiewające, papugi, kanarki, klatki, złote
rybki akwarya za bezcen bez konkurencyi.

KSIĘGARNIA

H. ALTENBERGA

WE LWOWIE

poleca swoją

Wypożyczalnię książek

która obecnie znajduje się w osobnym lokalu
przy ulicy Klementyny Tańskiej l. 2.

**Wypożyczalnia została znacznie powiększoną działem
książek naukowych.**

Zawiera wszelkie nowości belletrystyczne w języku polskim, francuskim, niemieckim i angielskim.

Warunki abonamentu: I. WE LWOWIE. Abonament dzienny na jeden tom: Kaucya K. 2, opłata dzienna 20 h. b) Abonament miesięczny na jeden tom: Kaucya K. 2, opłata miesięczna K. 1. c) Abonament miesięczny na dwa tomy: Kaucya K. 4, opłata miesięczna K. 2. II. Na PROWINCYI: Abonament na 10 dzieł Kaucya K. 12, opłata miesięczna K. 3.

Koszta przesyłki ponosi w całości abonent.

Katalog Wypożyczalni obejmuje spis książek polskich, francuskich i niemieckich, do nabycia za cenę 60 halerzy.

NOWE MODY

Najlepsze i najtańsze pismo polskie dla Pań. Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca. Do każdego numeru dołączona tablica kroju i arkusz dodatku powieściowego.

Prenumerata kwartalna kor. 3, z przes. kor., 3.60 półroczna kor. 6, z przesyłką kor. 7.20, całoroczna kor. 12, z przesyłką kor. 14.40
Numer pojedynczy 50 hal.

Księgarnia H. ALTENBERGA we Lwowie

W. ADAMSKI

Lwów, Akademicka 1. 2.

(róg ul. Tańskiej, Hotel George'a)

poleca w wielkim wyborze

TAPETY

MATERYE MEBLOWE — DYWANY
PORTYERY — FIRANKI — CHODNIKI
KOCYKI — KOCE NA KONIE — DERKI
PODRÓŻNE — ŁÓŻKA MOSIĘŻNE
LINOLEUM — CERATY I WSZELKIE
PRZEDMIOTY DO URZĄDZEŃ POKO-
— — — — JOWYCH — — — —

WZORY TAPET WYSYŁAM OPŁATNIE

NAJSTARSZA W KRAJU
FABRYKA STÓR I ŻALUZJI DO OKIEN
WSZELKICH SYSTEMÓW

Cenniki gratis

Cenniki gratis

CUKIERNIA

KAZIMIERZA
SOTSCHEKA

LWÓW

plac Maryacki, Hotel
— — **Francuski** — —

poleca się

BUFET

w teatrze miejskim

Do trwałego i pięknego zapuszczania
posadzek i podłóg

z miękkiego drzewa

MASĘ FRANCUSKĄ

nadającą się szczególnie na parkiety

MASĘ WOSKOWĄ

własnego wyrobu, na posadzki i miękkie podłogi

Glazurę bursztynową

z kolorem i pięknym trwałym połyskiem do
ścierania wilgotną ścierką.

Glazurę emaljowaną „**LINOLEUM**“

szybko schnącą z pięknym połyskiem

LAKIER „CHRISTOFA”

wysychający w niespełna pół godziny, nad-
zwyczaj trwały, posiadający piękny trwały po-
łysk i nadający się tak na parkiety, jak i na
miękkie podłogi.

SZCZOTKI i PĘDZLE do ZAPUSZCZANIA

Szczotki do froterowania, oraz wszelkie inne gatunki
szczotek w zakres gospodarstwa domowego wchodzące,

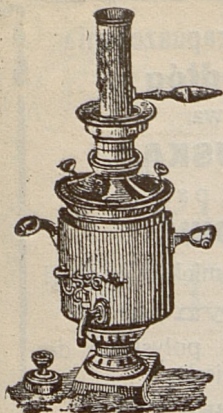
Wosk do nacierania. Płaty sukienne
do wycierania podług i t. p.

POLECA:

ALOJZY KÜBNER

LWÓW, RYNEK 38.

Najstarszy Magazyn we Lwowie,
założony 1865 r.

ARTUR BARTOSZ

przedtem

Lwów, plac Maryacki 7.

przeniosłem obecnie na
róg ul. Kopernika 2.

naprzeciw apteki Mikolascha

Największy wybór nowości!

Porcelany, szkła, srebra
„Christofle“ i Samowarów
Tulskich

poleca na
wyprawy ślubne i podarki okolicznościowe
gustowne i najpraktyczniejsze

Serwisy porcelanowe

Szkło

stołowe do herbaty
i czarnej kawy
francuskie, angielskie i czeskie w przeróżnych
fasonach

Garnitury do umywalni

porcelanowe, angielskie,
i majolikowe

Stoliki marmurowe,

żelazne i mosiężne

Filizanki do herbaty i kawy

Cukierniczki kryształowe z chińskiego srebra

Garnitury na likier, piwo i wino

Garnitury na ocel, oliwę — różne

Tace

drewniane, blaszane, niklowe, majolikowe i z chińskiego
srebra

Koszyczki na bułki i bilety w wielkim wyhorze

Garnitury na lody, kompoty i konfitury

Zardiniery i flakony na kwiaty, weneckie i z porcelany
francuskiej

Noże

szwedzkie, angielskie i amerykańskie pileczkowe.

Nożyki deserowe do ciast i owoców

Etażerki i Kosze

z chińskiego srebra, kryształu
i majoliki

Fabryczny skład mebli żelaznych pokojowych i ogrodowych. — **Wzory serwisów na żądania do dyspozycji.**

Wielka wypożyczalnia porcelany, szkła, srebra chińskiego
na wieczorki, wesela, bale i bankiety

Filia w Pasażu Mikolascha

Płótna, szyfony, stołową bieliznę, ręczniki,
chusteczki, gotową bieliznę damską i mę-
ską, bieliznę Jägerowską, pończochy, skar-
petki, chustki zimowe i letnie, zefiry, per-
kale, lewantyny, płócienka, barchany białe,
i kolorowe, jakoteż: kapy, dywany, cho-
dniki, portyery, firanki, koce itp. towary

poleca w wielkim wyborze

Magazyn i główny skład pościeli wła-
s nego wyrobu (kołder, materaców, sien-
ników, poduszek)

firmy

J. Drexler i Synowie

Lwów, plac Kapitulny I. 2. Tel. 1121

Za 3 korony przerabia się stare materace
o 3 poduszkach lub kołdrę watowaną.

Materyały na pokrycie w wielkim wyborze.

Próbki i cenniki darmo na żądanie.

Specjalność:

Kompletne wyprawy ślubne od najskrom-
niejszych do najwytworniejszych oraz wy-
prawki do zakładów naukowych.

ST. MARKIEWICZ

we Lwowie, w Rynku I. 42.

Handel Towarów Kolonialnych

HERBATY WIN i DELIKATESÓW

pierwszej jakości a najtaniej poleca w szczególności przewyborne przez „SUEZ” sprowadzane

HERBATY CHIŃSKIE

po K. 5, 5.60, 6.40, 8, 8.80 i K. 10 za funt

WYSIEWKI HERBACIANE po K. 3 i 3.40

również **STARE KURACYJNE WINA TOKAJSKIE**

z roku 1679.	1874.	1868.	1866.	1864.
do K. 4.80	7.	8. i 9.	10. i 12.	i K. 14.

KORONA TOKAJU (ESSENCYA)

z roku 1868 K. 20 i 24, z roku 1856 K. 30.

Staropolskie miody sycone

DERENIAK, AGRESTNIAK i WIŚNIAK

po 1.20, 1.60, 2 i 3 K. za flaszkę.

Francuski **COGNAC** kuracyjny od najślawniejszych producentów po K. 7, 8, 9 do K. 14 flaszką.

Cognac Austriacki lub Węgierski po K. 4 i 5

Znakomity bulion z dziczyzny po K. 14 kilo

**ŚWIEŻE RYBY RZECZNE,
MORSKIE i STAWOWE.**

Ferdynand Güttler

we Łwowie, Kalicka 20

MAGAZYN

Towarów modnych

poleca w wielkim wyborze:

Weloniki, Koronki, Wstążki, Pasmanterye, Gazy,
Krepy oryginalne angielskie.

Rękawiczki damskie „Diana“

Pończochy saskie damskie i dziecinne.

Gorsety brukselskie słynnej fabryki

MANUFACTURES ROYALES

de GORSET P. D. najnowsze fasony

„Droit devant“

Hafty szwajcarskie

(do całych wypraw znaczny opust).

Materyały do haftu, włóczki, filozele,
filofloss, bawełny w wielkim wyborze.

Wszelkie dodatki do krawieczyzny i modniarstwa

Ceny najniższe.

Zamówienia z prowincyi skuteczniam
odwrotną pocztą.

NACZYNIA KUCHENNE

Z CZYSTEGO NIKLU

**UZNANE JEDNOGŁOŚNIE ZA NAJTRWALSZE
NAJPRAKTYCZNIJSZE I NAJZDROWSZE**

O r a z

nakrycia stołowe, deserowe i luksusowe
z chińskiego srebra

na białym metalu z gwarancją!

URZĄDZENIA KAWIARNI, RESTAURACYI, CUKIERN
i HOTELI

p o l e c a

BERNDORFSKI SKŁAD

wyrobów z chińskiego srebra, alpaki, bronzu
i czystego niklu

M. BILIŃSKIEGO

NASTĘPCA **B. RÖSEL**

Lwów, ul. Hetmańska I. 2.

Posrebrzenia wszelkiego rodzaju uskutecznia
bardzo trwale.

MAGAZYN

Płócien, bielizny i pościeli

pod firmą

ANTONI GUDJENS

następcy **Mieszkowski & Sołtys**

**we Lwowie, przy pl. Maryackim l. 4,
w hotelu Europejskim**

polecają po cenach umiarkowanych

Płótna, Bieliznę stołową i kolorową, Chustki, Ręczniki, Bieliznę
damską, męską i dziecienną, Kołnierze, Manszety, oraz bluzki
trykotowe.

**Schifony i szirtingi na bieliznę i pościel, Oxfort
biały i kolorowy.**

**Barchany, Płócienka, Zephyry, batysty, satyny
kolorowe, flanelki oraz lekkie wełny (voil)
Pończochy i Skarpetki**

BIELIZNĘ WEŁNIANĄ ORYGINALNĄ

systemu prof Dra Jaegera

satyny i płótna na wsypy w różnych kolorach

DRELISZKI NA MATERACE I SIENNIK

tudzież

KOŁDRY i MATERACE

JEDYNY RZECZYWISTY IMPORTER HERBATY!

Handel herbaty chińskiej EDMUNDA RIEDLA

Lwów, ul. Teatralna 3 A., druga kamienica od pl. Maryackiego

poleca

HERBATĘ

zbioru majowego bezpośrednio z Chin sprowadzoną, ciemno naciągającą z wybornym smakiem i aromatyczną wonią
pół kilo

Congo czarna	Nr. 1	K. 3.20
Souchong czarna	Nr. 2	K. 4.—
„ „ zbior majowy	Nr. 3	K. 6.—
Kaysow czarna	Nr. 4	K. 8.—
Melange de Londres.	Nr. 5	K. 8.—
Pecco kwiatowej	Nr. 6	K. 6.—
„ „ karawanowej	Nr. 7	K. 8.—
„ „ najprzedniej.	Nr. 8	K. 12.—
Gumpowder ziel. perl.	Nr. 9	K. 6.—
	Nr. 10	K. 8.—
Wyslewki herbaciane		K. 2.60
„ „ z najlepsz. herbat		K. 3.20

Ceny herbaty oznacza się na $\frac{1}{2}$ kilo
w paczkach pół $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ kilo.

poleca najlepsze galunki

KAWY

o smaku czystym i aromatycznym, które rozsyła franko, opłacone,
do każdej stacyi pocztowej $\frac{3}{4}$ kilo w woreczku:

Z centralnej Ameryki	K. 13.—	pół klg.	1.30
Jamaica	K. 14.—	„	1.40
Mexico grubo ziarnista	K. 15.—	„	1.60
Portorico	K. 17.70	„	1.80
Cuba grubo ziarnista	K. 18.40	„	1.92
Ceyon zielona	K. 19 —	„	2.—
„ przednia	K. 20.—	„	2.08
„ grubo ziarnista	K. 21.—	„	2.16
„ perlowa	K. 21.—	„	2.16
Mocca arabska aromatyczna	K. 21.—	„	2.16
Jawa złota	K. 21.—	„	2.16

Opakowanie nie liczy się.— Zamówienia z prowincyi
wysyła się odwrotną pocztą.

TADEUSZ
GÓRSKI
LWÓW

plac Maryacki l. 8

poleca dla pań

SKŁAD BLUZEK

znane z gustu i kroju we wszystkich gatunkach
od 5 kor. do 70 kor.

HALKI

wełniane i jedwabne.

Kto chce być pięknym niech żąda patent mydła
- lecznicz. „ZUCKERSA“ przeciw wyrzutom -
- - - - - skórnym. - - - - -

FRANCUSKIE PASKI olbrzymi wybór

Paletociki, Peleryny, Płaszcze.

RĘKAWICZKI prawdziwe „VICTORIA“

Gorsety, Woalki, Pończochy.

NA KARNAWAŁ

1000 NOWOŚCI.

KSIĘGARNIA MANISZEWSKIEGO i MEINHARTA

WE LWOWIE, PLAC HALICKI 3
FILIA: LEONA SAPIECHY L. 23

poleca najnowsze i niezmiernie pożyteczne wydawnictwo dla
wszystkich — pod tytułem:

KULTURA CIAŁA

składające się z czterech części, w opracowaniu Dra Prosalusa

CZĘŚĆ PIERWSZA

Jak wyszlacheć kształty ciała i organ mowy?

Wskazówki praktyczne dla pań i panów, dbających o powab
osobisty z 17 ilustracjami. Cena kor. 1.60.

CZĘŚĆ DRUGA.

Jak posiadać piękną powierzchowność?

Najnowsza metoda pielęgnowania oczu, nosa, włosów i zębów.
Podręcznik praktyczny dla pań i panów z 21 ilustracjami
Cena kor. 1.60

CZĘŚĆ TRZECIA.

Jak posiadać piękny biust i cerę.

Estetyka biustu i wdzięków niewieścich. Uprawa skóry i pielęgnowanie cery z 41 rycinami. Rady i wskazówki praktyczne dla pań i panów. Cena kor. 1.60

CZĘŚĆ CZWARTA.

Jak się pozbyć złych i śmiesznych przyzwyczajeń?

Wskazówki praktyczne dla zapobiegania krzywdom powabu
osobistego, z 18 ilustracjami. Cena kor. 1.60

Wszystkie 4 części razem w ozdobnej oprawie 7 K. 50 hal.
Szczegółowy prospekt gratis i franco.

CUKIERNIA

POD

„Wozem Drzymały“

otwarta od 7-mej rano do 12-tej w nocy.

WŁADYSŁAWA
PODHALICZA

LWÓW, ul. AKADEMICKA l. 5
OBOK MAGAZYNU p. SCHAYERA

POLECA

NAJLEPSZĄ KAWĘ, CIASTA, LODY,
CUKRY, HERBATNIKI, TORTY w 50
GATUNKACH. ZAMÓWIENIA NA WE-
SELA, IMIENINY, URODZINY, BALE,
RAUTY, WYKONUJE JAK NAJSTA-
RANNIEJ.

Z PROWINCYI ZAMÓWIENIA OD-
WROTNIE i TANIO.

PRACOWNIA OBUWIA
Juliana Janczyszyna

Lwów, Hotel Georga

poleca

eleganckie i trwałe obuwie

na wzór modeli paryskich

Z prowincyi wystarczy nadesłać stary bucik na miarę.

Gotową Bieliznę damską,
męską, dla dziewcząt, chłopców i dzieci.
Bieliznę pościelową.

Całe wyprawy ślubne
wyprawki dla niemowląt
starannie wykonane po cenie najniższej poleca

Wiktor Sedlaczek

we Lwowie pl. Kapitulny 3.

Wyrabiam też każdą bieliznę na zamówienie podług
miary lub wzoru, w terminie oznaczonym.
Polecam znane ze swej dobroci i trwałości
Kołdry szyte i **Pościele** wyrobu własnego.
Sprzedaję również po cenie bardzo niskiej w sztukach
i na miarę

Czysto lniane płótna,
bieliznę stołową, ręczniki, ścierki, chustki do nosa.

Schrolla szyfony, perkaliny, dymy.

Weby i Molinosy Sedlaczka

są najtańszym i najtrwalszym materiałem na każdą
bieliznę.

Pończochy damskie i dla dzieci
Skarpetki męskie i dla dzieci

*Cenniki i próbki posyłam najchętniej na żądanie.
Zamówienia z prowincyi wykonywam najrzetelniej
za zaliczką.*

Zegarki złote kluczykiem do nakręcania
od 12 złr. i wyżej.

Bizuterye złote i srebrne

najnowszych i najpiękniejszych fasonów, jak:

kółczyki, broszki, branzolety, łańcuszki, sygnety,
pierścionki medalioniki

także

Zegarki męskie i damskie złote i srebrne jakoteż
w nowym guście **srebro stołowe**, tace, kubki,
vinaigrier, lichtarze, cukiernice, biurowe (srebrne)
rekwizyta, podstawki, kałamarze itd. także zegary
antyki z bronzu i wiele innych przedmiotów,
sprzedają takowe o 10, 20, 30 i 40 prc.

 niżej cen fabrycznych

Magazyn jubilersko-zegarmistrzowski

J. DĄBROWSKI

we Lwowie, ul. Hetmańska 5.

*Prawdziwe brylantowe kolczyki »Ocasjon«
w rozmaitych cenach.*

Przeniesiony na ul. Kopernika I. 2.

ALBERT SZKOWRON

we Lwowie, ul. Kopernika I. 2.

poleca swój doborowo zaopatrzony

SKŁAD

Towarów Korzennych i Win

Rumów, Araków,

Likieru, Wódek, Piwa i Porteru,

Herbaty rosyjskiej i londyńskiej, Kakao, Czekolady, Cukrów,
Owoców południowych, Pierników, Sucharków i Biskoptów
angielskich, Wędlin, Ryb, Serów.

Kawioru astrachańskiego

Pasztetów strassburskich, Sardynek francuskich
Philippe & Canaud Trufli, Szampionów, Szparagów
w puszkach, wszelkich Konserw, Sosów, Musztard
i przypraw do potraw

Ekstraktu Liebiga i Bulionu wysmienitego

Owoców w cukrze, musztardzie i syropie

OLIWY NICEJSKIEJ

Na wiosnę i całe lato utrzymuję

WODY MINERALNE

w jesieni sprowadzam co dzień świeże Winogrona z Voslau

Od listopada do kwietnia mam zawsze świeże

KALAFIORY z Włoch i Algieru..

GŁÓWNY SKŁAD

farb akwarelowych w guziczkach
i tubkach

FARB OLEJNYCH

artystycznych

PĘDZLI I WERNIKSÓW

PALET I STALUG

KOMPLETNYCH
KASET Z FARBAMI

WIELKI WYBÓR

PŁÓCIEN

MALARSKICH

NA METRY I NA
RAMACH

ALFRED BEACOCK
UL. HETMAŃSKA L. 4. LWÓW

W WIELKIM
WYBORZE

PRZEDMIOTY
Z DRZEWA

i TERRAKOTY

do pomalowania

FARBY EMAIL

FARBY PASTELOWE

PŁÓTNO I PAPIER

PASTELOWY i AKWARELOWY

KARTONY

GRUNTOWANE

WZORY DO
WYPOŻYCZANIA

CENNIKI BEZPŁATNIE I OPŁACONE

Bajecznie
TANIO

Bajecznie
TANIO

PJERWSZA
KRAJOWA FABRYKA
i POSTĘPOWA SZKOŁA

*wózków dla dzieci wyrobów ko-
szykarskich i bambusowych po-
leca swe wyroby w olbrzymim
— — — wyborze — — —*

==bajecznie tanio==

Cenniki ilustrowane rozsyła franco!

Z wysokiem poważaniem

A. Koniewicz

Magazyn specjalny biżuteryi i towarów galanteryjnych
pod firmą

WŁADYSŁAW CIECHULSKI

KÉSMARKY & ILLÉS Następca

we Lwowie, róg pl. Maryackiego i ul. Teatralnej — dom Kapłany.

poleca

Największy skład wyrobów skórzanych

a mianowicie: **Portmonnais** damskie i męskie, **Portmonnais** do podróży (patentowe), **Woreczki** na pieniądze w rozmaitych wielkościach i gatunkach, **Pularesy** na bilety wizytowe i pieniądze papierowe z notatkami lub bez nich z zamczkami lub tylko składane dwu i trzy działowe — również z haftem jedwabnym wewnątrz, jakoteż z przedziałką na fotografię, **Pularesy** na pieniądze i papier w większych rozmiarach z przeróżnymi podziałkami, **Portefeuille** kasowe na papier warietowe, aka, weksle i przeróżne pisma, **Mapy** skórzane na biorka **Etui** na cygara, papierosy, cygara wioskie, **Tytonierki** i t. p. zamykane lub do zasuwania.

Wyroby za słynnej i najlepszej **Stali szwedzkiej, Brzytwy, Scyzoryki, Nożyczki, Noże** do użytku domowego i noże specjalne dla p. p. **Masarzy i Rzeźników, Topory** bo wyrębu mięsa.

Specjalna nowość niezrównanej dobroci i jakości: **Szwedzkie kuferki ręczne**, pudełka na kapelusze damskie i męskie i w ogóle pudełka bardzo praktyczne do drogi.

Wielki skład krawatek męskich
wszelkiego rodzaju

Wielki wybór biżuteryi, damskiej i męskiej
jakoto: Broszek, koleżyków, branzoletek, szpilek, szpilek, lancuszków tak z prawdziwych korali, ametystów, wprawie srebrnej i złoczonej, jak również biżuterii z prawdziwego srebra złoczonego, następnie imitacji brylantów, imitacji złotych rzeczy, zetu i t. p.

Wszelkie artykuły do podróży

jakoto: Kuferki ręczne, Torebki damskie mniejsze i większe, Torby ręczne, Torbeczki na rękach, Torby z urządzeniem toaletowym (Necessaire), Worki podróżne, Paski do Pledów, Flaszki podróżne, Necessaire toaletowe i stołowe i wiele innych rzeczy w ten zakres wchodzących.

Albumy i parawanki na fotografię, **Wachlarze**, **Paski damskie**, **Ramki** na fotografię, **Taki** do pisania, **Kalaski** na poezję, **oprawne w skórę**, **plusz lub płótno**, **Torby** i **teki** do noszenia książek szkolnych, **Papier listowe**, **Wszelkie artykuły toaletowe**, **Towary francuskie** i angielskie, **perfumy** i **mydła**, **Prawdziwa woda kolonska**.

Wyroby z bronzu, niklu, cynku, i imitacye ich — jakoto: Garnitury do pisania, kalendarze, licharze, kasetki, na biżuterię i garnitury do palenia, zegarki podstawki na bilety i t. p.

MAGAZYN utrzymuje zawsze bogaty skład wszelkich artykułów na wiazania okolicznościowe, jakoto: **Podarki** na urodziny, imieniny, wesela i święta, **podarunki** noworoczne.

Wyroby z pluszu, drzewa, skóry

jakoto: kasetki, necessaire stoliki salonowe, stoliki do palenia, eiazarki, garnitury do gry w karty i szachy.

Geny stałe i nadwyżczaj umiarkowane, których niske obliczenie osiągnięto jedynie przez zakupno wszelkich towarów w znacznej ilości.

Spis towarów na żądanie odwrotnie fanko!
1878. Rok założenia 1878.

MAGAZYN
towarów bławatnych i płócien
STACHIEWICZA
i ABRYSOWSKIEGO
we Lwowie, Rynek I. 32.

poleca

wielki wybór najmodniejszych materyi wełnianych i jedwabnych, Sukienka czarne i kolorowe, Jedwabie i Aksamity lyońskie, Kretony, Perkale i Satyny francuskie, Szale, Pledy, Chustki zimowe i letnie, Kapy i Serwerty gobelinowe i pluszowe, Kocyki do nakrywania łóżek.

PŁÓTNA

irlandzkie, rumburskie i holenderskie

PERKALE, SZIFONY, DYMKI

BIELIZNĘ STOŁOWĄ

RĘCZNIKI, i CHUSTKI DO NOSA

Próbki rozsyłamy na żądanie franco.

Znana firma Konfekcyi damskiej

OSKARA HELLERA

we Lwowie „Hotel Georgea“

poleca najświeższe nowości,

Żakiety, peleryny, prochowce, płaszcze angielskie, płaszcze gumowe, Kostyумы, suknie płócienne, spodnice, bluzki, paski, parasolki, kapelusze panama, futra w wielkim wyborze, oraz najnowsze modele jesienne i zimowe sezonu 1908/9

po bajecznie niskich cenach.

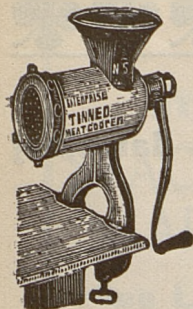
ANTONI HALSKI

HANDEL ŻELAZNY

Lwów, plac Marjacki I. 9.

poleca

Kompletne wyprawy kuchenne.

Naczynia aluminiowe, jedyne odpowiadające wszelkiem wymaganiom higieny. Naczynia „Superior“ z emalowanych najlepszych. — Lodownie znakomite pilzneńskie,^f pojedyncze kor. 52 — podwójne K. 76 — Maszynki amerykańskie do lodów, na l. 1, 2, 3, 4 po kor. 11, 13, 15, 19, Maszynki do mięsa kor. 5. — Żelazka sprytusowe od kor.

6.50 oraz na węgle doskonałe — Kuchnie naftowo-gazowe „Primus“ kor. 14.

„Optimus“ kor. 11. Magle żelazne od K. 44. na nogach K. 80.

Wyrzymaczki do bielizny od K. 28. Wyroby nożownicze angielskie i francuskie. Wyroby nikłowe i alpakowe. Łyżwy wszelkich systemów w ogromnym wyborze. Narzędzia gospodarcze i ogrodnicze. Kasy ogniotrwałe od K. 140. Kasetki żelazne francuskie. Zamki i kłódki doskonałe. Meble żelazne. Materace druciane siatkowe po kor. 22. Bidety. Klozety.

Wieńce metalowe i krzyże żelazne.

Fabryczny skład wyrobów S. W. Niemojowskiego

ZOFIA DYDAKKA

Lwów, plac Maryacki L. 8.

poleca po najniższych cenach
wszelkie towary wchodzące w zakres

handlu papierowego

Największy wybór kart ilustrowanych.

CODZIENNE NOWOŚCI.

J. SCHREIBER

PRACOWNIA

RĘKAWICZEK I BANDAŻY

we Lwowie Hetmańska I. 6.

poleca własnego wyrobu

Towary rękawiczne

Koszule męskie, kołnierze, manszety, krawaty, szelki krajowe i zagraniczne, skarpetki, spinki, pończochy damskie i t. p. i t. p.

największy skład

Gorsetów

brukselskich i paryskich światowej sławy

P. Du Foiet i R. F. C. a la Princesse

Dostawca bandaży Kasy chorych król. stoł. m. Lwowa

MARYA DAUBNER

WE LWOWIE

od lat 67 przy ulicy Sobieskiego I. 10.

poleca

SKŁAD I PRACOWNIĘ SZCZOTEK

i w ten zakres wchodzących artykułów

Zamówienia na prowincyi odwrotnie odsyła.

ul. Sobieskiego I. 10.

Handel towarów korzennych
HERBATY, WIN, RUMU
i DELIKATESÓW
ANDRZEJ LANGNER

WE LWOWIE
RYNEK 9

SKŁAD PAPIERU
przyborów do pisania, rysowania i malowania
Galanterji i perfumeryi
francuskiej i angielskiej

Kazimierz Gergowicz

przedtem Antoni Kozłowski

we Lwowie, ul. Halicka 1. 16.

poleca wszelkie przybory
kancelaryjne, techniczne i malarskie
po możliwie niskich cenach

obrazy świętych i rodzajowe, ramy do obrazów

Plac Maryacki.

Hotel Francuski

J. Krimmer i Ska.

przedtem Rudolf Krimmer

WE LWOWIE.

Jedyne zastępstwo i główny skład

Kaloszy szwedzkich.

Przybory do podróży.

PŁASZCZE i PELERYNY GUMOWE.

Instrumenta lekarskie

Ceraty na stół i podłogi.

LINOLEUM.

Przybory do ćwiczeń gimnastycznych.

OBUWIE CZESKIE

dla pań, panów i dzieci.

Parasole, pantofle, grzeblenie i szczotki.

Pierwsza galicyjska

Fabryka korków katalońskich

Założona w r. 1877

L. J. MALEWSKI

We Lwowie, ul. Ormiańska l. 12.

poleca wyrabiane w swej fabryce

Korki do beczek i butelek

w najlepszej jakości i tańsze od zagranicznych

drzewa korkowe,

koła do mielenia jagieł,

podeszwy i koreczki damskie.

Nowości

Nowości

Kawa palona

Z WŁASNEGO PAROWEGO PALENIA
codziennie świeżo palona!

KAWA PALONA

ściśle podług zasad higieny za pomocą gorącego powietrza — znakomita
w smaku i aromacie — codzień świeżo palona.

$\frac{1}{2}$ kilo kawy palonej Melange Nr. I. 1 K. 60 groszy

Melange cesarska

"	II.	1 "	80	"
"	III.	2 "	20	"
"	IV.	2 "	40	"
"	V.	2 "	80	"

Kawa palona za pomocą gorącego powietrza posiada te zalety, iż zachowuje znakomitą aromatę
czysty delikatny smak, największą wydatność, z tej przyczyny znacznie tańsza w uży-
ciu aniżeli kawy palone w inny sposób. Kawa palona pakowana w woreczkach pergaminowych w wa-
dze 1, $\frac{1}{2}$; $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ kilo.

Poleca handel herbaty i kawy

EDMUNDA RIEDLA

ul. Teatralna 3. naprzeciw Katedry.

**KANTOR
WYMIANY**

c. k. uprzyw. galic.
akcyjnego

**BANKU
HIPOTECZNEGO**

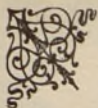
kupuje i sprzedaje
WSZELKIE PAPIERY WARTOŚCIOWE i MONETY
po najdokładniejszym kursie dziennym nie licząc
żadnej prowizyi.

WSZELKIE KUPONY
i wylosowane papiery wartościowe
wypłaca bez potrącenia prowizyi lub kosztów.

**KANTOR
WYMIANY**

c. k. uprzyw. galic.
akcyjnego

BANKU
Hipotecznego

MIEJSKIE BIURO PRACY

we Lwowie, ul. Ossolińskich I. 15.

służy zupełnie bezpłatnie tak pracodawcom
jak i pracującym,

stręcząc pracę i dostarczając pracujących, a to
tak robotników zawodowych jak i niezawodo-
wych, służbę domową i gospodarczą.

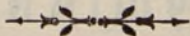
bez różnicy płci

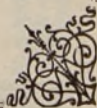
Godziny urzędowe od 8—2.

Zgłoszenia ustne, lub pisemne.

Do zgłoszeń pisemnych biuro dostarcza dru-
ków na żądanie.

Cukiernia krakowska

A. Troczyńskiego

Lwów, ulica Fredry

poleca

niezwykle tanio dobre pączki i ciastka po 6 halerzy.
Torty, Herbatniki, Cukry deserowe, gorącą kawę, herbatę i czekoladę, krupnik, różne likiery krajowego
wYROBU

Lody i kawa mrożona.

MAGAZYN FUTER

M. A. AUGUSTYNA

we Lwowie, ulica Teatralna l. 7.

naprzeciw głównego wejścia do kościoła katedralnego.

poleca we wszystkich rodzajach

FUTRA, GARNITURY, CZAPKI,

olbrzymi wybór najmodniejszych bo

WIERZCHY DO FUTER itp.

Przyjmuje futra do przechowania na lato.

ZAKŁAD

art. Fotograficzny

„HELIOS“

Lwów, ul. Kopernika 28. i Sykstuska 33.

poleca się P. T. Publiczności

Najnowsze fasony lornetek ręcznych damskich z metalu, perłowej masy, szyldkretu, imitacyi szyldkretu i t. p. po cenach możliwie niskich. Z prawdziwego szyldkretu n. p. od 8 Koron (z najlepszymi szklami). Lornetki damskie teatralne z metalu, aluminium, perłowej masy, szyldkretu i t. p. z rączką lub też bez, w etui od 9 Kor. począwszy.

Cwikiery, okulary, termometry, barometry, lupy, stereoskopy, obrazki stereoskopowe i t. p. polecają w ogromnym wyborze.

KOPERNICKI I SYN

optycy i mechanicy

LWÓW, PLAC HALICKI L. 1.

PJOTR MIKOŁASCH

Apteka pod „Złotą Gwiazdą“

we Lwowie

poleca

SKŁAD ŚRODKÓW LECZNICZYCH i KOSMETYKÓW

Wina lecznicze

na winie hiszpańskiem :

borówkowe, chinowo-żelazowe, chinowe i kaskarowe, pepsynowe, kondurango.

W I N A

DLA REKONWALESCENTÓW :

STARA MALAGA, TOKAJ i KONIAK PRUNIER & Co.

Środki uniwersalne i specyficzne

wyrobu fabryk krajowych i zagranicznych

Najnowsze środki lecznicze

wraz z literaturą kliniczną, próbki środków leczniczych z całego świata dla użytku P. T. Panów

Lekarzy

Przybory i przyrządy chirurgiczne

gumowe i kauczukowe z pierwszorzędných fabryk.

Bilety wizytowe

KARTY ŚLUBNE

DYPLOMY

i wszystkie roboty litograficzne

wykonuje

PO NADER NISKICH CENACH

ZAKŁAD

artystyczno-litograficzny

A. Przyszłaka

we Lwowie

ul. Lindego l. 2.

w zabudowaniu

I. ZWIĄZKOWEJ DRUKARNI.

TADEUSZ OKORNICKI

MAGAZYN PORCELANY I SZKŁA

we Lwowie, ul. Halicka l. 4.

poleca po możliwie najniższych cenach
w wielkim wyborze
z pierwszorzędných fabryk czeskich, francuskich
i saskich

Kompletne serwisy stołowe i herbaciane

GARNITURY do UMYWALNI

Serwisy ze szkła grawerowanego, gładkiego
i rżniętego

FAJANSE ANGIELSKIE

*Próbki czyli wzory porcelany stołowej wysyłam
pocztą do wyboru.*

Wielka wypożyczalnia naczyń stołowego

Także noże, widelce, łyżki i łyżeczki
z chińskiego srebra.

Premiowana na Wystawach przyrodniczo-lekarskich
w r. 1891 i 1900.

PIEKARNIA HYGIENICZNO-KARLSBADZKA

MARCINA CZYŻEKA

WE LWOWIE

POLECA:

zalecane przez pierwszorzędnę powagę lekarskie znakomite sucharki karlsbadzkie, wyrabiane wedle oryginalnej metody karlsbadzkiej, a różniące się tem od dotychczas produkowanych, iż są pulchne i kruche, pozbawione wszelkich przymieszek i nie tylko zastępują wszelkie zagraniczne sucharki ale je przewyższają smakiem i delikatnością; tudzież obfituje w wybór najrozmaitszego pieczywa tak krajowego, jakoteż zagranicznego;

POLECA ZNANY POD NAZWĄ

Chleb Morawski

wyrabiany wedle najnowszej metody, zaopatrzonej marką ochronną „MARCIN CZYŻEK“.

Chleb ten nie tylko oryginalnemu morawskiemu nie ustępuje, lecz przewyższa go nawet, gdyż jest łatwo strawnym, nie czerstwieje i przez kilka dni nie traci pierwotnego smaku.

Na prowincję wysyła się chleb morawski koleją w specjalnie wentylowanych paczkach, nie licząc nic za opakowanie.

20 bochenków morawskiego chleba w paczce wentylowanej kosztuje na miejscu franko każda stacya kolejowa 10 Koron, czyli bochenek wagi 2 kilogramy, 50 halerzy.

Na prowincję wysyła się najmniej 60 sztuk sucharków karlsbadzkich za 2 korony, czyli 1 kilogram wagi sucharków, 2 Korony.

SKLEPY:

Rynek 27 — Pasaż Mikolascha — ul. Jagiellońska l. 9. — Plac Akademicki l. 2. — ul. Łyczakowska l. 3. — ul. Kazimierzowska 37 — Zyblikiewicza 44 — Żółkiewska 107.

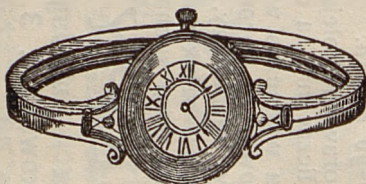
Komorowski Józef

zegarmistrz

PASAŻ MIKOLASCHA

poleca

zegary we wyrobach Paryskich z brązu,
marmuru, z kandelabrami w najnowszych
fasonach

ZEGARKI PENDUŁOWE

regulatory
stołowe wiedeńskie.

BUDZIKI

od najtańszych do najdroższych, w różnych
fasonach ozdobne.

ZEGARY KUCHENNE

ZEGARKI KIESZONKOWE

w najnowszych wyrobach z fabryk pierwszorzędných ze
złota, srebra, stali i niklu tak kieszonkowe jakoteż i dam-
skie sprzedają obciążane i regulowane pod gwarancją.

Naprawy wszelkie w zakres zegarmistrzostwa wchodzące, po-
dejmuje się odnawiania antyków, muzyk, po możliwie cenach naj-
niższych i z gwarancją.

PIOTR MIKOLASCH i Sp.

we Lwowie.

Pasaż Mikolascha

CHEMICZNE i TECHNICZNE Laboratoryum

Skład farb, lakierów, pokostów, materya-
łów chemicznych — artykułów gospodar-
czych, budowlanych i technicznych — arty-
kułów gumowych i chirurgicznych,

Główny skład wszelkich PERFUM, MYDEŁ,
i PRZYPORÓW TOALETOWYCH krajowych
i zagranicznych.

Główny skład wszelkich Farb i Przyborów ma-
larskich artystycznych, jak: Pendzli, Płócien ma-
larskich, Werniksów, Sztalug, Palet i Wzorów
do malowania.

Główny skład wszelkich Wyrobów Szczotkarskich,
Trzepaczek, Piórek, Miotłek, Rogózek, Chodni-
ków kokosowych.

CENNIKI NA ŻĄDANIE
gratis i franko.

SINGERA

maszyny do szycia
do różnych celów

a zatem nie tylko
do użytku przemy-
słowego, lecz także
do wszelkich robót
wchodzących w za-
kres szycia domo-
wego jedynie u nas
nabyć można.

Przy kupnie zważać
należy na to, aby
maszyna nabytą zo-
stała w naszych
składach.

Nasze sklepy po-
znać można po u-
bocznym znaku.

SINGER Co. Tow. akc. maszyn do szycia.

LWÓW, pl. Halicki 2. FILIA: Gródecka 30.

PIERWSZY BAZAR CUKROWY

M Ü L L E R A

ul. Kilińskiego 2. obok Kawiarni wiedeńskiej
poleca:

pół kilo	najwyborniejszych Herbatników	1 K. 60 h.
"	Hellera karmelki owocowe, kawowe, bodeńskie i peszteńskie	1 " 60 "
"	Pomadki, Czekoladki, Marcepaniki	2 " — "
"	Czekoladki nadziane pomadką, masą i likworem	20 " 40 "

Nawiększy wybór bombonierek.

Ma na składzie kompoty, soki, galaretki i konfitury.

Czekolady, herbaty i kakao.

WÓDKI, LIKIERY, WINA i KONIAKI.

Zakład artystyczno rytowniczy i fabryka stampil kauczukowych HENRYKA SZAPIRY

Lwów, ul. Sykstuska 5 (dom własny)

wykonywa jak najstaranniej i po najumiarkowań-
szych cenach stampilie i pieczęcie, tablice z me-
talu lane, prasowane oraz mosiężne grawirowane,
niemniej wszelkie prace w zakres tegoż zawodu
wchodzące. Skład drukarń kauczukowych „Per-
fect“ i farb do stampilij.

Proszę baczyć dokładnie na imię i numer domu
Cenniki i kosztorysy darmo i opłatnie.

Najnowsze krawatki, kołnierze i manszety

Płótna, stołową bieliznę

i gotową bieliznę dla mężczyzn,
pończochy, skarpetki,
także pończoski dla dzieci.

Deszczochrony i najnowsze krawatki.

Skład komisowy
Prof. Dr. Jaegera
wełnian. normal.
BIELIZNY
także bielizna
zdrowia dra
LAHMANN

poleca

HANDEL

F. S. BARDASZA

we Lwowie

ul. Teatralna l. 9.

vis-a-vis kościoła Katedralnego

Ceny fabryczne.

Na zimę! bawełniane, wełniane i jed-
wabne trykotowe towary oraz wybór
pledów.

Wełniane, angielskie kamizelki z rękawa-
mi, pończochy myśliwskie, jedwabne chustki
(Cachenez).

Płaszczce, Prześcieradła i Ręczniki kąpielowe

K. PRIMUS

FABRYKA TUTEK EGIPSKICH

L W Ó W

ul. Mickiewicza l. 2. róg
pl. Smolki

poleca:

własny wyrób tutek
z najlepszej bibuły
egipskiej i francuskiej

jakoto:

Egipskie nietłuszczone - - -

Egipskie nietłuszczone z watą

Francuskie Abadie Vergé - -

Francuskie Abadie Mais - -

Dla p. p. kupców i trafikan-
tów ceny en-gros.

Na żądanie wysyłam próbki franco i gratis.

Różnorodne
LAMPY NAFTOWE

sprzedają
po nader zniżonych ce-
nach fabrycznych
z gwarancją za
dobroć i trwałość
swoich wyrobów.

Pałaki różnorodne do
oświetlenia elektrycz-
nego, lampki żarowe.

SKŁAD

wszelkich
wyrobów ma-
jolikowych i fajan-
sowych przydatnych
do wodociągów

RUD. DITMARA

Siatki gazowe „Auera“
z fabryki

W ZNAIM

**Sprzedają najlepszej nafty kra-
jowej i oliwy do palenia.**

P. Ditmar, Br. Brunner Tow. Akc.
we Lwowie, plac Maryacki 9.

ADAM SERAFIN

wyłączny skład herbaty rosyjsko-karawanowej
Lwów Sienkiewicza 5. (Kręta).

obok Hotelu Georgea

CENNIK HERBAT

w oryginalnych opakowaniach opatrzonych rosyjską pieczęcią rządową,

Nr.		funt	$\frac{1}{1}$		$\frac{1}{2}$		$\frac{1}{4}$		$\frac{1}{8}$	
			zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.	zł.	c.
1	Familijna		1·60		—·80		—·40		—·20	
2	Familijna lepsza		2·—		1·—		—·50		—·25	
3	Czerwona		2·60		1·30		—·65		—·33	
4	Czerwona lepsza		3·—		1·50		—·75		—·38	
5	Familijna Chunmy		3·40		1·70		—·85		—·43	
6	Czarna wyborowa		3·80		1·90		—·95		—·48	
7	Czarna Liansiu		4·—		2·—		1·—		—·50	

Wysiewki z najlepszych herbat $\frac{1}{4}$ f 40 ct. $\frac{1}{8}$ f 20 ct.

JAN BROMILSKI

SKŁAD PAPIERU

PRZEBORÓW do PISANIA i RYSOWANIA

**KSIĄG RACHUNKOWYCH i GOSPO-
DARCZYCH**

we Lwowie, ulica Karola Ludwika

GRAND HOTEL

PIERWSZY KRAJOWY

ZAKŁAD ART.
GRAFICZNY

ELEKTRYCZNIE
URZĄDZONY

M. HEGEDŰS
LWÓW

UL. KOPERNIKA 8

WYKONUJE ARTYSTYCZNIE
KLISZE DUKARSKIE
WSZELKIEGO RODZAJU
DLA ILUSTRACJI KSIĄŻEK
DZIENNIKÓW CZASOPISM
ANONSÓW CENNIKÓW I T.P.

FOTOGRAFIA
FOTOCYNKOGRAPHIA
AUTOTYPIA
FOTOLITOGRAFIA
ŚWIATŁODRUK

TELEFON
No 5906

**Bilety wizytowe litografowane
Zaproszenia ślubne i balowe - -**

wykonuje wzorowo i na
czas oznaczony

Piller, Neumann i Sp.

LWÓW

UL. ŁYCZAKOWSKA L. 3.

Założony w 1859 roku.

Karol Völker i Syn

WE LWOWIE

ul. Karola Ludwika 3.

Gmach Galic. Tow. kred. ziem.

MAGAZYN

wyrobów jubilerskich

złotych i srebrnych. — Chińskie
srebro najlepszej jakości.

Ceny przystępne!

Wielki wybór!

Zamówienia odwrotną pocztą.

LAT 66

ISTNIEJĄCY
HANDEL SUKNA
i TOWARÓW WELNIANYCH
pod firmą
JAN WALLACH i SYN
LWÓW, Rynek 33

Poleca się.

ALEKSANDER
GETRITZ

ZAKŁAD GALANTERYJNO-INTROLIGATORSKI

Skład papieru i materiałów piśmiennych.

Lwów, pl. Kapitulny l. 8. (obok Katedry)

Przyjmuje

Wszelkie oprawy książek od najwspanialszych do zwykłych
broszur oraz wykonuje wyroby galanteryjne.

Dyplomy Honorowe, Albumy, Szkatuły na srebro stołowe, oprawy
haftów, Ekramy, Ramy pluszowe, Teki do pisania itp.

WIELKI WYBÓR RAM do OBRAZÓW.

Bilety wizytowe od 60 ct. do 1:20 za sto sztuk. Karty ślubne.
Karnety.

Wszystko po nader niskich cenach.

Fabryka bloków rysunkowych z alegoryą Towarzystwa
szkoły ludowej.

KSIĘGARNIA G. SEYFARTHA

przedtem

SEYFARTHA i CZAJKOWSKIEGO we LWOWIE

poleca

Hodowlę drzew i krzewów owocowych tudzież zbior,
przechowywanie i zużytkowanie owoców

napisaną przez

A. KUROWSKIEGO i W. TABEAU

Ozdobiona 121 rycinami. — Cena kor. 2'20. Z prze-
syłką pocztową kor. 2'30.

GRZYWIŃSKIEJ Nauka robót ręcznych kobiecych
wydanie II. uzupełnione

 Cena kor. 2' 80

Księgarnia przyjmuje prenumeratę na wszyst-
kie pisma gdziekolwiek wychodzące: polskie francu-
skie, niemieckie i angielskie.

Nadto polecam:

Wypożyczalnię nut obficie ostatnimi nowościami zapelnioną.

Warunki abonamentu:

Abonament miesięczny bez premi K. 1'20

Abonament miesięczny z premią K 2'60

Zawsze na składzie:

w komplecie: Przewodniki do podróży, jako to: Bä-
dekera, Griebena, Branmüllera, Woerla etc.

Nowo otworzona drukarnia
JANA EICHELBERGERA

Lwów, Batorego 34 — Fredry 3.

podejmuje się wszelkich robót według nowoczesnych
wymogów.

Mleko i śmietankę

w szczelnie zamkniętych flaszkach
dostawia do mieszkań

MLECZARNIA
PRZEWORSKA

WE LWOWIE

pl. Smolki 1. 5.

ul. Sienkiewicza 3.

obok hotelu George'a.

FABRYKA RĘKAWICZEK

J. CZERNICKI i M. OLSZEWSKI

we Lwowie, Rynek 21

poleca: Rękawiczki damskie i męskie.

Birety i obojczyki leocollary i półkoszulki, żałobniki, krawaty.

Poduszki safianowe i jelonkowe, Portmonetki.

Paski, spinki, szelki, podwiązki.

**Garnitury jelonkowe, łosiowe i baranie. Garnitury do szermierki,
a to: maski, rękawice i plastry.**

Pończochy i poduszki podróżne.

Buciki miękkie, wygodne dla dzieci.

Gorsety w najnowszych fasonach.

Przyjmuje się wszelkie zamówienia gorsetów na miarę, jak również do prania i naprawy — oprawę haftów, oraz wszelkie roboty w zakres rękawicznictwa wchodzące.

Zlecenia z prowincyi uskutecznia się odwrotną pocztą

Fr. Chladek

handel wyrobów żelaznych,
metalowych — nożowniczych
i blacharskich

we Lwowie — Rynek I. 45.
(róg ul. Grodzickich)

poleca

**Naczynia emaliowane i wszel-
kie przybory kuchenne**

również

kompletne wyprawy kuchenne

Noże

stołowe i kuchenne.

łyżki, łyżeczki, chochle, etc.
z alpaki i chińskiego srebra.

Lodownie pokojowe

oraz

maszynki do robienia lodów.

Meble żelazne

**Magle, wyżymaczki, maszyny
do prania,
żelazka.**

Szybkowary szweckie

naftowo-gazowe „primus“

(najoszczędniejsze dla użytku domowego)

Drewniane wyroby jaworowskie

w wielkim wyborze

**Towary doborowej jakości
po możliwie niskich cenach.**

Wielki skład papieru, galanteryi
i dzieł sztuk pięknych
oraz wszelkie
przybory do pisania, rysowania i malowania.
Bilety wizytowe litografowane i drukowane
poleca
Seyfarth & Dydynski
we Lwowie, plac Maryacki

KATALOG SZCZEG. FRANCO

Magazyn i Pracownię wYROBÓW jubilerskich złotych i srebrnych **SKŁAD**

Zegarków kieszonkowych z pierwszorzędných fabryk
genewskich oraz wyrobów z chińskiego srebra i sztuk-
ców stołowych „Christofle i Ska“ w Paryżu

poleca:

EDMUND MARYAN BEER

JUBILER

we Lwowie, ul. Akademicka l. 4.

DŁUGOLETNI WSPÓŁPRACOWNIK BYŁEJ FIRMY
J. OSTROWSKI i J. STRZELECKI.

SKŁAD FABRYCZNY

wszelkich gatunków

mydeł i świec, krochmalu, farbki, sody, mydeł
toaletowych w różnych zapachach, świec kościel-
nych i t. p.

poleca w najlepszych gatunkach

J. FRIEDRICH

we Lwowie.

Główny skład przy ul. Krakowskiej l. 13.

DOM BANKOWY i KANTOR WYMIANY
SOKAŁ i LILIJEN

WE LWOWIE

ul. Kilińskiego obok sklepu p. Czudżaka.

kupuje i sprzedaje listy zastawne Towarzystwa kredytowego, galic. banku krajowego, jakoteż obligacye komunalne banku krajowego i obligacye galic. pożyczki krajowej i wszelkie renty, losy rządowe i prywatne, akcyje kolejowe i obligacye pierwszeństwa, również wszelkie monety krajowe i zagraniczne pod najkorzystniejszymi warunkami.

Przyjmuje za mierną prowizyą wszelkie zlecenia wchodzące w zakres interesów bankowych.

Zlecenia z prowincyi wykonuje jak najrychlej.

N a j w i ę k s z a z n a n a
WYPOŻYCZALNIA KSIĄŻEK
STANISŁAWA KÖHLERA

ul. Batorego l. 28 we Lwowie
tuż naprzeciw gimn. Franc. Józefa.

Nowości wszelkie zaraz po wyjściu z druku.
Najnowszy komp. katalog posyła się gratis.

Abonament 3 tomy (naraz) miesięcznie 50 ct. kaucya 1 zł. Na prowincyi (10 naraz) 1 złr. kaucya 5 złr. Rozpocząć można codziennie.

KONCESYONOWANY ZAKŁAD

instalacyjny dla wodociągów

Specyalna c. k. uprzywilejowana fabryka klozetów
własnego pomysłu, różnych systemów. t. j.

NADKANAŁOWYCH I POKOJOWYCH

z patentem na Austryę i Węgry
wyszczególniona najwyższą nagrodą

c. k. Ministeryum handlu

i złotym medalem na wystawie w Paryżu 1906

Fabryka wyrobów metalowych

Henryka

Bogdanowicza

Lwów, Piekarska l. 13.

**Lejarnia cynkowa figur
i ornamentów**

LODOWNIE POKOJOWE RÓŻNEJ
WIELKOŚCI.

„KURJER LWOWSKI”

istniejący XXVII rok

wychodzi dwa razy dziennie.

Poranne wydanie „Kurjera Lwowskiego” zamyka się nad ranem, skutkiem czego mieści ono najświeższe wiadomości o faktach, jakie zaszły w wieczornych godzinach i w ciągu nocy.

Numer główny „Kurjera”, objętości dotychczasowej, oddaje się pod prasę przed godz. 2 popołudniu.

Maszyna rotacyjna skraca czas druku do minimalnych granic, a służba telegraficzna i telefoniczna umożliwia odbieranie najświeższych wiadomości aż do ostatniej chwili przed zamknięciem numeru.

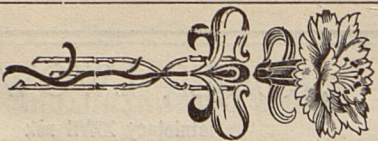
W feljetonie będą pomieszczone utwory powieściowe pierwszorzędných pisarzy. Nadto wprowadzony jest feljeton literacki i naukowy wraz z przeglądem literatury i zjawisk na polu sztuki.

W bezpłatnym dodatku, którego arkusz, w formie książkowym dodawany co tygodnia, tworzy kilka tomów rocznie, są umieszczane cenniejsze utwory powieściowe swojskiej i obcej literatury.

Prenumerata „Kurjera Lwowskiego” wynosi z jednorazową dostawą do domu 2 K. 70 h. miesięcznie a 8 K. kwartalnie:

z dwurazową dostawą do domu 3 K. 20 h. miesięcznie, 9 K. 50 h. kwartalnie.

Adres: „KURJER LWOWSKI” — Lwów, Chorażczyzna 10.

POWIELACZ CIEPŁA

Patent: Gasselseder i Niemceczek.

Przyrząd do łatwego zastosowania i wmurowania do pieców kaflowych i kamyczkowych, kominków, do kuchen **dokładnie wypróbowany środek dla oszczędzenia opatu w czwartej części dotychczas używanego i niezrównany środek do szybkiego ogrzewania mieszkań i lokali publicznych.**

Poleca i dostarcza po cenie umiarkowanej

Spółka kredytowa budowniczych we Lwowie
ul. Kościuszki l. 18, parter.

dla P. T. interesowanych w Galicyi wschodniej

DYREKCJA.

ELEKTRYCZNIE URZĄDZONA FABRYKA

Rzeźbiarsko-Kamieniarska

założona w r. 1890

we Lwowie, przy ul. Piekarskiej l. 95.

pod firmą

ŁUDWIK TYROWICZ

rzeźbiarz i koncesyonowany majster kamieniarski

wykonuje

wszelkie roboty budowlane przy budowach domów, will, pałaców i kościołów, oraz wszelkie roboty na cmentarzach, a to:

mauzolea, grobowce, pomniki, nadgrobki, kurhany, kaplice, figury, ołtarze, tablice pamiątkowe, epitafia, obkładanie grobów i t. p.

z wszelkich gatunków kamieni ciosowych, granitów, syenitów, labradorów, marmurów i alabastrów.

Wyposażywszy pracownię swoją w wszelkie maszyny pomocnicze jak tokarki do kamieni, szliferki i inne pędzone siłą elektryczną, mogę podejmować się wykonywania powyższych robót w najkrótszych terminach i z największą precyzją, a z całą sumiennością obliczam najniższe ceny.

Na składzie zawsze najbogatszy wybór gotowych pomników z wszelkich gatunków kamienia.

Ceny i kosztorysy na żądanie franco.

Stanisław Woźniak

zegarmistrz

we Śwowie, ul. Akademicka l. 8.

poleca swój

Skład zegarków

szwajcarskich kieszonkowych, wiedeńskich ściennych
i szwarcwaldzkich,
z dwuletnią gwarancją.

Wszelkie reperacye przyjmuje i takowe jak najlepiej
i najtaniej wykonuje z gwarancją roczną.
Rok założenia 1892.

JULIAN TREPCZYŃSKI

przedtem

Jozef Toepfer

LWÓW, ULICA TRYBUNALSKA L. 14.

Trzyma na składzie wszelkie nożyczki, noże, scyzoryki,
brzytwy, korkociągi, siekacze, wszystko z najlepszej
stali i z gwarancją.

Przyjmuję również wszelkie ostrzenia i wykonuję
jak najstaranniej, przyjmuję również i

niklowanie.

ZAŁOŻONE W R. 1860.

TOWARZYSTWO WZAJEMNYCH UBEZPIECZEŃ W KRAKOWIE

Wyniki operacji za czas od 1. stycznia 1907 r.
do dnia 31. grudnia 1907 r.

	Dzłał ognlwy	Dz. gradowy	Dzłał życiowy
Wystawiono polle ważnych	540.933.—	7.400.—	41.339.—
Wartość ubezpieczona Kor.	1,811,687.442.—	55,563.561.—	111,183.530.—
			renty 320.395.—
Zebrana premia - - "	11,900.519.—	1,090.675.—	4,504.684.—
Szkody wypłacone - - "	7,980.284.—	997.479.—	2,859.927.—
" nieuregulowane "	1,296.065.—	23.447.—	405.517.—
Fundusze rezerwowe po zamknięciu bilansu - - "	7,141.678.—	2,794.938.—	3,678.151.—
Rezerwa premii - - "	4,770.534.—	—	29,444.781.—
Fundusz emerytalny - - "	2,438.195.—	—	—
Czysta pozostałość	873.720.—	1.151.—	454.486.—
Przyznana dywidenda dla "			pośm. i miesz. 9 ⁰ / ₀
członków - - - "	10 ⁰ / ₀	—	dożywotnie 6 ⁰ / ₀
od czasu istnienia Towarzystwa			
Wypłacono szkód - Kor.	150,104.963.—	30,454.371.—	31,425.205.—
" rent - - "	—	—	3,583.321.—
" dywidendy "	30,932.626.—	874.297.—	2,543.916.—

Filia c. k. uprz. austriackiego
Zakładu Kredytowego

dla handlu i przemysłu we Lwowie

ulica Kościuszki 7.

wydaje codziennie (z wyjątkiem niedziel i świąt) w godzinach od 9 do 12 przed poł. i od 3 do 4 popoł.

książeczki wkładowe

z 4 oprocentowaniem

Na żądanie wypłaca kwoty do 5000 koron jednego dnia i na jedną książeczkę bez wypowiedzenia.

Kupuje i sprzedaje wszelkie papiery wartościowe i monety po kursie dziennym bez doliczania prowizyi, wydaje przekazy i akredytywy na zagraniczne miejsca, przyjmuje zlecenia giełdowe, bieżę w przechowanie papiery wartościowe i udziela na nie zaliczki.

LIGEZA i GÓRSKI

Lwów pl. Halicki 2.

polecają najtaniej

Rękawiczki Paski Parasolki

Boa Kołnierze Krawaty

Wstążki Koronki Pończochy

Skład fabryczny

**Robót ręcznych, przyborów do krawieczyzny
oraz wszelkich drobiazgów damskich.**

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY POD FIRMA

EDWARD TRZEMESKI

UL. TRZECIEGO MAJA 5, OBOK HOTELU IMPERIAL (GMACH
GAL. KASY ZAL.) • FILIA UL. ŁYCZAKÓWSKA 9. • TELEF. Ł. 1122

ZDJĘCIA PORTRETOWE W ZAKŁADZIE •• ZDJĘCIA PORTRETOWE W PRY-
WATNYCH MIESZKANIACH •• ZDJĘCIA PORTRETOWE NA TLE PRZY-
RODY •• ZDJĘCIA GRUP W ZAKŁADZIE I POZA ZAKŁADEM •• ZDJĘCIA
STEREOSKOPOWE •• ZDJĘCIA OBRAZÓW, RZEŹB, MEDALI, MONET
ITP. •• ZDJĘCIA PRZEDMIOTÓW PRZEMYSŁU ARTYSTYCZNEGO: MEBLI,
CERAMIKI, TKANIN ITP. •• ZDJĘCIA WNĘTRZ KOŚCIOŁÓW, DOMÓW,
FABRYK PRZY ŚWIECIE DZIENNEM I SZTUCZNEM •• FOTOGRAFIE ZBIOROWE
(TABLEAUX) •• DIAPOZYTYWY ZE ZDJĘĆ WŁASNYCH I OBCYCH POMNIEJSZONE
LUB POWIĘKSZONE TAKŻE KOLOROWANE •• POWIĘKSZENIA Z WŁA-
SNYCH LUB OBCYCH DOBRZYCH NEGATYWÓW BEZ RETUSZU
NIE RÓŻNIĄCE SIĘ NICZEM OD ZDJĘĆ ORYGINALNYCH ••
POWIĘKSZENIA Z DANYCH FOTOGRAFII NAWET BARDZO MAŁYCH I ZNISZCZO-
NYCH •• PORTRETY OLEJNE, AKWARELOWE I KREDOWE, MINIATURY KOLOROWANE •
WSZYSTKIE INNE PRACE WCHODZĄCE W ZAKRES FOTOGRAFII ARTYSTYCZNEJ, NAUKOWEJ
I UTYLITARNEJ PRZY ZASTOSOWANIU NAJNOWSZYCH URZĄDZEŃ I MATERIAŁÓW •• KLISZE
DRUKARSKIE SŁATKOWE I Z RYSUNKÓW PIÓRKOWYCH W CYNKU I MIEDZI, FOTODRUKI, FOTO-
LITOGRAFIE I NEODRUGRAFIE •• NA ŻĄDANIE WYJAZD NA PROWINCYE •••••

B. WITYŃSKI

FABRYKA

CUKRÓW, HERBATNIKÓW i PIERNIKÓW we Lwowie

Sklepy: Główny ul. Batorego 10.
Filia ul. Żółkiewska 61.

Poleca:

zawsze świeże i smaczne swe wyroby

$\frac{1}{2}$ kilograma cukrów deserowych (pomadek i czekoladek)	2:40
$\frac{1}{2}$ kg. herbatników najlepszych	1:60
$\frac{1}{2}$ kg. czekoladek	2:60
$\frac{1}{2}$ kg. karmelków nadziewanych i owijanych	1:20
1 karton Indyanek $\frac{1}{2}$ kg. wagi	1:30
1 karton Batonów orzechowych $\frac{1}{2}$ kg. wagi	1:30

Pierniki na sztuki po 2, 8 i 10 halerzy, w paczkach po 20 i 40 halerzy.

ZYGMUNT FLUSS

C. i k. Nadworny dostawca

DWORNA SZTUCZNA FARBIARNIA

APPRETURA i PRALNIA CHEMICZNA

SKŁAD we Lwowie tylko ul. Sykstuska 20
i ul. Batorego 20, HOTEL SASKI.

Motto: *Utrzymać znaczy oszczędzać.*

Zakład sztucznego farbowania appretury i chemicznego czyszczenia (parowe maszyny i elektryczne oświetlenie) wszelkiego rodzaju garderoby męskiej, damskiej i dziecinnej w stanie całym lub rozprutym, jakoteż mundurów, meblowych materyi, dywanów, firanek, strusich piór, prawdziwych koronek itd.

Szybkie wykonanie oryginalnych czarnych toalet żałobnych.

Wykonania nieprzewyższone przy niskich cenach.

Obstalunki po cenach fabrycznych przez wszystkie filie w przeciągu 10 dni franco.

Zwraca się uwagę na dokładny adres firmy.

Wykonanie niezrównane.

ZAKŁAD GAZOWY MIEJSKI

we Lwowie

poleca

PIECE GAZOWE

stojące i do zawieszenia na ścianie, do opału sklepów i korytarzy, w wykonaniu zwykłym i ozdobnym.

KUCHENKI I KUCHNIE GAZOWE

w wielkim wyborze

Aparaty do grzania wody

ŻELAZKA GAZOWE

do prasowania i rurkowania

Zalety opału gazem:

wygoda i łatwość w obsłudze, nadzwyczajna czystość, natychmiastowe wyzyskanie ciepła i taniość

UWAGA: Od 1-go stycznia 1907, gaz do celów technicznych (t. j. do gotowania, pieców kąpielowych i motorów) liczy się po 16 hal. za 1 m³.

Łokal wystawowy i dla sprzedaży
w Pasażu Mikolascha

Telefon Nr. 179.

Specyalny magazyn haftów. Przyborów do haftu
i krawieczyzny damskiej
pod firmą

JÓZEF KOCABIK

we Lwowie, ul. Halicka I. 1.

POLECA ŚWIEŻY TOWAR NAJTANIEJ.

Hafty najnowsze zaczęte i wykończone na pluszu, jedwabiu, aksamicie, atlasie, suknie, filcu, kanwie zwykłej smyrneńskiej, sudańskiej, sułtan i kongres.

Najnowsze roboty szwedzkie zaczęte na kanwie wełnianej w wielkim wyborze.

KANWY

Aidy
Camila
Congres
Cordowa
Jawy
Juty
Smyrna
Sudan
Sułtan
Zw. 3-100cm.

WŁÓCZKI

z marką łabędzia

6 nit. na spodn.
4 nitkowe
Szwedzkie
Orientalne
Perskie
Smyrneńskie
Sudańskie
Sułtańskie

FILOZELE

Filozele z polyskiem
Filozelele do prania
mot. 5 hal.
Filo-floss do prania
mot. 12 hal.
Filo-floss prawdziwe
angielskie do prania
mot. 20 hal.
Kordonki jedwabne
Nici złote do prania
mot. 12 hal.

Najnowsze Pompony do obszywania robót.

WEŁNY PRAWDZIWE

na pończochy i skarpetki dek. 6, 8, 10, 12, 14 hal.

Bawełny na pończochy, do haftu i haczkowania D. M. C. praw. francuskie.

Nowości bawełna perlé z polyskiem do haftu.

Przybory do krawieczyzny: satyny, lewantyny, brukse-
liny, organtyny, borty taśmy, sznury.

NOWOŚCI Pończochy i pończoszki bez szwu, które
można podrobić, gatunek najlepszy z 6 nit. bawełny
Wstążki i Woalki najnowsze.

Hafty białe prawdziwe szwajcarskie w wielkim wyborze.
Zamówienia z prowincyi załatwiam natychmiast.

